"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pětnyčiomis, Chicago, Ill.
Metine Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

Library of Wisconsin

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIII — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 1 d. GEGUŽIO (MAY), 1914 M. — No. 18

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MEXIKO.

Mexike po senovei viskas eina. Suvienytų Valstijų valdžia griebiasi senosios laukimo politikos, bet su jos pagelba revoliucijos suvaldyti negalima. Visgi vienok rengiama yra kariumenė. Manoma surinkti 24,000 kareivių ir juos siųsti į Vera Cruz; šaukiama tarnyston ir valstijų milicijos; pirmiausia į Vera Cruz bus pasiųsta Illinois valstijos milicija.

Užėmęs miestą Vera Cruz Amerikos admirolas Fletcher gavo žinią, buk pasitraukęs iš jo Huertos generolas Maas apsistojo mieste Saledad, 16 mylių nuo Vera Cruz, kur yra dudos, vedančios vandenį į Vera Cruz; gal jas perkirsti, ir miestui, amerikonų užimtam, pritruktų vandens. Generolas Maas iš visų pusių renka kareivius, todėl amerikonai mano, kad jis nori pamėginti vėl atgauti Vera Cruz ir iš jo išvyti Amerikos jureivius. Bet, turbut, jo užpuolimo nėra reikalo per daug bijoti, nes atėmimui to miesto jis neturi pakaktinai kareivių. Jo kareivų skaitlių paduoda ant 4,000—5,000; daugiau jis ir surinkti greit negali, o amerikonų ten yra apie 7,000. Jie turi kariškus laivus su toli siekiančomis kanonėmis, kokių mexikoniškas generolas visai neturi.

Jeigu mexikoniškas generolas neįstengė neleisti išlipti porai tukstančių Amerikos jureivių ir pats nuo didelių kanuolių šuvių turėjo trauktis iš Vera Cruz, tai, išlipus daugiau jureivių, apie miesto atgavimą negal but nei kalbos.

Amerikos laivyno admirolas prašė miesto valdžios padėti jam mieste tvarką užlaikyti, valdininkus pildyti savo pareigas, bet kad jie to daryti nepanorėjo, tai admirolui nieko daugiau neliko, tik visą miestą į savo rankas paimti; tvarkos užlaikymui skirti valdininkus ir kareivius. Miestas pastatytas po karo laiko teisėmis ir ten jau plevėsiuoja Amerikos vėliava.

Pereitą savaitę buvo mušiai revoliucijonierių su Huertos kariumene prie Tampico; į revoliucijonierių rankas perėjo gana svarbus miestas Monterey, nes iš jo pasitraukė kariumenė. Miestą Nueva Loredo kariumenė su dinamitu beveik suvisu išnaikino; kareiviai, šaudė, pasitraukdami, taipgi į Amerikos pusę. Revoliucijonieriai užtikrina, jog jie Sonora ir Coahuila valstijose turi suviršum 12,000 gerai apginkluotų kariautojų.

Suvienytų Valstijų užsienių ministeris Bryan atsišaukė vėl į revoliucijonierių vadovą Carranzą su prašymu, kad jis nesijungtų su Huerta, kuris kviečia jį eiti išvien prieš įsiveržėlius, bet Carranza amerikonams tikro atsakymo nedavė, vien pareikalavo, kad jų kariumenė pasitrauktų iš Mexiko, kur buk be reikalo atėjo, nes revoliucija yra tai naminis Mexiko reikalas, o į tokius reikalus pašaliniams kištis nepridera.

Visi išeinanti Amerikoj ispaniški laikraščiai smarkiai peikia Suvienytų Valstijų elgimąsi su Mexiku, kurio gyventojai yra ispaniškos kilmės, arba suišpanėję indijonai. Parodymui, jog ankšti ryšiai riša visas lotyniškas Amerikos republikas, svarbiausių Pietinės Amerikos republikų — Brazilijos, Argentinos ir Chili valdžios atsišaukė lygiai į Suvienytų Valstijų užsienių ministerį Bryaną ir Huertos ministerį su pasisiulymu taikyti Mexiką su Suvienytomis Valstijomis. Suvienytos Valstijos pasiulymą priėmė, o kaip užsienių ministeriui Bryanui pranešė atstovaujantis Washingtone Mexiką Ispanijos pasiuntinys, pasiulymą Pietinės Amerikos republikų priėmė ir Huerta. Gal todėl Pietinės Amerikos republikoms ir pasiseks norinčius už plaukų viens kitam griebti kaimynus sutaikyti, žinoma, jeigu Suvienytos Valstijos nestatys sunkių ir pažeminančių Mexiką reikalavimų. Gerų taikymo pasekmių tikisi sulaukti ir prezidentas Wilson. Taikymo pliano apkalbėjimas Washingtone prasidėjo balandžio 28 dieną. Pietinės Amerikos norą taikyti smarkiai remia turinčios Mexike svarbius reikalus Europos viešpatystės. Taikymui pritaria taipgi Mexiko revoliucijonierių vadovas Carranza.

Pasiuntiniai Francuzijos, Vokietijos ir Anglijos patarė Huertai išpildyti Washingtono reikalavimus ir juo greičiau bus susitaikyta, juo pačiam Huertai bus geriau.

Į El Paso, Tex., atėjo žinia, buk tarp svarbiausių revoliucijonierių vadovų Carranzos ir labjausiai mušiuose atsižymėjusio generolo Villa užgimė nesutikimai, kurie gali blogai atsiliepti ant viso revoliucijos bėgio ir palengvinti Huertai pasilikti Mexiko prezidentu pastoviai. Bet nežinia, kaip tą priimtų Suvienytos Valstijos, kurios užsispyrė reikalauti Huertos pasitraukimo.

Generolas Villa iš Juarez, kur jis lankėsi pas savo šeimyną, taigi nedalyvavo svarbiuose mušiuose prie Tampico, iškeliavo pas generolą Carranzą į Chihuahua apkalbėti nesutikimų priežastis. Nesutikimai užgimė už nuomonių skirtumą apie tai, kaip elgtis, įsiveržus Mexikan amerikonams, ir kam priguli pirmas smuikas revoliucijos orkestroj. Nesutikimų už vadovystę jau senai laukta, nes galima buvo manyti, kad mušiuose atsižymėjęs Villa nepanorės pasiduoti niekur neatsižymėjusiam Carranzai.

Žengimas amerikonų iš Vera Cruz apsistojo. Paskirtas amerikoniškos kariumenės vadovu generolas Funston rupinsis vien apie tvarkos užlaikymą mieste Vera Cruz ir jo aplinkinėse.

Miesto Mexiko gyventojai kelia neprielankias amerikonams demonstracijas, todėl jie pulkais bėga iš sostinės į Vera Cruz, kur yra jau Amerikos kariumenės. Kaip užtikrina užsienių ministeris Bryan, nei vienam bėgančiam nieko blogo neatsitiko. Ministeris vien protestuoja prieš areštavimą kaip kur be pamato bėgančių amerikonų, ypač gi kad tapo suareštuotas ir Amerikos generališkas konsulius Hanna. Bet paprastai kilus nesutikimams, su iškeliaujančiais ambasadoriais iškeliauja ir konsuliai, nes, pertraukus diplomatiškus ryšius, susipykusius kraštus atstovauja kitų kraštų įgaliotiniai, tai savieji konsuliai priešo krašte neturi ką veikti.

BALKANŲ PUSSALIS.

Ant Balkanų pussalio kituose kraštuose dabar ramu, bet neramumas laikosi albanų apgyventuose kraštuose, nes didėsės Europos tautos, nors sutvėrė neprigulmingą Albaniją, bet veik trečdalį albanų atidavė Serbijai, Montenegro ir Grekijai, o tie stengiasi albanus išnaikinti, žiauriai su jais besielgdami, žiauriau, negu su jais elgėsi turkai. Todėl albanai nuo žiaurių ponų ir nori pasiliuosuoti, kelia jie maištus, tikėdami, kad Europa, sutvėrusi neprigulmingą Albaniją, prie jos priskirs ir tekusius serbams albanų apgyventus apskričius. Pietinėj gi Albanijoj, šiauriniame Epire, kur yra grekų ir sugrekėjusių albanų kaimai, grekai stengiasi tą patį daryti, ką daro albanai Serbijoj: ten grekai sukėlė sukilimą ir sutvėrė atskirą republiką ir nenori Albanijai pasiduoti. Sukilėlius veda grekiški aficierai; sukilime dalyvauja ir perrėdyti grekų kareiviai, nes grekiška kariumenė dar nepasitraukė iš Albanijai priskirtos Epiro dalies. Albaniją gi iki šiol suorganizuotos kariumenės neturi, apart mažo pulkelio organizuojamos Hollandijos aficierų žandarmerijos.

Paskirtas Albaniją valdyti kunigaikštis Wied nekartą kreipėsi į sutvėrusias Albaniją Europos viešpatystes su pasiskundimu ypač ant elgimosi Epire grekų ir grekiškos kariumenės. Bet kad tarp tų Europos tautų vienybės nėra, tai, nenorėdamos už Albaniją tarp savęs dar labjau susipykti, jos atsisakė nuraminimui Epiro ten siųsti kariumenę, o be to ten tvarkos nebus.

Todėl kunigaikštis Wied, pasigarsinęs karaliumi, yra pasirengęs pats užsiimti išvijimu grekų sukilėlių iš Epiro. Tuom tarpu pašaukė jis tarnauti kariumenėj 24,000 albanų. To užtektų suvaldymui 12,000 sukilėlių. Tiek kareivių Albanijoj gali rasti, jiems netruks ir ginklų, nes su ginklais iš Skutari išėjo apie 35,000 turkiškų kareivių, ir jie liko Albanijoj, nes tai ir buvo albanai. Tie noriai stos kariumenėn. Taigi Balkanų pussalio kalnuose vėl reikia laukti didesnių kraujo praliejimų, į kuriuos gali, laikui bėgant, įsikišti užstojanti albanus Austrija ir Italija.

IŠ LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA.

VILNIUS.

× Žinomasai generolas Renenkampf, vyriausis Vilniaus karo apskričio karvedys, kaip pranešama, žadąs buti perkeltas Kievan.

× Vilniuje "Žiburėlio," moksleiviams šelpti draugijos, naudai parengtos paskaitos, kuriose St. Šilingas perskaitė referatą apie rusų literaturoje besidarbuojantį J. Baltrušaitį bei Čiurlionį ir Žemaitė skaitė apie atsitikimus iš spuados atgavimo laikų Lietuvoje.

× Prieš kiek laiko Vilniaus miesto duma nutarė statyti naują teatrą ir tam tikslui užtraukti 468,000 rublių paskolos. Dabar vidurinių reikalų ministerija tąjį nutarimą užtvirtino. Žadama šiose dienose pradėti statymo darbą.

× Balandžio 8 d. buvo Lietuvių Mokslo Draugijos Komiteto narių pasitarimas. Tarp kit-ko, nutarta visuotinį metinį narių susirinkimą sušaukti šįmet Vilniuje birželio 11 (24) d. Prie draugijos dabar priklauso 600 narių. Kad susirinkimas butų teisotas, jame turi dalyvauti penkta visų draugijos narių dalis. Jeigu šin susirinkiman neatvyktų užtektinas skaitlius narių, tai susirinkimas vėl šaukiama sekančią birželio 12 (25) d. ir skaitosi teisotu, neatsižvelgiant į susirinkusiųjų narių skaitlių. Visuotinamjame šių metų susirinkime skaityti referatą pasižadėjo tiktai advokatas P. Leonas iš Kauno. Liet. Mok. Dr. norinčiųjų skaityti prašo duoti kuogreičiausiai žinią jai, kad galima butų išgauti reikalingasai leidimas iš valdžios. Daugelis narių dar nėra užsimokėję savo metinio mokesnio. Draugijos valdyba prašo tokių užsimokėti.

Spaudos atgavimo sukaktuvėms nutarta įtaisyti birželio 11 (24) d. parodą visų lietuviškų spaudos leidinių, pasirodžiusių Rusijos rubežiuose nuo pat spaudos atgavimo. Apart to, žadama parengti dar keletą paskaitų ir viešą vakarą.

× "Rytas" norėjo steigti knygynus-skaityklas Kietaviškiuose bei Sumeliškiuose (Trakų ap.) ir Palušėje bei Mėlagėnuose (Švenčionio ap.), tačiaus negavo iš valdžios reikalingojo leidimo.

× Vilniuje pražuvo dvi mokinės: Marija Neinaitė, 15 metų, ir Jadvyga Čepkinaitė, 16 m.

BUTRIMONIŲS, Trakų apskr. Čia įveriama Kauno "Blaivybės" skyrius. Sakoma, žmonės gan noriai draugijon rašąsi.

VIDENIŠKĖ, Viln. ap. Seniau čionykščiai lietuviai gan uoliai darbavosi. Įsteigta net liaudies namai. Dabar visuomeninis gyvenimas čia, sakoma, visai apmiręs.

MARCINKONIS, Trakų ap. Vietos lietuviai pradeda daugiau krutėti. Šįmet surengta net keli vakarai. Antru kartu vaidinta "Velnias Spąstuose."

PERLOJUS, Trakų ap. Statoma čia trioba mokyklai. Tam tikslui valdžia duoda lėšų; ukininkams reikia tiktai medžius suvežti. Mokykloje mokinasi apie 80 vaikų, vien lietuvių. Mokytojauja rusas, ir lietuvių kalbos pamokų nėra.

ŠVENČIONIS. Keturi apskričio miesteliai: Varnėnai, Gervėčiai, Mikališkė bei Ostrovcas ir apielinkės nutarė uždaryti Varnėnų valsčiuje visas įstaigas, kuriose pardavinėjama svaiginantieji gėrimai. Kasmet žmonės čia pragerdavo po 200,000 rublių. Drauge su tuom nutarta prašyti valdžios, kad leistų įkurti Varnėnuose keturkliasę mokyklą.

KAUNO GUBERNIJA.

KAUNAS.

× Kaip kitais metais, taip ir šįmet Kauno žemės tvarkomoji komisija žadanti duoti paskolos tiems ukininkams, kurie skirstosi į vienasėdijas.

× Kauno miestas tariasi išpirkti esančiuosius čia strytkarius. Iki šiolei tie strytkariai priklauso tulai belgų kompanijai. Išpirkimo reikalams smulkiai išnagrinėti ir apsvarstyti išrinkta tam tikra komisija.

× Sąryšyje su ištikusia mokinio savžudyste, vyrų gimnazijos mokiniai pradėjo kelti riaušes prieš mokytoją Orlovą, kurisai įtariamas kaipo savžudystės priežastis. Mokiniai nenorėjo įsileisti Orlovo į savo kliasas. Reikėjo net apygardos globėjo padėjėjo atvykimo, kad pamokos galėtų atsibuti.

× Kauno gubernijoje pradeda ineiti vartojiman triobų perkėlimas, jųjų nesuardant. Praeitais metais vien Kauno apskrityje tokiu budu perkelta 43 triobos; perkėlimas atsiėjęs 896 rub.

KRETINGA, Kauno gub. Kovo 30 d. pasimirė kun. Petras Kazlauskas. Jisai buvo paskutiniu bernardinu-vienuoliu visoje Lietuvoje.

RASEINIAI. Geležinkeliui tiesti inžinierius Jonas Bernatavičius yra padavęs valdžiai du plianu: Kaunas-Varėna-Lyda ir Raseiniai-Mariampolė-Gardinas.

Raseinių įgaliotiniai spiriasi, kad geležinkelis butinai neaplenktų jųjų miesto, kokia vieta nebutų tiesiamas.

× Raseinių augštesnėje mokykloje žadama įvesti knygvedystės skyrių. Tam tikslui miestas nutarė paskirti iš savo iždo 100 rub. Žadama toje pačioje mokykloje įsteigti pačto ir telegrafo mokymo skyrių.

BALINSKAI, Arytalankio parap. Tadaušas Šatas, 70 metų ukininkas, prieš kiek laiko nuvažiavo vienas miškan ir ten pasimirė. Tik už kiek laiko susirupinę namiškiai rado numirėlį.

KRATIŠKIAI, Pan. ap. Pernai įsteigton čia mokyklon paskirta mokytojum lietuvis. Žmonės išpradžių buvo jam nusamdę butą ir davę kitokius palengvinimus. Dabar ukininkai nusiskundžia blogu mokytojaus pasielgimu su žmonėmis ir atėmė nuo jojo visus pirmiaus duotuosius palengvinimus.

PAŠVENTIS, Ras. ap. Sargybinis nušovė ėjusį slapta per rubežių 51 m. seną lietuvį Budviliį.

KUDRĖNAI. Apie pusė metų atgal šisai valsčius nutarė įsteigti pas save apie 10 mokyklų. Dabar, kaip galima iš pranešimų suprasti, ukininkai norėtų nuo to nutarimo įvykdinimo atsisakyti.

KURŠĖNAI, Šiaulių ap. Prieš kiek laiko netoli Smurgių stoties rasta lavonas Petro Veršinskio, kuris keletą mėnesių buvo pražuvęs.

Netoli Laukštučių kaimo rasta baloje prigėręs uk. Žalis, buvęs Kuršėnų valsčiaus vaitas.

× Grįždamas iš Kuršėnų namon, Švindrų sodžiaus ukininkas, Tamošius Žilis, 70 metų senis, su vežimu įkrito į Viršupį. Senis tačiaus pajiegė išplaukti ant kranto, bet čia, ačiu silpnumui širdies, kuri neišlaikė didelio pavargimo, pasimirė. Žmonės rado jįjį negyvą ir sėdintį ant kranto.

× Pernai spalio mėnesyje Pakištelių sodžiaus ukininkas Pettras Mockus išėjo iš namų į Kuršėnus ir pražuvo. Dabar jisai rasta negyvas laukuose. Nors ant vėlionio kuno sužeidimų jokių nėra, tačiaus manoma, kad jįjį kas nors užmušė. Eina tardymas.

VARNIAI, Telšių ap. Tarp dvarininko Konopackio ir Medinkių sodžiaus, dėlei pastarojo išsiskirstymo į vienasėdijas, senai jau tęsiasi byla, kuri pastaruoju laiku buvo nagrinėjama senate. Dabar senatas dalyką nusprendė vienasėdžių naudai.

DIDYSIS PANEMUNIS, Zarasų ap. Šįmet čia atidaryta vartotojų krautuvė. Žmonės krautuvės veikimu esą patenkinti.

SKAISGIRYS, Šiaulių apskr. Nesenai nesugauti vagis apiplėšė čionykščią bažnyčią. Išnešta įvairių bažnytinių indų kelių šimtų rublių vertės.

KUPIŠKIS, Ukm. ap. Valsčius savo susirinkimuose vis daugiau pradeda reikalauti, kad butų uždaryta aludės ir monopoliai.

RADVILIŠKIS, Šiaulių apskr. Vietinėje vartotojų draugijoje per metinį susirinkimą iškilo nesusipratimų dėlei krautuvės vedėjo Matikaičio prašalinimo. Paaiškėjo, kad dėlei senojo vedėjo prašalinimo draugija turėjus kiek trukdėsio savo reikalų vedime.

PANEVĖŽYS. Į čionykščią mokytojų seminariją, sakoma, įstojimas daug lengvesnis negu į Veiveriuose esančiąją. Kauno lietuviai seminarijon nelabai noriai stoja. Lietuvos laikraščiai todėl pataria suvalkiečiams, nepatekusiems Veiverių seminarijon, naudotis šiaja proga.

× Panevėžyje manoma greitu laiku atidaryti "Vilijos," lietuvių pramonės ir pirklystės įstaigos, skyrių.

× Panevėžio "Aidas" ruošėsi vaidinti Vyduno "Nesau-žmonės," tačiaus valdžia nedavė leidimo.

× Karčininkos sodžiaus ukininkas A. Juzėnas, atvažiavęs į Panevėžį, netikėtai pasimirė. Mirties priežastim buvęs persigėrimas.

× Panevėžiečiai daug ką žada šįmet daryti. Neužilgo busiąs pradėtas statymas ligoninės, dvaro darbininkams skiriamos. Apart to, žadama įtaisyti čia elektros stotį ir statyti namus savitarpinio kredito draugijai, moterių gimnazijai ir keturkliasei miesto mokyklai. Dar ketinama pasirupinti geru tiltu per Nevėžį. Susidariusi bendrovė mano statyti viešbutį, skiriamą vien stambiems dvarininkams.

EŽERĖNAI. Už slaptą lenkiškų mokyklų laikymą Marija Rutelienė ir J. Jodinaitė valdžios nubausta po 50 rub. Kadangi viena tųjų mokyklų buvo "Saulės" mokyklos bute, tai skyriaus pirmininkas Tumėnas nubausta 100 rub. Vaikų tėvai turi užmokėti pabaudos po 5 rublius.

JONIŠKĖLIS, Pan. ap. Ištiko čia, dėlei nesusektų priežasčių, didelis gaisras, kuriame sudegė Kvedaro, Gurvičo, Chaito, Gorko, Bartaševičiaus ir Aleliuno namai.

SKROBATIŠKIAI, Pan. ap. Sudegė su visais padarais ir visa kuom Kelmučių sodžiuje Kazimiero ir Petro Skudų triobos.

KOVARSKAS, Ukm. ap. Vietinis bankas, kaip rašo laikraščiai, jokiu budu negalįs, nežiurint jau dviejų susirinkimų, išsirinkti sau valdybos. Esama dviejų partijų, kurios už tas vietas varžosi (vietos valdyboje, sakoma, gerai apmokamos). Antrasai susirinkimas užsibaigė didelių skandalu, dėlei kurio buvę sustatyti net du protokolai. Valdybos rinkimai atidėta dar vienam susirinkimui.

PALANGA. Gimnazijos direktorius įsteigė mokinių blaivininkų draugiją, kurion mokiniai rašosi, tiktai direktoriui įsakius.

PASVALYS, Pan. ap. Netoli nuo čia Papivesių akalicoje suimta tulas Žvirblis-Grigaliunas su pavogtais valstiečio Petrašausko arkliais.

RAGUVA, Kauno gub. Valsčius nutarė šventėmis ir turgaus dienomis monopolį ir smukles laikyti uždarytas.

JURBARKAS, Ras. ap. Pas vietinį kun. Pr. Stachovskį policija darė kratą.

ERŽVILKAS, Ras. ap. Policija suėmė vietos gyventoją Rozaliją Lenkaitienę. Suėmimo priežastim buvusi greita mirtis jos vyro Jurgio, kurio viduriuose tyrinėjimas radęs arseniko. Jinai, sakoma, blogai su vyru sugyvenusi, ir tarp juodviejų dažnai kildavę nesusipratimų. Suimtoji yra įtariama savo vyro nunuodijime.

Kunigų permainos Žemaičių vyskupijoje. Podbiržio kam. kun. Turonok perkeltas į Siesikus kam., Siesikų kam. kun. Žilinskas perkeltas į Podbiržę kam., Tirkšlių kam. kun. Pakeltis paskirtas Vaišaičių bažnyčios užveizdėtoju.

SUVALKŲ GUBERNIJA.

MARIAMPOLĖ. Sumanytąjį prieš kiek laiko paminklą vėlioniui kun. Civinskui, čia pernai per Velykas mirusiam, žadama statyti birželio 13 d. Dalykas, kaip galima spręsti, norima padaryti plačia katalikiškųjų gaivalų iškilme.

× Mariampolės apielinkėse, kaip "Liet." jau buvo minėta, pastaruoju laiku smarkiai siaučia įvairos limpamos ligos. Apie Keturvalakius škarlatina nuvarė kapuosna nemažą žmonių skaitlių. Mariampolės rytinėse apielinkėse su nemenkesniu smarkumu siaučia šiltinė. Triobiškių kaime ukininko Raslavičiaus namuose toji liga išnaikino beveik visą šeimyną: patį šeimyninką, 54 m., du jojo sunu, 22 ir 24 m., ir dukterį, 20 m. Toje pačioje šeimynoje dar du serga, ir kaip su jais bus—abejotina. Iš skaitlingos šeimynos vos viena senutė-motina išlikusi sveika.

VILKAVIŠKIS. Esančiąją dabar miesto gimnaziją, kaip pranešama, valdžia žadanti paimti savo rankosna.

— Vilkaviškio žmonės labai nusiskundžia blogu pliantų stoviu, o pradėjus keli metai atgal pasažieriniems automobiliams eiti, ir pliantų ankštumu.

ŠUNSKAI Mariam, ap. Pradedama čia kovoti su taip vadinamomis gužynėmis, tai yra jaunimo rengiamais privatiškais šokiais. Ypatingai gužynėms priešingas yra jaunimas, prie draugijų priklausantis.

— Šunskuose nesenai policijai kaž-kas pranešė, kad pas Popilckalnio Petruškevičių buta, be valdžios leidimo, vakaro ir vaidinta kaž-koks veikalėlis. Policija reikalą pradėjo tyrinėti. Sakoma, jeigu susektų, kad skundas teisingas, tai šeimyninkas galįs 3 mėnesiams kalėjime atsidurti.

ALEKSOTAS, Mariam apskr. Kuodiškių ukininko B. Poderio trioboje ties pat pečium, kaip pranešama, atsivėrė šaltinis, kuris kasdien duoda apie 20 kibirų visai tyro vandens.

× Balandžio 8 d. Aleksote prie Nemuno moteriškė skalbė baltinius. Bedirbdama, jinai apalpo ir įpuolė Nemunan. Nors žmonės jąją tuojaus ištraukė, tačiaus moteriškė čia pat pasimirė.

NAUMIESTIS. Iš Prusų į čia atvežė 26 metų seno P. Vidrinsko lavoną, kurisai rasta Šešupėje prie kranto. Kunas, spėjama, išbuvo vandenyje apie dvi savaites ir baisiai sužeistas; visos kuno dalįs neišpasakytai žiauriai sumankytos: visi dantįs išmušta, nosis suplota, gerklė perdurta vinim, per akį ir pakaušį išėjusi kulka, liežuvis nupjauta ir į kišenių įdėta. Kas atliko tą žiaurią žmogžudystę—iki šiol nesusekta.

× Ant Sloskų, Naum. apielinkėje, ukininko Gudo užpuolė du piktadariai, norėdami atimti iš jojo pinigus, ir užpultąjį sužeidė peiliu. Užpuolikai pabėgo.

ŠAKIAI, Naum. ap. Tam tikra bendrovė, įsteigta vietos gyventojų Micevičio ir Kleino vardu, pradėjo statyti čia didelį garo maluną.

LIŠKEVA, Seinų ap. Smolensko gubernijon už vežimą emigrantų per rubežių tapo ištremti 5 metams ukininkai: Liškevos Glinis, Navikų Amšiejus ir Raudomonių Akstinas.

VEIVERIAI, Mariam. apskr. Į mokytojų seminariją juo toliau, juo sunkiau įstoti, nes vietų nedaug, o kandidatų daugybė: taip, seminarijon priima tiktai 20 žmonių, o kvotimuosna suvažiuoja 120—130 kandidatų. Įstojantieji beveik išimtinai lietuviai.

LUKŠIAI, Naum. ap. Baisiai siaučia tarp mažų vaikų čia tymai.

DINABURGAS (DVINSKAS). Tai yra vienas didesniųjų taip vadinamojo šiaur-vakarinio krašto miestų, stovi ant pat Dauguvos upės kranto. Kaip kituose kaimynystėje su Lietuva stovinčiuose miestuose, taip ir čia yra suplaukęs gan didelis lietuvių burys. Lietuviai čia tačiau yra labai sulenkėję, ir daugelis nedrįsta lietuviais vadintis, nei viešai savą kalbą vartoti. Bažnyiose visos pamaldos atliekama lenkų kalboje, nors esama čia dviejų lietuvių kunigų. Lietuviškų vakarų, nei taip bendrų susiėjimų nedaroma. Inteligentijos vietos lietuviai, sakoma, beveik visai neturį.

YČAS IŠVAŽIAVO UŽSIENIN. Laike Velykinių švenčių dumos atstovas M. Yčas išvažiavo užsienin. Kartu su juom išvažiavo ir kitas dumos atstovas Velichov (iš Peterburgo miesto). Abudu sustojo Paryžiuj, iš kur, atlikę reikalus, nuvyko į Londoną, Anglijon. Londone ketinama laikyti prakalbas lietuvių ir rusų kalbomis apie "Tautų klausimą Valstybės Dumoje." Paryžiuj atstovas Yčas trumpai, bet sunkiai susirgęs.

IŠ AMERIKOS.

GABENA ANGLIS IR AMUNICIJĄ Į MEXIKĄ.

New Orleans, La. Atėjo čia 100 geležinkelio vagonų su anglimis, kurios bus išgabentos Amerikos kariškiems laivams į Vera Cruz. Atėjo taipgi 10 vagonų amunicijos, kuri bus išsiuntinėta kariumenei prie Mexiko rubežių.

MUŠIAI STREIKIERIŲ SU MILICIJA.

Trinidad, Col. Tris dienas čia traukėsi mušiai streikuojančių angliakasių su milicija. Užmušta šeši kasyklų tarnai; truksta trijų vyrų. Degančios kasyklos olej yra dvi moterįs ir vienas mažas vaikas. Išnaikinta daug streikierių pastatytų laukuose šėtrų. Delagua darbininkų stovykloj užmušta du vyrai. Mušiai dar vis traukiasi, girdėt besišaudymai. Iš visų pusių traukia čia gerai apsiginklavusių streikierių pulkai. Prezidentas Wilsonas sutaisinti negalėjo, ir galų-gale liepta išsiųsti į čia kariumenę.

800 KARSTŲ.

Galveston, Texas. Ant kariško laivyno transportinių laivų, esančių ir tame porte, atgabeno 800 karstų, kurie bus išgabenti Mexikan drauge su 4,500 kareivių ir proviziją tokiam kareivių skaitliui dviem mėnesiams.

KARAS, AR DAR NE KARAS.

Washington, D. C. Tarp prezidento Wilsono ir tulų kongreso narių kilo ginčai ir nesusipratimai, nes jie nežino, ar dabar jau yra karas su Mexika, ar jo nėra. Prezidentas kalba, jog karo nėra, yra vien represija; tuli kongreso nariai gi mano, kad jau yra karas, jeigu pertraukta diplomatiški ryšiai, jeigu liejasi kraujas, yra užmuštų ir sužeistų, nors jų yra dar nedaug. Ištikro kuom gi skiriasi karas nuo represijos? Kartais vedami buva ir dideli karai be formališko jo apšaukimo. Toks buvo paskutinis karas Rusijos su Japonija, o jis visgi buvo didesnis negu gali but tikrasis karas Amerikos su Mexika; į didelį karą kartais pavirsta ir pati represija. Represija buvo šešių didelių tautų karas su Chinais laike bokserų sukilimo; represija buvo ir Japonijos karas su Chinais, kuris pasibaigė atėmimu nuo Chinų didelės, turinčios suviršum 3 milionus gyventojų, salos Formozos. Kur liejasi žmonių kraujas, kur užmušami žmonės, ar tą karu, ar represija pavadinsime, niekuom nuo karo nesiskiria, todėl ir galima tai karu vadinti.

DEMONSTRACIJOS UŽ AMERIKOS VĖLIAVĄ.

New York. Bedarbių darbininkų vadovai, Edelson, Hartman ir Rudson surengė demonstracijas ir, tarp kit-ko, apreiškė, jog Amerikos vėliava neverta kraujo ir žmonių pasišventimo. Tas taip įpykino žmones, kad jie šoko ant kalbėtojų ir butų juos sudraskę, jeigu policija nebutų apgynusi. Organizatoriai demonstracijos, kaip jų pravardės rodo, matyt žydai.

PERMAINĖ BEVIELIO TELEGRAFO VARDĄ.

Suvienytų Valstijų laivyne prašalino vardą "wireless" (bevielinis telegrafas). Ateityje vieton to žodžio bus vartojama žodis "radio." Pranešimai bus vadinami "radiogramai" ir operatorius bus vadinamas "radio-operatorius" arba "radio-man."

GAISRAI.

Rossington, Ky. Sudegė Malon I. Fordo namai. Sudegė pats Ford, jo pati ir dvejatas vaikų. Ford, išnešęs iš namų 4 vaikus, sugrįžo į degančius namus gelbėti kitus, bet jau inėjus, įgriuvo lubos, ir su likusiais šeimynos nariais jis sudegė.

PASIMIRĖ PHILADELPHIA & READING GELEŽINKELIO PREZIDENTAS.

Philadelphia, Pa. Balandžio 26 dieną pasimirė George F. Baer, Philadephia & Reading geležinkelio prezidentas ir veiklus narys dangelyje anglies, geležies ir transportacijos kompanijų. Eidamas diena prieš tai į savo ofisą, gatvėje apalpo ir jau nekėlė.

IŠ VISUR.

|| Vengrijoj opozicijos partija smarkiai protestuoja prieš susirišimą Austrijos ir Vengrijos su Vokietija, kuri išnaudojanti savo tikslams Austriją ir Vengriją. Toji partija reikalauja panaikinimo ryšio su Vokietija ir gazdina net visišku atsiskyrimu Vengrijos nuo Austrijos.

|| Afrikoj, Sudane, liutas užpuolė paštorių amerikoniškos misijos Tidrichą ir sunkiai jį apdraskė.

|| Rusijoj, visoj viešpatystėj prasidėjo kovo 20 d. mėginimas mobilizavimo atsargos kariumenės. Manoma sumobilizuoti iki balandžio 15 dienai (s. st.) 510,000 atsarginių. Jų manevrai trauksis keturias savaites.

|| Šimet Danijos sostinėj Kopenhagene nuo birželio 12 iki 14 dienai bus tarptautiškas laikraštininkų sąjungos kongresas.

|| Šveicarijos valdžios taryba nutarė išvyti iš Šveicarijos vokiečius, paeinančius iš Wuertenbergo, nes juos nužiuri, buk, tyrinėja Šveicarijos atsigynimo paslaptis. Paliepta taipgi gerai prižiurėti ir kitus svetimtaučius, ypač vokiečius ir francuzus, nes taryba mano, kad jeigu kiltų karas vokiečių su francuzais, ir vieni ir kiti įsiveržimui į priešo šalį mėgintų panaudoti Šveicarijos teritoriją.

|| Italijoj užstojo neišpasakytai dideli karščiai. Ryme, popiežiaus rume nuo karščio apalpo daug laukiančių moterių, norinčių jį pamatyti.

|| Peterburge teismas užbaigė bylą mokinių nuo 17 iki 23 metų neva už revoliucijinį sukalbį prieš valdžią (mat 17 metų vaikai Rusijoj tinka sukalbiams didesniems už vaikiškus). Vaikai tie turėdavo literatiškus susirinkimus vienoj privatinėj mokykloj, kas Rusijoj yra taipgi didelis prasižengimas prieš valdžią. Teismas keturis nusprendė išsiųsti Siberijon; du — tvirtovės kalėjiman dviem ir vieniems metams. Vieną išteisino.

|| Prusuose, mieste Kreslin, Pomeranijoj, už prigavystes suėmė antrąjį miesto majorą Thormaną. Jis ant dokumentų suklastavo advokato Alexander parašą. Pirma jis gyveno Poznaniaus provincijoj mieste Bromberge ir ten apsivedė su dukterim augšto vokiško valdininko. Kresline jis taipgi turėjo nemažą įtekmę, kol prigavystės aikštėn neišėjo; joms pasirodžius, jis pabėgo, bet tapo pagautas ir kalėjiman pasodytas.

|| Sunkiai buvo susirgęs turintis 84 metus Austrijos ciesorius Franciškus Juozapas, bet, kaip laikraščiai praneša, dabar sveikata jo taisosi, nors nežinia, ar ilgam: turintiems 84 metus nedaug lieka gyventi.

|| Francuzas gydytojas Dr. Barthe išrado naują budą gydymo reumatiškų skaudėjimų ir sopulių. Dr. Barthe sako, jog apdėjimas skaudamos vietos įkaitinta iki 175% parafinos su kitokiais pridėjimais gydo, greitai šunvotes, nudegimus ir visokias žaizdas. Aiškinti savo vaistą Dr. Barthe pakvietė Paryžiaus daktarų draugija.

|| Pietinėj Amerikoj, republikoj Venezuela atsibuvo prezidento rinkimai. Išrinko buvusį karo ministerį generolą V. Marques Bustillos. Rinkimai atsibuvo todėl, kad pasibaigė laikas prezidentavimo generolo Gomez, o jo ant toliau palikti nebuvo galima.

|| Sulyg valdžių surinktų statistiškų žinių: ant 10,000 gyventojų, nemokančių skaityti ir rašyti Vokietijoj yra tik 3, Anglijoj, ant tokio gyventojų skaitliaus analfabetų yra 150, o Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos tokių yra 770. Bet čia reikia pasakyti, jog Amerikos statistika apima visus gyventojus, turinčius suvirš 10 metų, Vokietijos gi paimtus kariumenėn tarnauti, o Anglijos apsivedančius; taigi Vokietijos ir Anglijos statistika apima jau suaugusius, o amerikoniškoj yra ir vaikai virš 10 metų; iš jų gal ne vienas vėliau išmokti skaityti ir rašyti, bet visgi skaitlius analfabetų čia bus didesnis negu Anglijoj, o apie Vokietiją tai nėra nei ką kalbėti.

1 U.S. SIGNAL CORPS, 2 MARINES OF U.S.S. NORTH DAKOTA
3 GENERAL WOOD
PHOTOSCOPYRIGHT BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

PRIE KARO MEXIKE.

1.) Signalinio korpuso kareiviai gauna žinias lauke. Mexikos žemlapis: užbraižyta dalis yra konstitucijonalistų rankose, balta — federalistų rankose; juodi taškai prie Tampico, Vera Cruz ir t. t. — Suv. Valstijų laivai. 2.) Karo laivas su išstatytais eilėmis jureiviais žiurint iš viršaus. 3.) Amerikos Generolas Wood.

|| Francuzijos ir Ispanijos valdžios apsiima taikyti Suvienytas Valstijas su Mexika. Amerikos laivyno ministeris Daniels užtikrina, jog vėl Amerika laikysis prie senosios laukimo politikos Mexike. Bet ką tas laukimas atgabęs, gal to ir ministeris Bryan nežino.

Atstovavimas Amerikos Mexike pavesta ne vienai viešpatystei, bet kelioms: Brazilijai, Chili, Francuzijai ir Anglijai, bet Anglija mažiausia ką atstovauti turi.

Pietinės Amerikos ispaniškieji laikraščiai, ypač gi įtekmingiausias Argentinos valdančios partijos laikraštis "La Nacion," smarkiai peikia Suvienytų Valstijų pasielgimą su Mexika. Peikia Ameriką ir įtekmingiausias Amerikoj ispaniškas laikraštis "La Prensa."

Huertos valdžia suėmė ir kalėjiman pasodino angliškus geležinkelių traukinių mašinistus ir tulą amerikonų skaitlių.

|| Rusija pirma užsisteliavo Anglijoj savo kariumenei tulą orlavių skaitlių; steliuoti jų Vokietijoj, su kuria turėjo didelius nesutikimus, nenorėjo. Kada gi gavo tuos angliškus orlaivius, tai nors ant jų firma buvo angliška, bet pasirodė, kad jie Vokietijoj dirbti.

|| Vengrijoj, Klagenforte, unteraficieriai ir kareiviai 6 kompanijos 17 regimento sukėlė maištą už tai, kad jiems nedavė naktyj iš kazarmių išeiti. Už tai atiduota visą kompaniją kariškan teisman, o tas vieną mašinistą pasiuntė kalėjiman 4 metams, du unteraficierus 3 metams ir 16 kareivių 2 metams kiekvieną.

|| Gabenant iš Brusselles į Antwerpeno muzėjų, Belgijoj, tapo pavogtas vertas 250,000 frankų Motinos Dievo abrozdas.

|| Rusijoj, viename kaime Saratovo gubernijoj trįs valkiozai pagavo jauną merginą ir ją viens po kitam išgėdino, o paskui nusivedė ant kapinių ir ten prie vieno kryžiaus prikalė vinimis, per rankas ir kojas įkaltomis.

|| Vokietija laukia 1917 m. prasidėjimo visuotino karo Vokietijos su Rusija, nes tuose metuose pasibaigia senasis vaizbos traktatas, o naujam surasti pamatas iki šiol nesiseka. Žinoma muitinis karas nepataisys politiškų prietikių tarp šitų kraštų, kurie ir dabar negeriausi.

|| Lenkai, visomis pajiegomis stengiasi Austriją atitraukti nuo ryšio su Prusais, o su jais Austrija laikosi.

|| Italijoj vėl veikti pradėjo vulkanas Vesuvius; bet profesorius observatorijos, esančios ant kalno, užtikrina, jog išsiveržimo nebus; todėl didelio pavojaus nėra ką bijotis.

|| Šią vasarą Norvegija apvaikščioja šimtmetines sukaktuves atsiskyrimo jos nuo Danijos. Apvaikščiojiman keliauja iš Amerikos 50,000 norvegų.

|| Visos viešpatijų popieros Europos biržėse nupuolė, nes ne tik Europoj, bet ir Amerikoj laukia tautų vaidų: Amerikoj laukia susikirtimo Amerikos su Japonija už Mexiko, o Europoj Rusijos su Austrija. Nors Japonija pirmutinė apreiškė, kad vaiduose Amerikos su Mexika ji užsilaikys neutrališkai, bet tam nieks netiki. Menka priežastis gali Japonijos pasižadėjimą išversti, į niekus pakeisti. Vokietijos laikraščiai taipgi išrodinėja, kiek Vokietija žudo dėl netvarkos Mexike. Ji todėl, priešais Amerikos norus, gali užsimanyti saviškai Mexiko reikalus tvarkyti ir per tai su Amerika susierzinti. Maža yra Vokietijoj įtekmingų laikraščių, kurie pagirtų Suvienytų Valstijų politiką Mexike.

|| Ilgiausis geležinkelio tunelis, neskaitant New Yorko požeminių geležinkelių, yra Šv. Gothard'o tunelis (Šveicarijoj), kuris randasi ant kelio tarp miestų Lucerne ir Milan. Šitas tunelis yra 26½ pėdų platumo, 19 pėdų augštumo ir 9¼ mylių ilgio.

|| Nesenai Ulsterio šalininkai, nenorintieji Airijos atskirimo nuo Anglijos, gavo didelį transportą ginklų, kurie veikiai buvo po visą šalį išplatinti. Dabar jųjų priešai, Home Rule'iaus šalininkai, irgi padarė tą patį. Ulsteriečiams ginklai buvo atgabenti iš Vokietijos. Home Rule'iečiai savo ginklus, sakoma, pargabenę iš Amerikos.

|| Chas. C. Roystone, mėgindamas perlėkti iš Los Angelo į San Diego, nukrito nuo 800 pėdų augščio ir užsimušė.

|| Buvusis Suvienytų Valstijų prezidentas Theo. Roosevelt, keliaudamas po neištirtus Brazilijos plotus, rado dar nežinomą ikišiolei laukinių žmonių tautą. Toji tauta pavadinta Panhates. Jinai kulturoje stovi labai žemai: nei drabužių nežino ir nenešioja.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ MONTELLO, MASS.

Nesusipratimai apie vietos Tautišką Namą. Kaip jau skaitančiajai visuomenei žinoma, montelliečiai pernai pasistatė savą Tautišką Namą, prie kurio vietos lietuviai be pažvalgų skirtumo (išskiriant pačius kraštutiniausius fanatikus) darbavosi, kiek galėdami, ir aukavo savo centus. Visi norėjo, kad tik veikiaus pastačius taip reikalingą mums T. Namą. Pagalios susilaukta savo darbo vaisių: likosi pastatytas T. N., ir rods, dabar visiems reikėtų tik džiaugtis. Bet ažuot to, pradeda T. Namo draugijoje bei kitose draugijose kilti visoki nesusipratimai ir tiesiog skandalai. Priežastim tiems visiems nemalonumams yra musų socialistai, kurie kaip paprastai, papratę girtis svetimais darbais, neiškentė nepasigyrę ir T. Namo pastatymu, kad buk tik ačiu jiems, socialistams, tas namas likosi pastatytas. Kadangi į jų pasigyrimus, šalimis platinamus, niekas neatkreipė atydos, tai musų "gudruoliai" galop sumanė girtis per spaudą. Prieš kiek laiko viename jųjų laikraštyje buvo rašyta, kad tik ačiu socialistams T. N. likosi pastatytas, nes katalikai tam darbui buvę priešingi; tautininkai irgi visą laiką T. Namo statymui priešinęsi ir visą laiką stengęsi tam darbui kenkti; ir tik socialistai darbavosi, tik jie (supraskite) T. N. pastatė! Nors tosios žinios nepamatingumas bei prasilenkimas su tikruoju dalykų stoviu buvo aiškus ir nors nemažiaus aiškus buvo ir žinutės tikslas (nužeminti netinkamos sau pakraipos žmones ir drauge su tuom išaugštinti saviškius), vienok socialistams tokis, nors ir neužpelnytas, išaukštinimas labai patiko, ir tuli jųjų ėmė didžiuotis, kad, ot, tik męs, socialistai, T. N. pastatėme. Draugijose gi tos žinios sukėlė nesusipratimų ir triukšmų. Prisiziurėkime, kaip ištikrųjų visa tas buvo ir yra. Tautišką Namą statė L. T. N. Draugija, kurią sutvėrė tam tikslui išrinkti nuo Montello draugijų atstovai. Dabar ton draugijon priguli apie 1,500 narių, gi socialistų joje yra apie 60; tai kasgi tie kiti draugijos nariai, jei socialistų tik kelios dešimtįs? Ogi tie taip socialistų neapkenčiami ir netikę "tautiečiai," kurie pasak socialistų, kiek galėdami priešinęsi T. Namo statymui.

Prie T. N. statymo prisidėjo vietinės draugystės (išskiriant keliąs "tikrųjų katalikų" draugystes). Kai-kurios jųjų aukavo daugiau nei po $1,000. Socialistai gi aukavo T. Namui išviso tiktai $150.30.

Tai kur tie "didieji darbai," kuriais socialistai didžiuojasi, kitus žemindami?

Taigi, tų jųjų darbų nesimato. Visas jųjų darbas, rasi, tame, kad "korespondencijomis" sukėlė draugijose triukšmų.

Štai balandžio 2 d. dėl vienos tokios korespondencijos kilo triukšmas "L. Piliečių Kliube." Kai-kurie asmenįs tos korespondencijos rašytoją pavadino nors nemandagiais, bet už tokius darbus tinkamais žodžiais. Žinoma, musų socialistai tuom "įsižeidė" ir bal. 5 padavė į "santaiką draugyščių" skundą ant "L. P. Kliubo." Svarstant tą jų skundą, vėl kilo triukšmas. Gi balandžio 7 L. T. Namo draugijoje kilo didžiausis triukšmas, ir prie jokio rezultato kaslink tų visų užsipuldinėjimų nebuvo galima prieiti. Reikia pažymėti, kad šiame susirinkime buvo suteiktas balsas p. Jakavoniui, kurisai buvo neteisingai suspenduotas, ačiu socialistams. Tuom musų socialistai buvo baisiai užpykinti. Tie gi, kurie yra darbavęsi nemaža prie T. Namo. pastatymo, negalėjo iškęsti neprasitarę tinkamai apie tokį socialistų "politikavimą." Dabar tiems žmonėms tenka visa ko nuo socialistų girdėti.

Pastarieji dabar rėkia, buk juos "neteisingai vagina," buk iš T. Namo norima juos išvyti, buk koks ten jų ratelis pinigus pasidalinęs ir t.t. Tuos visus socialistams kenkiančius paskalus platiną tautiečiai. Tačiaus keista tai, kad iš pačių tautiečių nieko tokio baisaus nesigirdi ir apie tai vien iš socialistų tenka girdėti. Jei taip ištikrųjų butų, kaip socialistai perstato, tai pastarieji jau senai butų už nekaltą vagimą savo priešus teisman patraukę. Randasi, berods, kokios ten kvitos, sulyg kurių, bene, 3 sykius už tą patį daiktą užmokėta, bet tos kvitos dar neištirtos ir nieko vaginti nei įtarti negalima. O iš Tautiško Namo niekas jų nemano vyti, nei ką jiems sakyti; tame musų socialistai gali buti be baimės. Kaslink to ratelio "pinigų pasidalinimo," tai tas niekam nesvarbu,—jų yra pinigai, ir ką jie nori, gali daryti su jais.

Bet socialistai vis zurza ir nenurimsta. "Karščiausi" jų "veikėjai," kurie tuos skandalus didina (tarp jų esama, kaip žinoma, ir tokio, kuris nenorėjo išduoti atskaitos iš buvusio praeitą metą vinių darbininkų streiko ir, tik reikalaujant visuomenei, vargais-negalais išdavė, o kvitos nuo išmokėtų pinigų, tai ir šiądien neatiduota),—toki asmenįs daugiausia rėkia, kad tautiečiai socialistus šmeižią, bet patįs į save nepasižiuri.

Po viršminėtų triukšmingų susirinkimų pasipylė jųjų laikraščiuose šmeižimai ant tų asmenų, kurie drįso pavadinti vietos socialistų darbus tikruoju jųjų vardu. Dar ir dabar pradėtoji "kryžiaus karė" nesilauja. Mat, tie asmenįs daug dėjo pastangų, kad kuoveikiausiai butų T. N. pastatytas. Už tai, turbut, jie dabar gauna tokį ačiu. Iš kitos pusės juos, kaipo turinčius žmonėse įtekmės, gerai butų nudeskredituoti. Užbaigdamas savo rašinėlį, turiu priminti, kad, minėdamas socialistus, neturėjau omenyje abelnai socialistų, bet vien tuos, kurie "veikia," tik girdamiesi svetimais darbais ir be reikalo ant kitų pakraipų žmonių užsipuldinėja. Tokiems ponams butų geriausia pirma save apžiurėti. 25.

Vis tas pats ir tas pats. Malonus ir naudingas dalykas yra pasiklausyti gero kalbėtojo. Naujos mintįs, išgirstos tokiose prakalbose, verste priverčia žmogų galvoti apie daugelį dalykų, kurių pirma, rods, visai nei nematei. Gera prakalba žmogui, tas pats, ką lietus ukininko laukui: atgaivina, sustiprina ir padeda augti. Bet su dauguma musų prakalbų dalykai stovi visai kitaip. Imasi jas sakyti žmonės, turintieji tiek iškalbumo ir išsilavinimo,—na, kaip delnas plaukų. Klausyti tokų kalbėtojų reikia nemaža kantrumo padėti. Gerai dar, jei trumpai reikia tokiame atsitikime sėdėti. Bet jeigu pavaišins jus visa eile tokių kalbėtojų, tai lik sveiks!

Kartais parengiama koksai nors geras ir malonus dalykas, sakysime, kaip tai balandžio 19 dieną pas mus T. N. Draug. suruoštas koncertas. Viskas kuogeriausia. Žmonės susirinko pasiklausyti dainų, muzikos ir abelnai, kas koncertui paruošta. Muzika, gerai atlikta, visuomet suteikia žmogui didelį malonumą. Įžanga minėtajin vakaran buvo neapmokama. Rengėjai turėjo omenyje paraginti žmones prisidėti prie Tautiško Namo. Tam tikslui prie koncertinės vakaro dalies reikia prikergti taip vadinamosios agitatyviškos prakalbos. Vargu galima ką nors prieš tai turėti. Jeigu butų pastatytas vienas geras kalbėtojas, butų žmonės užganėdinti, ir prakalbos atsiektų savo tikslą. Bet ažuot to, sujieškota visas pulkas "kalbėtojų," kurie vienas paskui kitą pradėjo publiką taip agituoti ir "bovyti," kad ne vienam ir miegas akysna pradėjo lysti. Gerokas skaitlius žmonių įstojo dr-jon, įmokėdami po $1.00 (išviso reikia $5.25 sumokėti), bet jeigu tinkamai paruošti prakalbas, pasekmės butų daug geresnės.

A. L—kus.

IŠ E. CHICAGO, IND.

Paaiškinimas. "Lietuvos" 16-me numeryje tilpo tulo p. Žolyno I korespondencija, kurioj aprašoma, buk tulas svetainės ir karčiamos užlaikytojas varąs visus į savo svetainę per savo saliuną. Jis, not to korespondento, dykai duodąs svetainę, bet, "varydamas" per saliuną, vis viena atsiimąs užmokestį dešimtukais, praleidžiamais prie baro. Toliaus jis tvirtina, buk šv. Onos draugijai atsakyta duoti uždyką svetainė, nes mat moterįs negeriančios.

Nors korespondentas nepažymi vardu to savininko, bet vietiniems yra žinoma, kad tas buvo atkreipta prieš žemiaus pasirašiusį. Todėl turiu pažymėti, kad korespondentas prasilenkė su teisybe ir, nupiešdamas mane tokiomis spalvomis, suprantama, daro man skriaudą, kurios aš visai neesu užsitarnavęs. I svetainę yra durįs ne tik nuo karčiamos, bet ir iš lauko ir kam kurios patinka, tokias ir gali naudoti. Juokinga butų, kad kuris nors karčiamos savininkas varinėtų žmones pro barą: kas nori išsigerti, tas gali tai padaryti, nes tam ir karčiama užlaikoma, bet vargu ką nors varyti privarysi, jeigu žmogus pats nenori.

Kaslink šv. Onos draugystės turiu pažymėti štai ką:

Svetainė dabar yra pertaisoma, ir todėl buvau priverstas tuom tarpu svetainę atsakyti. Kada svetainė bus tinkamai pataisyta, tai tada visoms draugystėms, neišskiriant ir moterių šv. Onos draugystės, svetainė bus vėl duodama susirinkimams uždyką.

Butų geistina, kad korespondentai su didesniu atsižvelgimu į teisybę savas korespondencijas rašinėtų.

K. Grikšas.

IŠ EAST CHICAGO, IND.

Lietuvių vakaras. Darbai. Balandžio 18 d. TMD. 127 kp. turėjo čia puikų pasilinksminimo vakarą. Buvo lošta vieno veiksmo drama "Saliamono Sapnas." Lošimas nusisekė neblogai, išskiriant vieną kareivį. Toliaus buvo loštas monoliogas "Senmergė," dialiogas "Gyvenimas ir Viltis" ir "Džian Bambos spyčius" (Kam tokiems niekniekiams, kaip šie "spyčiai," eikvoti jiegas? **Red.**). Visa kas sulošta gerai. Lošimo tarpuose buvo dekliamacijų. Publikos buvo prisirinkusi pilna svetainė. Visi, matyt, buvo užganėdinti lošimu, ką vaidintojams ir išreiškė savo padėka. Lošimui pasibaigus, buvo šokiai.

Darbai E. Chicagoje dar vis tebeina silpnai, ir vis dar daug esama bedarbių. Šią vasarą ketinama čia statyti dvi naujas dirbtuves. Gal, jas pradėjus statyti, atsiras daugiau ir darbų.

Žilvitis.

IŠ EAST YOUNGSTOWN, OHIO.

Nusišovė lietuvis. Balandžio 16 d. apie 12 val. nakties pas mus atsitiko savžudystė. Lietuvis Antanas Brazauskas tą vakarą vėlai sugrįžo namon. Pavaikščiojęs po kambarį, išėjo, nieko niekam nesakydamas, laukan. Toliaus sakoma, jisai nuėjęs į reikiavietę, užsidaręs duris ir paleidęs šuvį sau į galvą. Tenai išgulėjo iki 5 val. ryto, kuomet jį jį rado negyvą patsai šeimininkas. Vėlionis buvo vedęs žmogus ir turėjo šeimynos, su kuria tačiaus teismo keliu buvo persiskyręs. Šeimyna gyveno Cleveland'e. Turto paliko, apart drabužių, degtinės bonkutę, jojo kišeniuje rastą. Savžudys prigulėjo prie keleto draugijų, bet visos, kadangi jųjų įstatai uždraudžia laidoti narius-savžudžius, atsisakė dalyvauti laidotuvėse. Vėlionis mėgdavo kortomis lošti, buvo karšto budo ir daug gerdavo.

Bėgyje 4 savaičių pas mus tai jau penkta savžudystė.

Pagirinis.

IŠ RACINE, WIS.

Lietuvių knygynas. Darbai. Balandžio 19 d. šv Kazimiero bei Lietuvos Sunų draugystės ir SLA. kuopa turėjo bendrą susirinkimą, kame svarstyta klausimas, kaip įtaisyti čia savą lietuvišką knygyną. Apsvarsčius reikalą, nutarta prisidėti prie miesto knygyno pinigine pašelpa, o už tai turėt lietuvišką skyrių tame knygyne. Pakėlus knygyno steigimo klausimą, paputė kaž-koks keistas, tartum iš rusų spaudos cenzuros raštinių, vėjelis. Kai-kas, sakoma, norėtų įvesti ir čia knygų cenzurą ir prižiurėti, kokios "tinka" žmonėms skaityti, ir kokios "netinka." Tasai Amerikos ore nepriprastas vėjelis, sakoma, pučiąs iš vietinės klebonijos.

Darbai tuom tarpu eina silpnai. Vietinių darbininkų yra apie pora tukstančių be darbo. Važiuoti čia darbo ieškoti todėl nepatartina.

Mažai Težinąs.

IŠ NEWTON, MASS.

Abelnos žinios. Labai retai tenka patėmyti laikraščiuose žinių iš šito kampelio. Mat lietuvių čia nedaug, ir jie sau ramiai gyvena. Sakoma, kad čia bus apie 16 lietuviškų šeimynų ir apie 40—50 pavienių. Darbai šiuom laiku eina čia neperblogiausiai. Lietuviai daugiausiai dirba mašinšapiuose ir liejyklose. Tulas skaitlius vyrų ir merginų dirba šilko dirbtuvėse. Vidutiniškas lietuvių uždarbis išneša nuo $9 iki $14 savaitėn. Pažymėtina, kad tokiam mažame skaitliuje lietuviai visgi užlaiko 3 valgyklas.

Nors, kaip minėta, apie šio miestelio lietuvius retai kada tenka girdėti, tačiaus nereik manyti, kad čia žmonės, anot patarlės, gyvena, "kaip lentomis užkalti." Abelnas lietuvių apšvietimas čia yra pusėtinas, pareina ir keletas laikraščių; prakalbų pasiklausyti, esant liuosam laikui, žmonės myli.

Dabar, sakoma, tariasi, pasitaikius progai, pirkti nuo airių seną medinę bažnyčią. Nežinia tik, ar toks mažas skaitlius ištesės su finansais.

Korespondentas.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Vakaras. "Jurgailos Lizdas" (taip pažymėta ant programo,—o tas turi reikšti šv. Jurgio parapiją) parengė čia teatrališką vakarą. Lošta ilga 5-kių aktų istoriška tragedija "Rutvilė." Lošė Teatrališko Choro draugija ir, galima sakyt, atliko savo užduotį pusėtinai gerai. Ypačiai pažymėtinas geras atlikimas šių rolių: Rutvilės (P. Skripkauskiutė), Gaivydos (P. Kareckas), Montės (A. Kranauskas), Mylos (V. Ignatavičiutė), Mindaugio (J. Urbšaitis) ir Ottokaro (J. Morozas).

Perstatymas vos nebuvo iširęs, nes vienas lošėjas (P. Mockaitis) staiga prieš tai susirgo ir tapo ligonbutin išgabentas. Geral. kad jo vietą užėmė ant greitųjų A. V. Grėlčius, kuris, gali sakyti, nepažindamas rolės, visgi sugebėjo ją pusėtinai atlikti.

Veikalas labai ilgas, ir jo lošimas tęsėsi ištisas keturias valandas. Po to buvo dar dekliamacijų ir dainų. Gerai pavyko ypač Tautiškas Hymnas, kuriam pritarė Lietuvių Tautiškas Benas.

Vieną labai negeistiną dalyką čia turiu paminėti. Ne todėl, kad norėčiau kokių priekabių prie šio vakaro ieškoti, bet kad nurodyti klaidas, kurių, mano nuomone, lengvai galima butų ir reikėtų ateityje išvengti. Tai "aiskrymo" pardavinėjimas. Tegul jau sau jį pardavinėtų laike antraktų (pertraukų),—tas butų nieko. Bet šiame vakare buvo kaip sykis atpenė: nusilėdus kurtinai, per antraktą nei vieno iš tų pardavinėtojų nebuvo matyt, o kaip tik kurtina pasikelia ir pradedama lošti, tai, žiurėk, lyg tyčia tuojaus išeina ir "biznį varo," vaikščiodami po svetainę ir klausytojams panosėn savo tavorą kaišiodami. Tas begalo kenkia publikai klausyti, kas ant scenos dedasi, ir tas, mano nuomone, turėtų visai buti prašalinta laike lošimo. (Korespondento patėmijimas visai teisingas, nes tą galima atlikti laike pertraukų. Red.).

I. D. Žit.

IŠ PROVIDENCE, R. I.

Geras "strielčius." Naujas Kliubas. Velykų apvaikščiojimas ir pas mus nenuėjo niekais. Štai vienoj šeimynoj vyras, kurio sakoma, buta dikčiai išsikaušusio, pradėjo su savo "boba" ginčytis. Ginčai užsibaigė tikra kova, kurioj, vieton šautuvių ir kulkų, panaudota buteliai. Šiuom tarpu moteris pamokino savo vyrelį "razumo." Jos, matyt, buta kur-kas tvirtesnės ir apsukresnės ir geriaus mokėta "į čielių" pataikinti: leis vyras bonką, tai toji ir prašvilpia pro moterį, atsimušdama kur į kampą ar į sieną; kaip švilpters moteris tokios pačios ryšies "kulka," tai, žiurėk, tik lupt! vyručiui į pakaušį. Užsibaigus "kovai" ir pradėjus "kovos" pasekmes skaityti, pasirodė, kad vyro buta visai menko "strielčiaus"—moteris išliko sveika, kaip niekur-nieko; gi vyro pakaušis — beveik kaip sietas išrodė: penkios šaunios skylės galvužėj liko. Daktaras rupestingai jas užlipdino.

Šiek-tiek panašus atsitikimas buvo ir kitoj šeimynoj. Čia taip pat vyras su savo "geresne puse" užsimanė "pasivaidinti." Ar šitoji moteris butų pasirodžius taip pat geru "strielčium," kaip ir pirmoji,—nežinoma; bet žinoma tai, kad ir šis vyras neturėjo geresnio laimikio už pirmąjį. Prasidėjus peštynėms tarp meilingos porelės, pasitaikė, kad čia pat buta moters brolio. O kumštį jis turėjo, kaip akmenį. Taigi, kad skels jis vyrui "žandan,"—tas ir ragočių užvertė, krisdamas ant žemės kaip negyvas. Pasikėlęs, sakoma, vieno danties negalėjo burnoj dasiskaityti.

Balandžio 18 d. čia susitvėrė iš 60 narių piliečių kliubas, kuris pagelbės lietuviams įgyti pilietiškas popieras. Tokio kliubo reikalingumas buvo labai pageidaujamas.

N. R—ti.

IŠ SHENANDOAH, PA.

Sausi nedėldieniai. Visur užsipuldinėjama ant karčiamninkų,—kad jie šioki, jie toki. Teisybė, ne dažnai gali rasti progą salininkus pagirti, bet, pasitaikius tokiai progai, smagu yra apie tai pažymėti.

Štai pas mus karčiamninkai padarė susirinkimą ir nutarė nedėldieniais nepardavinėti svaiginančių gėrimų. O kad tame jokio humbugo nebutų, tai nutarta, kad uždangalai ant langų ir durių butų pakelti, o vasaros laiku, kad durįs ir langai butų atidaryti,—kad kiekvienas nuo gatvės galėtų matyti, kas viduj darosi.

Nors tas padaryta ne iš kokios nors "mielaširdystės," bet todėl, kad ir patiems karčiamninkams ir bartenderiams duoti progą nors vieną dieną į savaitę atsilsėti, bet visgi reik juos už tai pagirti, nes tas žmonėms ant blogo neišeis. Jau ir dabar nedėldieniais beveik nematyti žmonių gatvėse, "tango" skersuojant.

Vietinė Visų Šventų parapija pirko liotą už $20,000. Pinigus, sakoma, vyskupas paskolinęs.

Darbai šiuom laiku eina gerai; kasyklose dirbama pilną laiką, bet darbas nelengva gauti.

Shenand. Mainieris.

IŠ STOUGHTON, MASS.

Apvaikščiojimas. Balandžio 20 dieną šv. Antano draugystė 10 metų sukaktuvėms (kokioms? Red.) paminėti surengė gražų apvaikščiojimą. Prie to apvaikščiojimo prisidėjo Gedimino draugystė. Po apvaikščiojimui buvo prakalbos, pamargintos dainomis. Pavakare vaidinta veikalas "Nihilistai," nupiešiantis caro Aleksandro Antrojo užmušimą. Vaidino So. Bostono LSS. 60 kp. artistai.

Galima pažymėti, kad "Nihilistai" yra gana įdomus ir įspudingas veikalas. Artistai savo užduotį atliko gerai, ir publika likosi pilnai užganėdinta. Publikos buvo pilna svetainė. Nesmagu labai buvo tai, kad, vaidinant, buvo girdėti visoje svetainėje šnibždėjimas ir nereikalingi delnų plojimai. Dar nesmagesnis buvo mažų vaikų neramumas, labai trukdęs norėjusius atydžiai viekalą sekti. Kartais tiesiog ausis užsikimštum. Žodžiu sakant, Stoughtoniečiai laike vaidinimo pasirodė labai neramųs. Kėblu buvo vaidinimą sekti dar ir todėl, kad, nežiurint veikalo didumo ir painumo, nebuvo parupinta jokių programų, kurie pagelbėtų ir palengvintų publikai sekti tą veikalą. Vakaro pelnas skiriama Stoughtono Taut. Namui, kurį rengiamasi statyti.

A. L—kus.

IŠ NEW YORK, N. Y.

Vakaras. Balandžio 18 d. pobažnytinėje salėje buvo suruoštas vakaras Moksleivių Susiv. naudai. Vakaro programas susidėjo iš lošimo trijų aktų farso "Audra Giedroje" ir dainų. Lošime svarbesnėse rolėse dalyvavo brooklyniečiai, kaip va: Kupečio rolėje—A. Kvedaras, senio Bartašiaus — Juozas Anamavičia ir tarno—Jonas Anamavičia. Lošimas pavyko gana gerai. Pasibaigus lošimui, vietinis bažnytinis choras, p. Vismino vedamas, sudainavo tris daineles: "Pavasaris," Niemano, "Lietuva Brangi," Naujalio ir "Eina Garsas," Petrausko; sudainuota visos trįs pastebėtinai blogai: išrodė, kad dainininkai neturėjo nei vienos repeticijos, o prie to, turbut, dirigentas padavė blogai balsus, kadangi disharmonijoj pradėjo ir dar didesnėj disharmonijoj baigė, ir taip visas tris atidainavo. Jau ištikrųjų gėda taip dainuot, o labjausia gėda tam, kuris tokį chorą veda ant scenos.

Publikos buvo apie 200, bet toji neišrodė, kad iš New Yorko miesto, bet tartum iš tamsiausio kaimo.

Zarasiškis.

IŠ WORCESTER, MASS.

Draugijose. Bal. 16 d. P. Armino teatrališka kuopa statė scenoje trečiu kartu gyvenimo vaizdelį "Žmogžudžiai." Žmonių buvo nedaug.

Balandžio 18 d. dramatiška draugija "Birutė" statė scenoje vieno veiksmo komediją "Užkerėtas Jačkus." Geriausiai atliko savo rolę kalvis. Vaidinimui pasibaigus, buvo šokiai. Žmonių buvo arti poros šimtų. Pelnas skiriama bažnyčios naudai.

Balandžio 19 d. Lietuvos Sunų ir Dukterų draugystė parengė prakalbas. Kalbėtoju parkviesta Dr. Šliupas. Kalbėjo apie lietuvių istoriją. Tą pat vakarą laisvamanių kuopa parengė prakalbas, kuriose kalbėjo taipogi Dr. Šliupas temoje "Kokia nauda iš religijos." Abiejosna prakalbosna žmonių prisirinko nemažiausiai. Visi ramiai užsilaikė.

Gegutė.

IŠ DORRISVILLE, ILL.

Smulkmenos. Velykas lietuviai gražiai praleido. Peštynių nebuvo ir į šaltąją niekas nepakliuvo. Netaip, kaip budavo kitais metais. Matyt, kad tas blogas paprotis jau nyksta.

Per Velykas keli vaikinai, atmindami senus laikus Lietuvoj, buvo atėję į Dorrisville, rinkdami "margučius." Vaikščiodami, giedojo, "Linksmą dieną apturėjom." Užėjo pas vieną lietuvį, pasiprašė pagiedoti. Moteris išėjo iš kito kambario su pilnu kibiru vandens ir pradėjo svečius "krikštyti." Vargdieniai viens per kitą issinesdino lauk visi šlapi. Ne visi, mat, myli Lietuvos papročius.

Visiems žinomas.

IŠ MAHANOY CITY, PA.

Nelaimės kasyklose. Nesenai čia pasitaikė pora nelaimių anglių kasyklose. Suffolk kasyklose tapo užmuštas Juozas Staneikis, dar jaunas apie 24 m. vyras, paeinantis iš Pupių kaimo, Pilviškio parapijos, Suvalkų gub.

Lietuvoje, sakoma, liko motina ir sesuo, o čia Amerikoj—du broliu ir pusbrolis, V. Jusaitis, pas kurį velionis gyveno.

Kitiems dviems lietuviams, Jonui Tamoševičiui ir Juozui Matulaičiui, tiko kasyklose susižeisti.

S.

IŠ ATHOL, MASS.

Žada paminėti spaudos sukaktuves. Balandžio 9 d. atsibuvo "Lietuvos Sunų ir Dukterių" dr-stės susirinkimas, kuriame pakelta klausimas, ar atholiečiai paminės 10-metines sukaktuves lietuvių spaudos atgavimo. Draugija su mielu noru nutarė prie šio paminėjimo prisidėti. Bus surengtos prakalbos ir pakviesti kalbėtojai iš kitur. Vienu iš tokių bus p. M. Paltanavičia iš Worcester, Mass. Kalbėtojai plačiai išaiškins kaip pačią atgavimo spaudos istoriją, taip ir jos svarbą.

Draugija nutarė užkviesti ir kitas vietines dr-jas, kad Athol'io lietuviams bendrai apvaikščioti šitą didelės svarbos paminėjimą. Geistina butų labai, kad visos musų draugijos nepamirštų išpildyt šitos savo tautinės priedermės ir skaitlingai dalyvautų.

Čia reik dar pažymėti, kad susirinkime atsirado vienas neišmanėlis, kuris laike svarstymo pradėjo pliaukšti apie Dr. Basanavičių ir atstovą Yčą, vadindamas juos žmonių pardavikais. Vyrutis matomai ar neišsipagiriojęs, arba jam aiškiai vieno šulo galvelėj truksta. Pirmininkas išmintingai pasielgė, tuojaus pliauškiką sustabdęs.

Guodžių Marytė.

BROOKLYN, N. Y.

Spaudos atgavimo paminėjimas. Balandžio 22 d. pas mus atsibuvo apvaikščiojimas 10-metinių sukaktuvių nuo atgavimo musų spaudos Lietuvoje. Buvo tai tiesiog parengtos prakalbos, rupesčiu TMD. 3-čios kuopos; kalbėjo du: Dr. J. Šliupas, kuris, iš Bostono nuo prakalbų važiuodamas, čionai buvo užsukęs, ir vietinis—p. J. O. Širvydas.

Dr. Šliupo tema buvo — peržvelgimas lietuivų spaudos istorijos ir dėl kokių priežasčių rusų valdžia buvo iš musų spaudą atėmusi. Ta priežastis—tai išvirkščias patriotizmas tulų Rusijos veikėjų, ypač rašytojų-istorikų, k. v. Kramzino, Hilferdingo ir kitų, kurie, užsidegę manija "Rusijos didybės," norėjo ją taip praplėšti, kad visas tautystes į save sulietų. Todėl jie "išrado," kad ir Lietuva esanti "iskoni ruskij krai" (nuo senovės rusiškas kraštas), tik reikią suartinti su rusais. Šitam "suartinimui" ir buvo 1864 m. uždrausta lietuvių spauda; buvo pradėta spausdinti lietuviškos maldaknygės rusiškomis raidėmis; buvo pradėta platinti tarpe lietuvių pravoslavija ir vėliaus taip pagarsėjusi "obrusenija" (aprusinimas). Bet tasis rusų valdžios triusas nuėjo užnieką. Lietuvių prisirišimas prie savo prigimtos kalbos ir jų atkakli kova pergalėjo rusų užmačias. Valdžia pamatė, kad lietuvių spaudos uždraudimas gimdo juose vis didesnę neapykantą į Rusijos valdžią abelnai; kad tuomi lietuvių simpatijos pradeda linkti prie Vokietijos (?); ir todėl pastojus Vilniaus general-gubernatorium Sviatopolk-Mirskiui,—kuris buvo gana išmintingas ir akylas politikos vyras,—valdžia ėmė rupintis, kad vėl atgauti lietuvių prielankumą. Taip pagaliaus pradėjus eiti ministerijon lietuvių prašymams bei užtariant Sviatopolk-Mirskiui, 1904 geg. mėnesį ir tapo lietuviams sugrąžinta lotynų raidėmis spauda.

Po Dr. Šliupui, kalbėjo p. J. O. Širvydas. Jisai užkliudė visas gerąsias pasekmes, kokias spaudos atgavimas Lietuvoje musų žmonėms padarė ir kaip sparčiai su tuo pradėjo kilti augštyn visas lietuvių gyvenimas. Bet męs, anot kalbėtojo, dar taip žemai stovime apšvietime, kad ir musų dabartiniame spaudos atgavimo jubilėjuje šį-vakar susirinkome vos kokis poras šimtelių žmonių iš 30,000 lietuvių kolonijos—ir tai tokiame mieste, kur pirmutinis Amerikoje lietuviškas laikraštis pasirodė "Lietuviška Gazieta" (New Yorke, 1879 m. leista p. M. Tvarausko)! Tame yra kaltė, kad męs neturime Brooklyne savo centro. Šitoksai centras butų dabar Lietuvos Ukėsų Kliubo sumanytasai Brooklyne pastatyti Liaudies Namas. Čia turės buti įkurta augusiems mokykla ne tik rašto, bet ir geresnių darbų išmokti, ar kaip prie jų prieiti. Juk laikas jau mums iškilti iš to juodojo darbo, kaip cukerninkų ir kriaučių. Tame name galės buti įkurti kursai ir musų mergaitėms geresnių užsiėmimų pramokti, taipgi musų moterims kursai, kaip namų reikalus vesti, kaip vaikelius auklėti ir patiems vyrams gyvenimą palengvinti.

Taip maž-daug abu kalbėtojai kalbėjo, ir daug naudingų dalykų susirinkusiems pasakė.

Svečias.

IŠ TAUNTON, MASS.

Įvairumai. Lietuvių pas mus esama nevisai mažo burelio: apie 20 šeimynų ir daug-maž 40 pavienių. Iš biznių lietuviai savo rankose turi mėsinyčią ir "grosernę." Gan gerai klojasi. Bet apart šios ryšies biznio, turime ir kitokio. Kai-kurie vietos lietuviai nusiperka kelias bačkutes alaus šventoms dienoms ir paskui tą alų pardavinėja po 5 centus už bonkutę. Žinoma, su tokiu "bizniu" labai toli nevažiuosi. Nesenai vienas lietuvis čia buvo suareštuotas ir apkaltintas alaus pardavinėjime be reikalingojo leidimo. Teismas nubaudė jįjį $150 ir trimi mėnesiais kalėjimo. Nuteistasai dabar perkėlė visą bylą į augštesnį teismą.

Turime čia pašelpinę šv. Kazimiero draugiją su apie 25 nariais. Draugija negali pasigirti gera tvarka, ypatingai susirinkimais, į kuriuos ne vienas narys ateina, aplankęs "smagesnę" vietą. Žinoma, turint "štymo" galvoje, sunku yra kas nors rimtesnio nuveikti.

F. M.

IŠ SIMPSON, PA.

Atitaisymas. "Liet." 16 num. tilpusion žinutėn įsiskverbė maža klaida. Ten pasakyta, kad SLA. 166 kp. pirmininku išrinkta p. A. Siaučiunas. Ištikrųjų pirmininku yra p. J. Deldžius.

Ponas Kukutis.

IŠ PITTSBURGH, PA.

Atsilikusi draugija. Darbai. Lietuviai, apsigyvenusieji čia apie Penn ave., abelnai atsižymi nelabai augštu kulturingumu. Nestebėtina todėl, jei smuklė ir kortos yra geriausi daugelio draugai. Toksai vietos lietuvių gyvenimas daro įtekmę ir į čionykščias draugijas. Štai nesenai, tiktai 10 mėnesių atgal susitvėrė pas mus A. P. L. A. 4 kuopa (koksai pilnas draugijos vardas? Red.). Kuopa turi išviso 110 narių ir, regis, galėtų daug naudos mums atnešti. Draugija kaip sykis yra užsibriežusi savo tikslu platinti tarpe lietuvių meilę, vienybę, apšvietą ir dorą; steigti skaityklas, leisti moksliškas knygas ir rengti prakalbas. Regis, ko daugiau ir galima butų norėti? Tikslas ištikrųjų labai gražus, ir reikėtų tiktai stengtis veikti tai, ką draugija yra sau užsibriežusi. Bet gyvenime pasistatytųjų priedermių pildymas išsilieja visai kiton formon, kaip tai galima matyt iš vieno nelabai senai toje draugijoje atsitikusio dalyko. Keletas apšviestesnių vyrų sumanė paruošti vakarą su vaidinimu. Buvo jau net pradėta mokytis roles, ir visa kas išpradžių ėjo labai gerai. Balandžio 19 d. draugijos susirinkime buvo paduotas įnešimas, kad butų leista daryti bandymus draugijos svetainėje. Rods, draugija, pasistačiusi savo tikslu musų kulturos kėlimą, butų turėjusi kuoprielankiausiai atsinešti į užmanytąjį darbą ir visomis jiegomis jam pagelbėti. Bet buvo griežtai atsakyta, kad teatro, girdi, mums nereikią ir kliubas ne tam tikslui sutvertas. Buvo dar bandyta nurodyti į draugijos konstituciją, bet tas nieko negelbėjo. "Nereikia," ir gana. Smuklių lankymas yra naudingesnis.

Darbai pas mus silpnai eina. Darbas sunku gauti.

Pennavenietis.

IŠ SO. MANCHESTER, CONN

Prakalbos. T.M.D. susirinkimas. Balandžio 19 d. vietos L. S.S. 214 kuopa miesto svetainėje surengė prakalbas su dekliamacijomis, monoliogais ir dar Džian Bambos spyčium. Žmonių buvo susirinkę apie 60. Kalbėtojum buvo parkviestas p. J. Stalioraitis iš Wallingford, Conn. Pirmiausiai jisai skaitė referatą temoje "Kodėl darbininkai organizuojasi." Užbaigęs skaityti referatą, po trumpos pertraukos išėjo kalbėti. Jojo kalbos turinis buvo: "Kaip kapitalistai-pinigočiai trustų pagelba skriaudžia ir išnaudoja darbininkus." Stengėsi parodyti straikų ir bedarbių priežastis. O, esą, kurie norite nuo tų visų negerumų išsigelbėti, tai turite prigulėti prie socialistų partijos. Girdi, socialistai ateityje visus negerumus nuo žemės veido nuvalysią. Reikia tiktai prisirašyti prie vietinės L. S.S. kuopos ir mokėti tiktai vieną kvoterį į mėnesį. Parodęs, kad jisai gali buti geru laikraščio agentu, toliaus visai nuo koto nusmuko. Kalbėtojas pripažino, kad pas žmones, šeimynas turinčius, šiame brangumo laike nelabai tų kvoterių atlickamų yra. Tokiems p. Stalioraitis patarė nedavalgyti tris kartus į mėnesį, o tuom busią galima sutaupinti, daugiau kvoterio ir lengvai užsimokėti į socialistų sąjungą. Bet tie patarimai nedavalgyti, matyt, žmonėms nelabai patiko, nes nei vienas šiose prakalbose neprisirašė prie kuopos.

Pabaigoje p. Stalioraitis patarė žmonėms neklausyti jokių kalbėtojų, išskiriant socialistų. Baisiausios tai Dr. J. Šliupo prakalbos, nes Dr. Šliupas norįs "visus iš kelio išvesti." Tasai ponas kalbėtojas, matyt, linksmo budo žmogus ir norėjo žmones pajuokinti.

Tą pačią dieną vakare atsibuvo ketvirtinis T.M.D. 103 kp. susirinkimas pas kuopos pirmininką p. J. Januškevičių. Susirinkime dalyvavo 12 draugų. Tarp kit-ko likosi nutarta siųsti delegatą į T.M.D. seimą, kuris atsibus gegužio 24—30 Waterbury, Conn., drauge su S.L.A. seimui. Rinkimas delegatų į seimą atidėta iki sekančiam susirinkimui, įvyksiančiam gegužio 10 d. Dar nutarta, kad nuo sekančio seimo butų išrinkta T.M.D. organu "Tėvynė," S.L.A. organas. Kai-kurie aiškino, kad kaip yra, tegul ir pasilieka T.M.D. organu "Vien. Lietuvninkų," kuri yra daugiausia pasidarbavusi T.M.D. Jie patarė rinkti kitą laikraštį organu, jeigu "V. L." norėtų pati atsisakyti, bet kai-kurie butinai užsispyrė, kad permainyti organą, ir daugumą prie savęs patraukė. Svarstyta šiame susirinkime dar ir vietinių kuopos ir abelnų visos draugijos reikalų, bet, dėlei tų reikalų nesvarbumo, juos apleidžiu.

J. Gudaitis.

IŠ CICERO, ILL.

Reikalavimas. "Lietuvos" 16-tam numeryj tilpo tulo p. Mr—us korespondencija, kurioje apkaltinama Cicero socialistai, buk jie tyčiai parengė viešas prakalbas, kad užkenkti kulturiškam darbui: p. Račiuno kinematografiškiems paveikslams, kurie buvo tuom laiku rengiami vietinės S. L.A. kuopos.

Viršminėtas apkaltinimas, nežinia, ar tyčiai, kad užgauti mus, socialistus, ar per klaidą padarytas. Męs, Cicero lietuvių "Socialistų Skyrius," kategoriškai atsakom ponui Mr—us, kad tose dienose, tai yra 28 ir 29 kovo, jokių viešų prakalbų nerengėm. Griežtai todėl reikalaujame, kad ponas Mr—us savo klaidą atšauktų.

"Socialist Party" Liet. Cicero Skyriaus Valdyba:

Organizatorius **A. Siderevičius,**
Protoklų Rašt. **M. Burba,**
Finansų Rašt. **F. Bitautas.**

Atsakymas. Taigi, sulyg reikalvimo, savo "klaidą" ir atšaukiu. Teisybė, kovo 29 d. surengti spyčiai nebuvo pažymėti oficiališkai socialistų vardu. "Socialist Party" skyrius todėl ir turi neva tiesą atšaukimo reikalauti. Vienok čia nėra svarbu, keno oficiališku vardu buvo minėtos prakalbos rengtos, bet svarbu, kas jas rengė. Rengė gi jas, nors ne po savo partijos vardu, socialistai ir męs, ciceriečiai, užtektinai gerai tai žinome. Dalykas štai kame:

Paskutiniu laiku, po atsilankymo Dr. J. Basanavičiaus, musų socialistai, kurie prieš Tautos Namus ir Dr. Basanavičių taip negražiai šokinėjo, nustojo čia visai vardo ir ant jų rengiamų vakarų žmonės pradėjo nesilankyti. Tada musų socialistai sutvėrė draugystę po kitu vardu, pavadindami ją "Mokslo ir Pašelpos" draugyste. Šita draugystė tapo navatnai sutverta: įstojimas 25c., mėnesinės 25c. ir už tai žadama išmokėti po $5.00 į savaitę pašelpos ligoje ir dar $200.00 pomirtinės,—ir jokių kitų mokesčių, nei asesmentų nebusią.

Kas bent šiek-tiek apsipažinęs su draugijų reikalais, tas iškarto supras, kad tokios išlygos yra padarytos, taip saknt, tik gaudymui narių (ne visai išmintingų narių). Galima taipgi pažymėti ir tai, kad aplink buvo ir yra kalbama, kad šioji "Mokslo ir pašelpos" draugija susitvėrė, tarp kit-ko, dar ir tam, kad užkenkus vietinei S.L.A. kuopai.

Į šitą draugystę, ačiu tokiam "pigiam" įstojimui, pasisekė pritraukti ir kelioliką pašalinių narių, o patįs musų vietiniai socialistai susirašė į ją ir su visomis savo šeimynomis (kas jas turi). Šioji draugija yra, sulyg savo dvasios ir narių daugumos, socialistiška. Ji tuos spyčius rengė minėtą kovo 29 dieną, ir ją aš turėjau mintyje. Nebuvo mano pasakyta, kad tai "Socialist Party" skyrius rengė—bet kad socialistai rengė, o kur jie priklauso—ar prie "Socialist Party," ar prie "Mokslo ir Pašelpos" draugijos, ar kur kitur, tas man ir kitiems nesvarbu.

Teisybė ir tas, kad aiškiai nebuvo paskelbta, kad tos prakalbos rengiamos su mieriu užkenkti Račiuno paveikslams,—kas gi tokiu neišmanėliu gali buti; už tai galėtum ir šaltosios paragauti. Vienok iš pašalių teko girdėti, kad minėtos prakalbos buvo labjausiai tuom mieriu surengtos, o toji aplinkybė, kad per du Račiuno vakaru musų socialistų tuose vakaruose nebuvo matyt, dar labjaus tą nuomonę patvirtina.

Tikimasi, kad šito paaiškinimo užteks, kaip socialistams, taip ir abelnai publikai.

Mr—us.

IŠ RACINE, WIS.

Račiuno paveikslai. Pereitą subatą ir nedėldienį čia pp. Račiunas ir Danielius rodė krutomus iš Lietuvos paveikslus. Žmonėms, kaip teko girdėti, paveikslai labai patikę. Prieš tai p. Račiunas nutraukė ir fotografiją burio lietuvių-raciniečių. Nedėlioj čia buvo taipgi sykiu su Račiuno paveikslais surengtos ir prakalbos. Kalbėjo "Lietuvos" redaktorius, B. K. Balutis iš Chicagos. Paaiškino apie atgavimą lietuvių spaudos prieš 10 metų ir apie to atsitikimo svarbą lietuvių istorijoj. Žmonių buvo pilna svetainėkė.

IŠ MILWAUKEE, WIS.

Susitvėrė SLA. kuopa. Balandžio 26 d., rupestingumu keleto vyrukų, ypatingai gi p. Vitkaus, tapo surengtos prakalbos su mieriu sutverti SLA. kuopą. Kalbėtojais buvo atsilankę iš Chicagos Dr. A. Zimontas ir advokatai F. Bračulis su J. Kučinskiu. Žmonių buvo keletas desėtkų. Kiek sąnarių prisirašė, neteko sužinoti. Patėmytina tas dalykas, kad vietinis klebonas, sakoma, liepęs suareštuoti vaikiną, kuris dalinęs apie tas prakalbas žmonėms pliakatus.

NUO REDAKCIJOS

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi but pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonymais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę ataiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti įlunksna ir tik ant vienos popierio pusės, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Basanavičius baisiai nusilpnėjęs. Amerikiečiai su dideliu rupestingumu sekė žinias apie staigų ir sunkų Dr. Basanavičiaus susirgimą tuojaus po to, kaip jis pargrįžo iš Amerikos Lietuvon, ir lengviau atsiduso, kada pagalios atėjo žinios, kad jisai šiaip-taip ligą apveikė.

Dabar mums privatiškai pranešama, kad "Dr. Basanavičius, nors ir pasveiko, bet iš jo tik pusė beliko: tylus, mažai veiklus ir jo, pirmiaus milžiniška, energija visai nuslopusi. Gaila žmogaus. Vis tai kelionė Amerikon atsiliepė. Tai ne juokai tiek apvažiuoti ir tiek sunkaus darbo pakelti jo metuose."

Tautos Namus pirksią. Iš gerai informuotų šaltinių, kuriems neturime teisės netikėti, mums praneša, kad, vieton statyti Tautos Namus Vilniuje, nutarta juos pirkti, kaip jau apie tai plačiau buvo savo laiku "Lietuvoj" rašyta. Mums rašo:

"Važiuodamas pro Vilnių, susiojau pasižiurėti ir pasiklausyti musų žmonių. Tautos Namus jau galutinai nusprendė pirkti (kaip pirmiaus apie tai "Lietuvoj" buvo minėta). Laukia tiktai licitacijos, nes minėti ruimai yra labai praskolinti ir be licitacijos bargu juos pirkti."

Apart to rašoma apie keletą kitų žingeidžių dalykų:

"Lietuvių Dailės šiemetinė paroda, kaip visuomet, labai įvairi ir žingeidi. Kasmetai žymiai kįla musų dailė, kas metai sparčiai auga skaitlius musų dailininkų ir jų gaminamų veikalų.

Dabar jie (dailininkai) džiaugiasi, kad, apart dailės metinių parodų, laikomų Vilniuje, jie turi progą tinkamu budu supažindinti su savo veikalais ir plačiąją visuomenę. Mat Dailės parodos tik sykį į metus tebuva ir toli gražu nevisiems galima jas atlankyti. "Gi dabar, pradėjus eiti paveiksluotam žurnalui "Vairas," kur gali tilpti geresnių paveikslų reprodukcijos, musų dailininkai noriai spiečiasi prie "Vairo," puošdami jį savo artistiškais tvariniais. Pats "Vairas" sparčiai platinas. To galima buvo ir tikėtis, nes panašios rųšies žurnalas nuo senai buvo lietuviams pageidaujamas.

"Šiaip jau vilniečių tarpe didelio gyvumo lyg ir nesimato. Ruošiasi prie jubiliejaus (spaudos atgavimo) po biskį, po biskį "pešasi" ir tiek. Nors reik pripažinti, kad tų "peštynių," rodos, pastaruoju laiku daug mažiau yra, negu kitados budavo."

Lietuvių pramonė ir išdirbystė. Lietuvos laikraščiai praneša, kad šią vasarą žadama įsteigti liaudies mokytojams pynimo kursai, kad jie vėliaus galėtų to paties mokinti savose mokyklose. Pereitą rudenį laike Vilniaus liaudies dirbinių ir Šiaulių mažosios pramonės parodų, patėmyta daug labai gražių pintinių, išstatytų vienos liaudies mokyklos mokinių iš Gardino gubernijos. Tuomi užsiinteresavo keletas ypatų ir pagalios p. Gerulavičienė pasistengė susipažinti su minėtos mokyklos vedėju ir išgavo nuo jo pasižadėjimą šią vasarą atvykti į Pašušvį, Šiaulių apskričio, kur busią įsteigti mokytojams vasariniai pynimo kursai.

Tikimasi, kad šiems kursams galima bus gauti pašelpos iš Kauno liaudies mokyklų direkcijos, ir kad ateityje galės susitverti Lietuvoje savistovi pynimo išdirbystė.

Naujas laikraštis. Tik-ką pasirodė dar vienas naujas laikraštis "Darbininkų Balsas," išeinantis Baltimore, Md. "Darbininkų Balsą" leidžia kuopa lietuvių "Pasaulio Pramoniečių" (I. W. W.) ir laikraštis skaitomas oficialiu Lietuvių Pramoniečių Darbininkų organu. Didesnė pirmo numerio dalis pavesta aiškinimui ir apgynimui šios organizacijos teorijų ir principų. Laikraštis yra keturių puslapių didumo (po 6 špaltas puslapyj) ir eis kas savaitė. Redaktorium pasirašo p. J. Laukis. Prenumerata metams $1.50. Adresas pinigams siųsti: J. Lietuvininkas, 859 Hollins st., Baltimore, Md., o susirašinėjimams — A. Kurelaitis, 604 W. Lombard st., Baltimore, Md.

— Išėjo antrasai numeris mėnesinio žurnalo "Jaunoji Lietuva." Tarp daugelio kitų straipsnių, "Jaunoji Lietuva" pradėjo šiame numeryj spausdinti vėlionio Jono Sutkaus vertimą Shakespear'o Hamleto. Šį numerį puošia keletas gerai nusisekusių iliustracijų, tarp kurių yra ir pirmu kartu dar pasirodęs paveikslas garsios P. Rymšos stovylos "Kova," kurią jis anuomet sudaužė laike Lietuvių Dailės Parodos Vilniuje.

— "Vien. Liet." praneša, jog girdėjusi, kad "Žvaigždė" neketina keltis iš Philadelphijos į Brooklyną, kur pastaruoju laiku tapo perkeltas jos savininkas, kun. Milukas. "Žvaigždė" eisianti ir toliaus iš Philadelphijos.

"Saulės" namai. "Lietuvos Žiniose" pranešama, kad Kauniškė "Saulė," kuri baigia jau statyti savo didelius namus, pagalios įgavo savo nuosavybėn tą žemę, ant kurios stovi namai ir kuri ikišiolei priklausė miestui. Kaip žinome, miesto valdyba pirmiaus nenorėjo už pigią kainą tos žemės "Saulei" atiduoti. Dabar ministerija pranešusi, jog ji sutinkanti, kad minėta žemė pereitų draugijos nuosavybėn.

Amerikoniška mada. Bent vienas amerikoniškas "išradimas," kaip matyt, žada išsiplatinti ir "prigyti" Lietuvoje,—tai kilnojimas triobų iš vienos vietos kiton, visai jų neardant.

Pradėjus skirstytis Lietuvos kaimams viensėdžiais, didžiausia bėda buvo su perkėlimu triobų: dideli kaštai ir daugybė neparankumų labjausiai sulaikydavo ukininkus nuo skirstymosi viensėdžiais. Šiame pagelbėjo "amerikantai," kurie, budami Amerikoj, turėjo progą prisižiurėti, kaip čia dideli namai iš vietos vieton kilnojama. Jie užsimanė pamėginti tą patį ir Lietuvoj. Pirmi bandymai buvę nepasekmingi,—triobos subyrėdavo. Vienok vėliaus, kada pagaminta tam tikras prietaisas, darbas gerai sekdavosi. Kauno gubernijoj jau perkelta tokiu budu 74 triobos. Nekurių triobų buta net po 11 sieksnių ilgio ir kelta jos net už 2 verstų.

"Liet. Žiniose" pranešama, kad šitas amerikoniškas budas labai Lietuvos ukininkams pradedąs patikti, ir nekurie už kelių mylių važiuoja, kad tokį triobų kėlimą pamatyti. Ne vien tik žingeidumas juos prie to verčia: naujas perkėlimo budas yra daug pigesnis ir parankesnis už senovišką ardymą ir išnaujo statymą. Kur perkėlimas senobiniu budu išneša apie 200 rublių, ten "amerikoniškų" budu galima tai padaryt tik už 28 rublius, ir tris sykius greičiaus.

Iš Netolimos Praeities.

(1904—1914)

Trumputis, tautos gyvenimo vos dešimts metų siekiąs laikotarpis praėjo nuo tos valandėlės, kuomet gegužio 7 d. 1904 m. svarbiausioji musų tautos dalis, Didžiosios Lietuvos žmonės, po keturiasdešimties metų didžiausių persekiojimų ir griežčiausios drausmės vėl gavo teisę pamatyti spausdintą žodį savo prigimtoje kalboje.

Neilgas tai tarpas istorijos atžvilgiu. Kas kita, jeigu paimti atskirą gentkartę, ypatingai gyvenimo sriovei smarkiai verdant ir greitai tekant. Per tą laiką daug kas veikta, ir nuveikta, svajota, ir ne viena svajonė pasiekta.

Atskiro žmogaus gyvenimo visi "šios dienos" reikalai, vienas kitą stumdami-aplenkdami, kelių metų atsitikimus taip nutolina, kad spaudos atgavimo laikai rodosi mums toli-toli, tartum per neaiškias ukanas, matomi. O kiek tuose metuose sudėta lukesčio, kiek darbo, vargo, sielvartos ir džiaugsmo! Šiądien męs juos beveik jau užmiršome. Todėlei tegul bus atleistina, jei aš, artinanties sukaktuvėms, grįšiu atgal tuosna laikuosna ir pasistengsiu vienu-kitu ruožu pažymėti tai, ką man pačiam teko girdėti ir matyti.

* *

Aš tuomet buvau dar nedidelis berniukas. Visuomenės reikalai man ir mano vienmečiams nedaug ką rupėjo. Galop męs nei nesupratome tuomet, ką reiškia nei patsai žodis "visuomenė." Svarbiausieji musų visų reikalai buvo, pabaigus mokyklą, susieiti, pažaisti, vasaros laiku nubėgti upėn ir maudytis arba žuvauti; žiemą gi sniegais pasimėtyti, rogutėmis nuo kalno pavažinėti, arba ant kokios nors užšalusios balos parodyti, kuris toliausiai galime nučiuožti. Žodžiu sakant, tai buvo tasai laikas, kuomet niekas nerupėjo ir neapėjo; laimingoji kudikystė, kurios brangumą kiekvienas supranta tiktai tuomet, kad jinai jau praėjo ir atgal nebesugrąžinama.

Tačiaus senesniųjų rupesčiai ir vargai karts nuo karto atsiliepdavo ir į mus, linksmai sau dieną iš dienos bežaidusius. Nekartą sukeldavo mintyse klausimų, kurių męs tuomet jokiu budu negalėjome išrišti.

Taip, aš nekartą laužydavau sau galvą ir jokiu budu negalėdavau suprasti, kodėl mano tetušis, parsinešęs kokį lenkišką ar rusišką laikraštį, be jokios baimės palikdavo jįjį gulėti ant stalo o kuomet parsinešdavo lietuvišką kalendorių, tai paskaitęs, slėpdavo kur giliausion vieton ir mums liepdavo niekam nesakyti, kad matėme pas tetušį lietuviškų raštų.

Nesuprantama ir keista budavo, kuomet tetušis pasakydavo, kad tą arba kitą kaimyną aplankė žandarai, rado lietuviškų raštų ir kaimyną išsivežė su savim į kalėjimą.

Ilgainiu žandarai mano omenyje pasidarė kaž-kokiais baisiais žmonėmis, kurie gyvena kalėjime dideliame mure, greitai iššoka iš tenai, nuvažiuoja pas ką nors, randa lietuviškų raštų, pasigriebia užpultąjį žmogų ir nusiveža su savim į tą murą-kalėjimą.

Ką tenai darydavo su pagriebtuoju, aš negalėjau sau įsivaisdinti. Visgi išrodė, kad ką nors labai baisaus, nes ir tetušis (o jisai, mano nuomone, buvo toks drutas ir drąsus), ir visi kiti žmonės labai bijojosi žandarų, stengdavosi ir save ir kalendorius kuotoliausiai nuo tų baisių, gražiai apsirengusių vyrų paslėpt.

Laikui bėgant, aš išrišau sau klausimą, kodėl žandarai gaudo žmones už lietuviškus raštus: jie, žandarai, labai nemyli kalendorių ir nenori, kad žmonės jųjų turėtų. (Pas tetušį rasdavosi tiktai kalendorių). Bet tasai išrišimas nelabai ilgai gyvavo.

Karts nuo karto pas tetušį pradėjo rodytis lietuviški laikraščiai. Jie buvo visai panašųs į lenkiškas ir rusiškas knygeles, kurių tetušis turėjo ir neslėpė. Dabar, maniau sau, nereiks slėpti parvežamųjų laikraščių, nes jie toki, kaip ir anos visos knygelės. Bet tetušis juos dar labjau slėpė už kalendorius.

Pasiklausiau, kodėl jisai slepia laikraščius; juk jie ne kalendoriai, ir žandarai už juos neves į kalėjimą? Bet tetušis vienu smugiu suardė visą, ką aš ilgu mąstymu buvau sau sutvėręs. Man buvo dar griežčiau paliepta niekam nieko nekalbėti apie laikraščius ir buvo pasakyta, kad jeigu aš kam nors prasitarčiau apie juos, tai žandarai paims tetušį ir išgabens taip, kad męs visi jojo daugiaus niekuomet nematysime.

Laikraščiai pradėjo vis dažniau rodytis namuose. Drauge su tuom, vis dažniau buvo kalbama, kad žandarai ten ir ten suėmė ir išgabeno ką nors. Tepynė vienan sunkun kamuolin. ir tą laiko glemžimu svetimo tušis, išgirdęs tokią naujieną, visuomet tylėdavo. Matomai, jisai buvo liudnas, ar pyko. Už ką ir ant ko—aš negalėjau suprasti, nes dažniausiai suimamus žmones jisai vargiai galėjo pažinti, nes tie toliau kur nors gyveno. Musų apielinkėje žandarai labai retai lankydavosi.

Laikas ėjo. Aš jau buvau kiek paaugėjęs ir pradėjau suprasti, kad žandarai ne už kalendorius suima žmones, bet todėl, kad tie kalendoriai yra atspausdinti lietuvių kalboje. Lietuvių kalba buvo visa kam kaltininkė. Nors žandarai vis dar buvo man baidykle, bet šale to sieloje užgimė ir pradėjo augti neapykanta prie tų nelabų žmonių. Paaiškėjo ir daugelis kitų dalykų.

Tetušis laiks nuo laiko duodavo man dabar pasižiurėti ir pasiskaityti tų taip slepiamų raštų. Aš godžiai jųjų griebiausi, nes maniau, kad turi buti ištikrųjų kas nors baisaus juose, jeigu daugybės žmonių vien už jųjų skaitymą ir laikymą areštuojama, sodinama kalėjiman ir ilgiausiems laikams ištremiama tolimuosna kraštuosna. Skaičiau aš tuos raštus ir negalėjau rasti tų baisenybių. Daug kame skaitomieji raštai buvo panašųs į tuos, kurie tekdavo skaityti svetimose kalbose ir už kuriuos nebuvo jokios bausmės.

Aš jokiu budu negalėjau suprasti, kodėl taip yra, kodėl lietuviams padaryta toksai skaudus išskyrimas iš visų kitų Rusijos valstijoje gyvenančiųjų tautų. Man sakė, kad tai esanti pabauda lietuviams už dalyvavimą maište prieš rusų valdžią ir pasikėsinimą sutverti savistovią valstiją. Bet juk nevieni lietuviai tame dalyvavo. Galop, buvo ir anksčiaus panašių sukilimų, o tačiaus niekuomet niekas nebuvo taip nubaustas. Kodėl tokia neteisybė?

Pamažų aš arčiaus susipažinau su dalykų stoviu. Namiškiai ir svetimi supažindindavo mane su visu tuom sunkumu, su kuriuom buvo suristas tų, rods, nekaltų raštų pasirodymas lietuvio grinčioje. Ilgainiui teko sueiti pažintin su žmonėmis, kurie ne tiktai skaitė ir laikė pas save namie lietuviškus raštus, bet patįs tuos raštus gabeno iš Prusų ir platino tarp lietuvių. Jie papasakodavo savo prityrimus tame darbe. Klausanties tų pasakojimų, negalima buvo nepajusti didžios pagarbos tiems žmonėms, kurie prastai be jokio gyrimosi ar pasididžiavimo nupiešdavo įvairius atsitikimus iš savo kelionių per Prusų rubežių. Pasakotojams tos kelionės buvo kasdieniniu gyvenimu. Tačiaus kiek pavojaus visame tame gyvenime buvo, kiek reikėjo drąsos, sugebumo, kad išvengus tukstančių įvairiausių kliučių ir neprażudžius nei savęs, nei nešamųjų ryšulių. Tai atlikdavo paprasti, mažo mokslo žmonės, nesimanydami kokį didvyrišką darbą atlieką. Šiądien retai kurio tų cilinių darbininkų vardas paminima. Vieni jųjų pasimirę; kiti, išginti iš Lietuvos, likimo buvo prispirti apsigyventi kur tolimoje šalyje. Treti, jei ir pasiliko Lietuvoje, paskendo miniose, prie kurių pakėlimo patįs tiek daug prisidėjo.

Bet tuomet jie buvo veikiančiaja jiega. Savo gyvu žodžiu jie nemažai prisidėjo prie to, ką jųjų platinamieji raštai stengėsi pasiekti. Ne vieną jaunuolį jie padarė veikliu talkininku savo darbe. Podraug jie buvo lietuviams gyvu, nuolatiniu ženklu tautos persekiojimo ir stengimosi išplėšti iš josios nuosavią dvasią, prigimtą kalbą. Jie, budami lietuviškų raštų platintojais, buvo ir nešiotojais pasipiktinimo prieš nuožmius prispaudėjus.

Pati savaimi platinosi neapykanta ir gimdė atkakliausias pastangas išiaikyti tai, kas savo, neduoti atėjūnams išplėšti paskutinio ir brangiausio tautos turto. Ir juo daugiau duko žandarai, besiblaškydami po kaimus ir miestelius, suimdami ir bausdami niekuom nekaltus žmones, juo didesnis buvo atsispyrimas. Suėmė vieną—jo vietoje atsirado du, varantieji tolyn pradėtąjį darbą. Nedidelėmis jiegomis pradėtasai darbas greitai ėjo platyn. Sunku buvo jisai jau užgesinti.

Tvankus buvo tuomet Lietuvoje oras. Visos tautos kunas dėjo paskutines jiegas. Neapykanta, viltis, baimė, pagieža susijuo man akysna.

Sunku netekti tėvo, motinos; sunku netekti brolių, seserų; dar sunkiau buti be šeimynos našlaičiu. Bet visa tai negali susilyginti su baisumu, gimusiu, kuomet žmogus neteko savo tautos. Galima atsiskirti nuo tautos, galima tapti išgama,—tauta tačiaus liksis gyvuoti. Žinos tai išgama, ir ne taip sunku bus jam retuose savo nuodėmės atsiminimuose, ne taip kartus bus sąžinės graužimas. Bet baisu netekti tautos, —baisu pamanyti....

Vieną kartą aplankė mane toksai vaizdas, ir jojo baisumas amžinai pasiliks atmintyje....

Toksai mirties vaizdas buvo Lietuvą tamsiu savo šešėliu apklojęs. Kiekvienas jautė jįjį; kiekvieno lietuvio siela buvo juom sugniaužta.

Staiga tas viskas persimainė. Gegužio 7 d. 1904 m. žaibo greitumu aplėkė Lietuvą žinia, kad spaudos uždraudimas, keturiasdešimts metų visus slėgęs, tapo panaikintas. Atsimenu, koksai sujudimas kilo tuomet tarp lietuvių. Mano tėvas, parvykęs namon, ką tik pro duris įžengęs, su ašaromis akyse pranešė netikėtiną naujieną. Kokia maloni šilta džiaugsmo banga šovė tuomet galvon ir vienu akymirksniu persiliejo per visą sielą! Sunku duoti net artimą vaizdą to, ką tuomet kiekvienas jautė. Tose dienose teko nekartą man matyti augalotus barzduotus vyrus, pro ašaras apie didžią naujieną kalbančius.

Šiądien męs matome, kaip svarbus ištikrųjų buvo to uždraudimo panaikinimas. Išsiplėtojusi-išbujojusi musų raštija rodo, kokią dvasios upę buvo spaudos uždraudimas užslogines. Vis gilesne vaga bėgti pradedantis gyvenimas rodo, kokia didele kliutim tasai uždraudimas buvo kulturai prasisiekti lietuvių tarpan.

Ir šiądien ne tiktai kiekvienas lietuvis, bet ir kiekvienas kulturos ir pažangos šalininkas tas mažutes sukaktuves turėtų linksma širdim patikti. Garbė ir tiems, kurie naują gadynę mums visiems iškovojo!

K. A.

Žinios apie Karą.

|| Mexiko tuomtarpinis prezidentas Huerta prisakė ardyti geležinkelio tiltus tarp Vera Cruz ir miesto Mexiko, kad apsunkinus Suvienytų Valstijų kariumenės traukimą krašto sostinėn.

Suvienytos Valstijos organizuoja antrą laivyno dalį, kuri taipgi bus pasiųsta į Mexiko pakrantes.

Huertos valdžia balandžio 23 dieną sugrąžino popieras Suvienytų Valstijų pasiuntiniui ir tokiu budu pertraukė su jomis diplomatiškus susinešimus, kas reiškia, jog prasideda tikras karas. Iš Mexiko turi pasitraukti Suvienytų Valstijų pasiuntinys ir keliauti namon, jeigu nenori, kad jį su prievarta per rubežių išgabentų. Iš Washingtono tapo atšauktas Mexiko pasiuntinys.

Revoliucijonierių vadovas Carranza nupeikė įsiveržimą į Vera Cruz Suvienytų Valstijų jureivių krašto žemės. Todėl Suvienytų Valstijų valdžia mato dabar, kad prieš jas gali susijungti iki šiol besimušusios mexikonų partijos. Washingtone gauta žinia, jog prie Mexiko rubežių artinasi dideli ginklų ir amunicijos transportai revoliucijonieriams. Todėl pirma atšauktas uždraudimas gabenti ginklus Mexikan vėl tapo sugrąžintas; dabar uždrausta gabenti ginklus ir amuniciją lygiai Huertai, kaip ir revoliucijonieriams, nes ir vienų, ir kitų ginklai gali buti atkreipti prieš amerikonus.

Suvienytos Valstijos pasiskubino užimti muitinę mieste Vera Cruz, nes sužinojo, jog iš Hamburgo gabena ten ginklų ir amunicijos prikrautą laivą; tarp gabenamų ginklų buvo net 200 revolverinių kanuolių. Ginklus tuos konfiskavo, laivui atkakus, Amerikos kariškas laivynas. Dėlto pas užsienių ministerį Bryaną atsilankė Vokietijos pasiuntinys ir apreiškė, jog dėlto Vokietija protesto nekels, bet drauge pridurė, kad Amerikos pasielgimas yra priešingas tarptautiškoms teisėms, priimtoms lygiai Mexiko, kaip ir Suvienytų Valstijų. Sulyg tarptautiškų teisių, Amerikos kariški laivai galėjo neleisti vien iškrauti porte Vera Cruz, bet neturėjo tiesos ginklus konfiskuoti, nei laivo sulaikyti; jis galėjo plaukti į kitą Mexiko portą, kuris nebuvo blokuojamas ir ten atgabentus ginklus iškrauti. Jeigu koksai portas yra blokuojamas, apie tai turi but pranešta kitiems kraštams ir ginklus gabenantiems laivams. To-gi Amerika nepadarė. Todėl laivo kompanija turi tiesą nuo Amerikos pajieškot atlyginimo už nuostolius, kokius turėti galėjo dėl nepildymo tarptautiškų teisių.

Vera Cruz porte yra keturi Europos tautų kariški laivai: francuziškas, turintis 378 kareivius, angliškas su 655 įgulos žmonėmis, ispaniškas su 390 žmonių ir vokiškas su 348 žmonėmis.

|| Huertos kariumenės garnizonas iš Nuevo Loredo ištraukė į Saltillo, kur pasitraukęs iš Vera Cruz generolas Maas nori surinkti savo kariumenės dalis; Loredoj paliko tik 500 kareivių.

|| Užėmus amerikonams muitinę mieste Vera Cruz, mušis ir ant rytojaus atsinaujino. Išviso amerikonų užmušta 12, o sužeista apie 50. Mexikonai gi mušyj pirmos dienos turėjo 150 užmuštų ir sužeistų. Nuo stogų į amerikonus šaudė ir civilistai, taigi ne kareiviai. Tas rodo, jog amerikonų nekenčia ne vien Huertos šalininkai, bet ir kiti mexikonai ir toki, kurių Huerta negali priversti šaudyti į amerikonus. Amerikos kariški laivai bombardavo miestą ir daug triobų išgriovė ir pagadino. Mieste yra jau išsodinta suviršum 3,000 amerikoniškų laivyno kareivių.

|| Iš San Diego ištraukė Mexikan 4,000 mexikonų liuosnorių karan su įsiveržusiais amerikonais. Policijos perdėtinis uždraudė pardavinėti ginklus mexikonams.

|| Suvienytų Valstijų užsienių ministeris Bryan persergėjo revoliucijonierių vadovą Carranzą, kad nestotų prieš amerikonus, nes tąsyk visą Mexiką karan įtrauktų. Jis užtikrino Carranzą, jog amerikonai iš Vera Cruz pasitrauks, kaip tik Huerta išpildys Suvienytų Valstijų reikalavimus.

|| Į Nogales atėjo žinia, jog revoliucijonieriai užėmė miestą Monterey.

Huertos kariumenė, pasitraukdama iš miesto Nueva Loredo, su dinamitu tą miestą išgriovė, o paskui griuvėsius uždegė. Amerikonai iš forto McIntosh iš kanuolių bombardavo miestą ir privertė kariumenę trauktis. Išgriautas ir Amerikos konsiuliatas.

Belgijoj, Antwerpeno porte yra 700 tonų amunicijos Huertai, o jau išsiųsta 600 tonų į Mexiką.

|| Vera Cruz Amerikos garnizono komendantas Hughes pranešė, jog tame mieste yra 6,000 Amerikos kareivių. To užtenka apgynimui miesto.

Huertos kareiviai išardė geležinkelio varstotus mieste Piedras Negros,, esančius prie rubežiaus, išmetė į padanges bėgių nustatymo triobelę; paėmė telegrafo aparatus ir norėjo išgriauti tarptautišką tiltą ant rubežaus, bet tai padaryti neleido pasiskubinusi amerikonų patrolė.

Amerikonai mieste Vera Cruz paėmė nelaisvėn daug civilistų mexikonų, nors tie prieš suėmimą smarkiai protestavo.

|| Prasišalinus iš Mexiko Amerikos pasiuntiniui, ginti ir atstovauti ten Amerikos reikalus apsiėmė Brazilijos pasiuntinys; kituose gi miestuose, kur nėra Brazilijos konsulių, ginti Amerikos pilečius ir ją atstovauti apsiėmė Francuzijos konsuliai.

Aplinkinėse Vera Cruz amerikonai užėmė kelis tvirtovės fortus, esančius 3 mylios nuo miesto. Vokiški ir angliški garlaiviai iš Tampico paėmė 1,200 bėgančių iš Mexiko amerikonų ir kitų kraštų piliečių. Į portą Guaymas, prie Pacifico, ginti japoniečius, Japonija atsiuntė savo karišką laivą. Išgabenimui į ramias vietas pabėgusių iš Mexiko amerikonų senatas leido prezidentui Wilsonui paimti iš iždo pusę miliono doliarių.

Mexiko kanuolinis laivas "Progresso" atkako į Vera Cruz su 500 kareivių, bet tapo sulaikytas ir, žinoma, kareivių neleido ant kranto išsodinti. Šito laivo kapitonas visai nežinojo, kad amerikonai tą miestą užėmė; matyt, Mexiko laivai neturi bevielinio telegrafo aparatų.

|| Gyvenantis Mexike italas Luigi Barzini atsiuntė telegramą Londono laikraščiui "Daily Telegraph," kurioj praneša, jog indijonai, gyvenanti Morelon ir Sierra de Pueblo, Mexike, užsilaiko neramiai ir rengiasi prieš baltspalvius sukilti. Gyventojai, bijodami skerdynių, ginkluojasi ir renkasi į miestus, kad geriau galėtų atsiginti; į miestus gabena valgio produktus, taipgi ginklus ir amuniciją, kad galėtų ilgai apgulimą išlaikyti.

|| Pasitraukęs iš miesto Vera Cruz Huertos generolas Maas, surinkęs daugiau kareivių, rengiasi mėginti išvyti amerikonus iš miesto. Bet pajiegos amerikonų tapo sustiprintos iki 5,400 jureivių, o iš Galveston siunčia žemės kariumenės brigadą. Bet nors generolui Maas ir pasisektų amerikonus iš Vera Cruz išvyti, jis ten užsilaikyti negalės, nes ji didelių laivų kanuolių šuviai lauk išvytų; Mexiko tokių kanuolių neturi, todėl ir atsiremti neturėtų kuom. Todėl ir mėginimas veržti butų vien bereikalingu kraujo praliejimu.

Mušiuose iki balandžio 23 dienai mieste Vera Cruz amerikonai turėjo 21 užmuštą kareivį ir 80 sužeistų.

|| Amerikos misijonieriams, buvusiems Mexiko viduriuose, pranešta, kad apleistų misijas ir rinktųsi pajuriuose, kur yra Amerikos kariški laivai.

|| New Yorke gauta žinia, buk mieste Mexiko gyventojai rengia neprielankias Amerikai demonstracijas. Gyvastis amerikonų ten dideliame pavojuje, todėl iš to miesto bėga amerikonai.

|| Paklaustas Suvienytų Valstijų užsienių ministerio Bryano Mexiko revoliucijonierių vadovas Carranza, kaip revoliucijonieriai užsilaikys dabartinėj kovoj Amerikos su Huerta, atsakė, jog ji neturėjo tiesos siųsti Mexikan kariumenę ir užiminėti jo miestus, todėl kiekvieno mexikono pareiga yra kovoti su įsiveržėliais, tą privalo daryti lygiai Huertos kareiviai, kaip ir revoliucijonieriai. Taigi Suvienytoms Valstijoms prisieis vesti karas ne su vienu Huerta, bet su visa Mexiko tauta, kuri ir dabar rodo neprielankumą amerikonams. Carranza revoliuciją prieš Huertą vadina naminiu Mexiko reikalu, o į tokius kaimynai kištis neprivalo. Jis todėl reikalauja pasitraukimo amerikonų iš Mexiko ir tik tąsyk Amerika galės rei-

kalauti prielankumo Mexiko tautos.

Admirolas Fletcher, užėmęs miestą Vera Cruz, paprašė miesto valdžios pildyti savo pareigas ir jam padėti tvarką užlaikyti. Miesto majoro užvaduotojas užsidarė savo miegbutyj ir nenorėjo įsileisti admirolo pasiuntinio.

Mušyj veržiant miestą Vera Cruz, užmušta daug vaikų ir moterių. Gelbėjimu sužeistų užsiima vietinė Raudonojo Kryžiaus draugija. Užėmę kariumenės stovyklas, amerikonai ant stogo rado tik vieną kareivį, kuriam buvo pavesta daboti 25,000 patronų, paliktų kariumenės krautuvėj. Huertos kareiviai iš miesto pasitraukė. Amerikos kareiviai darė kratas mexikonų namuose, bet daugelyj namų reikėjo duris išlaužti, nes gyventojai užsirakino ir nenorėjo amerikonų įsileisti.

Prapuolė traukiniai iš 8 lokomotyvų ir šimto vagonų, vežanti iš miesto Mexiko į Vera Cruz bėgančius amerikonus. Admirolas Fletcher išsiuntė jurinius kareivius pražuvusių traukinių ieškoti. Gal tie traukiniai pakliuvo į Huertos kareivių rankas.

|| Japonijos valdžia viešai pagarsino, jog dabartiniame kare Amerikos su Mexika užsilaikys neutrališkai, karan nesikiš. Bet prie progos dažnai duotus pirma pažadėjimus viešpatystės laužo, jeigu per karą gal daugiau pelnyti negu reikia karui aukauti.

|| Laikraščiai garsina, buk buvęs Amerikos prezidentas Roosevelt grįžta Amerikon, nori surinkti raitelių pulką ir traukti karan su Mexiku. Ir paskutiniame kare su Ispanija jis su savo organizuotais raiteliais buvo ant Kubos, tik ten didelio sumanumo neparodė ir be maž-ko karo teisman nepakliuvo už nepildymą perdėtinio paliepimo.

|| Ispaniškas laikraštis "El Dictamen" garsina, buk mieste Mexiko nekenčianti amerikonų užmušė keturis amerikonus, o tris išvilko iš karo ir taipgi nužudė. Taigi reikia manyti, kad amerikonai Mexike gyventojų prielankumo neturi.

Mieste Vera Cruz prietikiai negeriausi, miestas tas nuo svieto atskirtas, valgykloms jau truksta valgio produktų, nes mexikonai jų nepriveža. Nekentimas amerikonų visur didinasi.

Ispanijos pasiuntinys Washingtone pranešė užsienių ministeriui Bryanui, jog jis, Mexiko prašytas, apsiėmė Ameriką Mexikoj atstovauti. Taigi pasirodo, jog nors Villa vaikė iš Mexiko ispanus, bet jie visgi, kaipo vienos kilmės, Mexikui artimesni, negu kas kitas. Iš 17,000 Mexike gyvenančių ispanų daugelis pasiulė eiti prieš Ameriką kariauti. Ar Mexike ir amerikonai turi pritarėjų, nežinia.

|| Vokiškas garlaivis "Ypiranga," atkakęs į Vera Cruz su ginklais Huertai, amerikonų konfiskuotas, bet nurodžius Vokietijos ambasadoriui, kad jis konfiskuota priešais tarptautiškas teises, ir Amerikos priimtas, tapo paleistas su ginklais. Nors laivo kapitonas tuos ginklus galėjo iškrauti kitame Mexiko porte, bet jis to nedarė; grįžta atgal Vokietijon; nenorėjo mat erzinti Ameriką.

Valdžios Pietinės Amerikos lotyniškųjų republikų: Brazilijos, Chili ir Argentinos pasiulė Suvienytoms Valstijoms ir Mexikai tarpininkystę prie jų sutaikymo, kad neleisti tikram karui užsidegti. Jų pasiulymą Suvienytų Valstijų užsienių ministeris priėmė, bet nežinia, ar priims ir Huerta.

Mieste Tampico didinasi nekentimas amerikonų; juos prisiėjo jau ginti jureiviams vokiškojo kariško laivo, stovėjusio porte.

|| Berline gauta žinia, jog Mexikan iškeliavo buvęs jos prezidentas Porfirio Diaz, revoliucijos iš Mexiko išvytas. Bet patvirtinimo tos žinios dar nėra.

Mieste Mexiko nuo fundamento neprielankųs Amerikai gyventojai nukėlė pastatytą ten Washingtono stovylą ir pastatė ją prie kojų Mexiko patrioto Juarezo, kuris išvertė Mexike ciesoriaus Maximiliano valdžią.

|| Pulkas ginkluotų mexikonų prie Pagonia apiplėšė ten gyvenančius amerikonus, šaudė į juos, bet jiems pasisekė pereiti rubežių į Suvienytų Valstijų pusė: Mexiko pusėj pasiliko vien Amerikos konsulius, bet ir jis turės nešdintis, ir ne vienas, bet visi Amerikos konsuliai turės nešdintis iš Mexiko, jeigu nenori, kad juos su prievarta išvytų, jeigu kils tikras karas.

|| Mieste Vera Cruz amerikonai pagarsino karo laiko teises.

Pasitraukęs iš Vera Cruz Huertos generolas Maas apsistojo su savo kareiviais mieste Soledad, 16 mylių nuo Vera Cruz. Jo kareiviai ardo vedantį į miestą Mexiko geležinkelį; išardytas jis iki stacijos Tepra, kur yra rupinančios miestui Vera Cruz vandenį įtaisos; gen. Maas gali perkirsti dudas, vedančias vandenį.

Mieste Agnas Calientes Huertos valdžia sulaikė 30 amerikonų pabėgėlių, kad juos apsaugojus nuo minių neprielankumo. Tarp pabėgėlių buvo ir Amerikos konsulius.

|| Mieste Monterey Huertos komendantas suėmė Amerikos generališką konsulių Hanna ir kalėjiman pasodino; paleido jį miestą užėmę revoliucijonieriai.

|| Valstijose Sonora ir Sinaloa yra 21,000 revoliucijonierių. Jie užsilaiko neutrališkai, nemano padėti amerikonams, bet nesipriešįs ir Huertai, bent tuom tarpu

Mieste Mexiko minios nuplėšė nuo stogo Amerikos vėliavą, numetė purvynan ir sumyniojo. Ten tapo išgriautas Amerikoniškas Kliubas. Išvyti tapo visi geležinkelio darbininkai amerikonai.

Pietinės Mexiko revoliucijonierių vadovas, genrolas Zapata, išleido savo kariautojams prisakymą rengtis karan su įsiveržusiais Mexikan amerikonais. Net Mexike gyvenanti indijonai, kurie vis priešinasi valdžiai, dabar atsišaukia, siulydami savo pagelbą Huertai jo kare su Amerika. Ir gyvenanti Mexike japonai kėlė neprielankias Amerikai demonstracijas, nors Japonija pagarsino, jog užsilaikys neutrališkai. Bet tas pasižadėjimas nieko nereiškia: valdžia gali užsilaikyti neutrališkai, bet Mexikan gali karan su Amerika keliauti gerai apginkluoti liuosnoriai iš Japonijos.

|| Suvienytų Valstijų karo ministerija garsina, jog į Vera Cruz bus pasiųsta 25,000 kareivių. Pirmiausia bus pasiųsta Illinois valstijos milicija, o paskui, jeigu reikia, bus pasiųstos milicijos ir kitų valstijų. Porte Tampico išsodino 2,000 amerikoniškų jureivių nuo kariškų laivų. Bet jie nesikiša į mušį kariumenės su veržiančiais tą miestą revoliucijonieriais. Laikraščiuose buvo pagarsinta, buk Tampico teko revoliucijonieriams, bet ta žinia iki šiol nepatvirtinta; turbut ji neteisinga.

Pašnekėlių Kampelis.

441. Ar žmogus gali girdėti visus esančius ore balsus? Paprastai sakoma, kad jeigu žmogus nėra kurčias, tai jisai gali girdėti kiekvieną balsą, ar garsą. Žiurint į dalyką akustikos (mokslo apie balsą) atžvilgiu, pasirodo, kad toji nuomonė yra klaidinga.

Balsas yra oro judėjimo pasekmė. Judančio oro bangos atsimuša į ausies bubnelį ir padaro įspudį to, ką męs vadiname balsu. Taigi, imant dalyką tiesiog, galima pasakyti, kad balsas—tai oro judėjimas.

Kiekvienas balsas yra savotiškas oro bangų judėjimas. Pavyzdžiui, švilpimas ir rėkimas turi visai skirtingų ryšių bangas, ir jos visai kitaip veikia į žmogaus ausį, kaip tai męs iš kasdieninio tų dvejopų balsų skyrimo žinome.

Bet skirtingumas tarp balsų eina dar ir toliaus. Taip, męs aiškiai jaučiame skirtingumą balsų, kuriuos girdime, užgavę du įvairius piano kliavišius. Męs sakome, kad vienas girdimųjų balsų yra augštesnis ar žemesnis už kitą. Tasai musų jaučiamasai skirtingumas, kaip tyrinėjimai parodė, yra ne kas kita, kaip tiktai oro bangų skaitliaus ir ilgumo skirtingumas abiejuose atsitikimuose. Tyrinėjimais senai jau prirodyta, kad taip vadinamieji žemi balsai (esantieji kairėje piano kliavišių pusėje) turi daug ilgesnias bangas negu augštieji balsai (dešinieji piano kliavišiai), kurių bangos vis trumpinasi su balso augštumo kilimu. Iš kitos pusės, juo bangos ilgesnės, juo rečiaus josios eina. Trumputės augštųjų balsų bangos yra daug tankesnės. Kitais žodžiais tariant, žemieji balsai turi sekundoje mažiau judėjimų negu didieji.

Prisiklausydami prie piano pagaminamųjų balsų, męs pastebime vieną įdomų dalyką. Visai aiškiai ir pilnai męs girdime tiktai viduriniųjų piano kliavišių balsus. Kuomet pradedame užgauti kliavišius, stovinčius netoli nuo krašto, balso pilnumas ir aiškumas nėra jau toksai pilnas. Tas pats yra lygiai teisinga kaip dėl žemųjų, taip ir augštųjų kliavišių. Ir juo artyn prie kliaviaturos by kurio krašto, jo balso pilnumas ir aiškumas nyksta.

Dabar, jei męs turėtume kliaviaturą dar ilgesnę, jeigu jinai tęstųsi dar toliaus į abu galu, tai musų bandymas pasirodytų labai įdomus. Męs persitikrintume, kad juo toliaus eitume prie abiejų galų, juo silpniau butų girdimas balsas. Galop, prieitume abiejuose galuose prie tokio kliavišio, kurį užgavus, balso jau nesigirdi. Tolimesniųjų kliavišių užgavimas taipogi nepagamintų girdimų balsų. Tokiu budu męs nustatytume, tariant, du rubežiu, tarp kurių visų kliavišių balsai butų girdimi ir anapus kurių balso jau negirdėt.

O, rasi, tie "anapusiniai" kliavišiai balso neišduoda visai? Artimesnis tyrinėjimas parodys mums, kad oro bangos kiekvieno tų kliaviškų vis sukeliamos, bet jos yra arba taip ilgos ir retos, arba taip trumpos ir tankios, kad ausies bubnelį nors ir sujudina, bet persilpnai, kad suteikus balso įspudį. Vokiečių mokslininkas H. Helmholtz (1821—1894 m.) rado, kad balsų girdimumas siekia žemyn 30 ir augštyn 38,000 judėjimų į sekundą.

Ne visiems žmonėms tinka pažymėtieji rubežiai. Esama žmonių, kurių, tariant, klausos platumas guli daug siauresniuose rubežiuose. Pažymėtieji rubežiai tinka tik geriausios klausos žmonėms.

Taigi, ne visus balsus girdi žmogaus ausis. Pasirodo, kad negirdimųjų minėtosios ryšies balsų esama, rasi, net daugiau, negu tų, kuriuos musų ausis pasiekia. Bandymais prirodyta, kad esama balsų, padarančių 800,000 judėjimų į sekundą. Tai yra suviršum 20 sykių augščiaus musų rubežiaus girdimiems augštiems balsams.

Tokiu budu matome, kad žmogus tiktai nedidelę visų balsų dalelę girdi. Jeigu jisai turėtų tobulesnę klausą, visas balsų pasaulis, be abejonės, išrodytų visai kitokiu negu męs šiądien esame jį sau įsivaisdinę.

—oo—

442. Ar leidžia žmogaus kunas spindulius iš savęs? Kalbėdami apie spindulius šiame atsitikime, męs turime užmiršti tai, ką męs esame pripratę įsivaisdinti sau po tuom žodžiu, tai yra vien šviesos spindulius. Fizikos mokslas yra radęs įvairių kitų ryšių spindulių, kurie vadinama abelnu "fiziškųjų spindulių" vardu. Šie spinduliai daug kuom skiriasi savo ypatybėse nuo paprastųjų šviesos spindulių. Paprastai akim jie nematoma, tačiaus, kad tokių spindulių esama, parodo toji veikmė, kurią jie turi ant kitų kunų. Fiziškųjų spindulių pavyzdžiu gali buti gerai dabar jau žinomieji Roentgeno, arba X-spinduliai.

Bandymais yra prirodyta, kad kai-kurie metalai kaip tai: uranius, torius ir ypatingai radius, leidžia iš savęs spindulius. Toliaus buvo rasta, kad nevien tie metalai leidžia spindulius iš savęs. Ta pačia ypatybe atsižymi žemė, oras, sniegas, lietus ir kiti daiktai.

Dedant šiuos prityrimus pamatan, pradėta manyti apie tai, ar ir žmogaus kunas neturi tosios ypatybės? Bandymai parodė, kad toksai manymas nėra tuščia svajonė. Nelabai senai Dr. Coan, Vokietijoje, prirodė, kad žmogaus kunas ištikrųjų leidžia spindulius.

Prirodė jis tai gan įdomiu budu. Yra žinoma, kad oras paprastai yra blogu elektros agentu (perdavėju). Bet jeigu per tą patį orą eina fiziški radioaktyviai spinduliai, tai elektra labai lengvai yra perleidžiama. Dr. Coan paėmė elektroskopą (prietaisą elektrai) ir padėjo paprastame ore. Elektra labai lėtai ėjo iš elektroskopo, kaip tai ir reikėjo laukti. Paskui tą patį elektroskopą, pilną elektros, padėjo šale žmogaus lavono dalies, visai išdžiovintos augštoje temperaturoje. Šį kartą elektra labai greitai išnyko iš elektroskopo. Greitas elektros išnykimas antrame atsitikime buvo galimas tiktai tuomet, jeigu lavono dalįs leido iš savęs radioaktyvius spindulius.

Tokiu budu buvo prirodyta, kad žmogaus kunas leidžia iš savęs spindulius. Tolimesni bandymai parodė, kad didžiausiu spindulių leidimu atsižymi smegenįs. Sekančią vietą šiame atvėjyje užima širdis ir kepenįs. Paskučiausi bandymai verčia manyti, kad vyro kunas daugiau leidžia iš savęs spindulių negu moteriškas. Šių bandymų tačiaus padaryta dar nedaug, ir todėl pastaroji nuomonė kol-kas dar nėra griežtai prirodyta.

—oo—

443. Kur yra brangiausia pasaulio virtuvė? Kai-kas sako, buk brangiausiai kainuojančiosios virtuvės esančios Suvienytų Valstijų milionierių rankose. Tačiaus tai yra klaidinga. Brangiausią ir daugiausia lėšuojančią virtuvę turi sulyginamai nedidelės Persijos valdovas-šachas. Visi įrengimai toje virtuvėje kainuoja apie 4 milionus doliarių. Todėl niekas nei nesistebės, jeigu pasakyti, kad kiekvienas indas yra viduryj auksu užtrauktas. Bliudai, kuriuos šachas vartoja, yra padaryti iš gryno aukso. Kiti prie valgymo reikalingieji įrankiai taipogi yra auksiniai ir išberti įvairiais brangakmeniais. Visos virtuvės prietaisos padaryta irgi iš aukso. Peiliai ir šakutės, ką virėja vartoja — taipogi iš sidabro. Šaltieji valgiai laikoma to paties metalo induose. Pastebėtina, kad tie indai, kuriuose verdama ir kurie, reiškia, statoma ant ugnies, išvidurio taipogi yra išdaryti auksu.

Antroje vietoje tarp valdovų bene bus ispanų karaliaus virtuvė. Kiek išvíso toji virtuvė kainuoja—sunku ištikrųjų pasakyti. Tačiaus galima suprasti josios brangumą jau iš to, kad indai, paties karaliaus ir jojo pačios vartojami, kainuoja apie $75,000. Vertė gi indų, karaliaus vaikų vartojamų, siekia irgi gražios $50,000 sumos. Indai karaliaus virtuvėje yra labai seni. Tačiaus niekuomet nebuvo atsitikimų, kad kurisai nors indas taptų sumuštas. Toksai pirmu žvilgsniu stebėtinas apsireiškimas pasiaiškina tuom, kad prie kiekvieno indo karališkoje virtuvėje yra pristatytas atskiras tarnas. Negana to: prie kiekvieno tarno yra paskirtas tam tikras inspektorius, kurisai uoliai seka, ar gana rupestingai atlieka tarnas savo priedermes. Indo, kad ir nedaug kainuojančio, sumušimas karaliaus virtuvėje skaitosi dideliu prasikaltimu ir yra pakaktina priežastim, kad tarną tuojaus atstatyti iš vietos.

Amerikos milionierių virtuvės taipogi atsižymi savo tikrai karališku papuošimu. Ilgą laiką pirmoje vietoje stovėjo žinomojo milionieriaus Vanderbilto šeimynos virtuvė. Josios įrengimas kainuoja suviršum pusę miliono doliarių. Tos virtuvės puikumas, jos nemačius, yra tiesiog sunku sau įsivaisdinti.

Amerikos milionieriai atsižymi viena ypatybe: lenktyniavime kaslink visokių papuošimų ir, abelnai sakant, extravagantiškumų. Prieš kiek laiko tulas Kalifornijos milionierius John Ashborg sumanė virtuvės įrengimo atžvilgiu "sumušti" Vanderbiltą ir tuom tikslu pasigamino sau Philadelphijoje savo rumuose virtuvę, kuri jam atsiėjo pusantro miliono doliarių. Pvzd., paprastų stiklų toje virtuvėje visai nėra. Vartojamieji stiklai yra padaryti iš ploniausio krišpolo, išvedžioto gryniausio aukso figuromis. Reikia pastebėti, kad šie stiklai pačiam milionieriui yra perprasti: jie vartojama vien virtuvėje. Milionieriaus valgomąjį kambarį puošia nesulyginamai brangesni stiklai ir puikesni abelnai visi indai.

Daugelio didžiųjų Europos valstijų valdovų virtuvės toli-gražu negali susilyginti su tomis, kurias turi Amerikos milionieriai.

—oo—

444. Kaip galima pradurti centą adata? Tasai dalykas darosi labai prastai. Reikia paimti du vienodo didumo minkštus ir keturkampius medžio gabalėlius. Padėkite juos vienas šale kito su mažu protarpiu. Ant tų dviejų medžio gabalėlių uždėkite centą taip, kad jisai savo viduriu kaip sykis stovėtų ant paliktojo protarpio. Paskui reikia paimti naują bei tiesią adatą ir jąją perkišti per naują kamštį (korką) taip, kad aštrusis galas šiek-tiek butų laukan išlindęs. Antrasai ("bukas") adatos galas yra nupieluojamas vienoje lygumoje su kamščio paviršium. Jeigu paskui kamštį, su aštriuoju adatos galu žemyn, uždėti ant cento ir pląktuku užduoti teisingą ir smarkų smugį, tai centas bus visai pramuštas.

Tasai apsireiškimas yra labai lengva paaiškinti. Adatos plienas yra kietesnis už cento varį. Jau toji aplinkybė rodo, kad centas gali buti pramuštas. Tačiaus nuoga adata męs neįstengsime cento pramušti, kadangi negalima bus užtektinai teisingai (stačiai žemyn) užduoti adatai smugį. Smarkumas mušime reikalinga, atsižvelgiant į taip vadinamąjį inercijos dėsnį. Jeigu išlėto mušti, ar spausti, tai tasai spaudimas persiduoda visai cento masei, ir adata turi linkti. Kuomet gi smugis yra smarkus, tai jisai nespėjama toliaus perduoti, ir, ačiu tam, cento varis neišlaiko ir turi pasiduoti adatai.

Tasai "triksas," jei su užtektinu sugebumu atliekamas, visuomet pasiseka, ir galima nekartą laižybose ką nors sukirsti.

KLAUSIMAI.

445. Kodėl bėgantis žmogus prakaituoja?

446. Kokių tautų buvo popiežiai ir kaip ilgai viešpatavo?

447. Iš kur paeina puolančios žvaigždės?

448. Iš kur paeina anglis?

(Atsakymai bus kitam numeryj).

KIBIRKŠTIS.

Kaip matyt iš protestų, tai "Jurgių" ir "Jonvaikių" pas mus nestoka. Nusiraminkim nors tuomi, kad "Raulų," matomai, pas mus visai nėra,—dar neprotestavo...

* *

Nedyvai, kad Mexikos miestą Vera Cruz amerikonai taip greitai paėmė. Štai "Drauge" skaitome, kad "utarninke, bal. 21 d. Amerikos laivynas iš trijų laivų išlipo į Vera Cruz," o netikėliai mexikonai ėmė ir "leido jiems ramiai išlipti." Kad juos bala tuos amerikoniškus laivus, kurie moka tokius "triksus" daryti!

* *

Vyručiai, pamažu-pamažu! Nešumykit taip labai ir nesistebėkit, kad "Didisai" Dr. Stankus taip uoliai storavojasi "Kovai" operaciją padaryt. Kiekvienas žmogus stengiasi savo garbę palaikyt, o "Didisai" daktaras galėtų likti tik paprastu daktaru, jeigu ir šita trečia iš eilės operacija su "Kova" jam taip nenusisektų, kaip nenusisekė su "Dilgėlėmis" ir "Saule."

* *

Pranešama, kad "Žvaigždė" iš Philadelphijos į Brooklyną nesikels. Ačiu dievams! Kitaip visas astronomų mokslas apie žvaigždžių pastovumą butų subyrėjęs.

* *

Pakol amerikonai Huertai kelines numaus, žiurėk, kad japoniečiai amerikonams čebatų nenuautų Filipinuose.

* *

Kad musų socialistų laikraščiai yra labai populiariški, to niekas negali užginčyt. Visa Amerika dabar šaukia: "Pirmyn" "Kovon!" Duosim "Laisvę" Mexikai! (Tik dilgėlės liko patvoriuose ir šakė prie mėšlyno).

* *

Kas ten tikrina, kad lietuvių vėliavoj turi buti ir žalia spalva, nes ji labjausiai lietuvių numylėta ir dainose apdainuota: žalia rutelė, žalia mėtelė, žaliasai klevelis, žalias dobilėlis ir t.t. ir t.t.

O ką tada padarysim su **bėru** žirgeliu, **raiba** gegute, **žilu** tėveliu, **geltonplauke mergele?** Aš irgi myliu botaniką, bet kam jau skriausti zooliogiją?

Jurgis Spurgis.

VIETINĖS ŽINIOS.

Gyventojų surašas Chicagoje. Chicagos miestas kas keletą metų daro visų gyventojų surašą, kurį veda miesto mokyklų valdyba. Šiuosmet, pradedant nuo gegužio 4 d. bus vėl daromas toksai visų gyventojų surašas, vadinamas School Census. Mokyklų valdyba išleido sekantį atsišaukimą į Chicagos gyventojus:

"Pradedant nuo gegužio 4 d. 1914 m. bus padarytas oficialis Mokyklų Cenzas Chicagoje, kuris pirmu kartu į du metu bus atliktas po vadovyste ir priežiura Mokyklų Valdybos. Musų tikru noru yra suskaitliuoti kiekvieną vyrą, moterį ir vaiką (nepamirškit ir kudikio), kuris gyvena Chicagoje ir parodyti jų tautybę. Kadangi Chicago yra didis kosmopolitiškas (iš įvairių tautų susidedantis) miestas, su daugybe svetimtaučiais gimusių piliečių, tai kiekvienai tautai prideri kaip reik pasirodyti. Enumeratoriai (surašinėtojai), kurie lankysis namuose, kad gauti žinių, turės prisisegę "Board of Education, Census Department" ženklus. Daugelis jų kalba svetimtaučių kalbomis. Meldžiame atsakyti visus klausimus, kurių jie klaus; paduokit teisingai jusų vardą, amžių, adresą, kur jusų vaikai yra gimę, kiek jų lanko mokyklą ir t.t. Męs geidžiame padaryti geriausį cenzą, kokį Chicago kada nors turėjo ir atsišaukiame todėl prie publikos, kad ji mums tame pagelbėtų, idant galėtum parodyti pasauliui, kaip didį miestą męs turime ir kaip svetimtaučiais gimę piliečiai žymiai prisidėjo prie Chicagos progresyviško augimo.

W. L. Bodine, perdėtinis."

"Lietuvos" redakcija pataria visiems Chicagos lietuviams šiame darbe prigelbėtį. Šisai surašas neturi jokio politiško pamušalo, nei gi jis nieko bendro neturi su taksomis ar kitomis kokiomis mokestimis. Todėl lai lietuviai drąsiai ir teisingai atsakinėja ant visų klausimų, kuriuos pastatys atsilankę į jusų namus enumeratoriai.

Chicagos lietuviai iki šiolei nėra tinkamai užrašyti šito miesto istorijos lapuose. Sulyg pirmiaus darytų surašų pasirodo, kad lietuvių Chicago esama vos keliolikos tukstančių. Visi gerai žinome, kad tas yra neteisybė. Vienok tai musų pačių kaltė, nes męs nepaduodame apie save teisingų žinių. Lai lietuviai buna išmintingesni šiuom sykiu.

Paduokit savo tikrą vardą ir pravardę (neiškraipytą), pasisakykit, kad esate LIETUVIAIS, kad gimėte Lietuvoj (in Lithuania). Nepasiduokit lenkais, rusais, arba vokiečiais. Prižiurėkite, kad enumeratoriai, kurie surašinės jusų vardus, užrašytų jus teisingai, **lietuviais.**

Žada nuimti lietuvius judomuose paveiksluose. Chicago Susiv. Liet. Amerikoj antrasai apskritys pereitą subatą turėjo savo delegatų susirinkimą, kuriame, tarp kit-ko, sumanyta ir nutarta šią vasarą nutraukti Chicagos lietuvius judomuose paveiksluose. Apskritys apie tą laiką surengs didelį lietuvių išvažiavimą ir tyčiai parsikvies p. A. Račiuną, kad nutrauktų to išvažiavimo krutomus paveikslus, kad kitų kolionijų lietuviams parodžius, kaip Chicagos lietuviai moka linksmintis, žaisti ir t.t. Judomi paveikslai žada apimti visus įdomesnius Chicagos lietuvių gyvenimo prajovus: jų draugijas, muzikališkus benus, teatališkas spėkas, choruš, žaislus ir t.t. Toks didelis sumanymas įvykdinti butų persunku bile kuriai vienai draugystei, tačiaus Susivienijimo Lietuvių čikagiškis apskritys, prie kurio priklauso 60 kuopų, pasitiki tai tinkamai atlikti. Didesnę dalį darbo, be abejonės, atliks vietinės chicagiškės Sus. Liet. Amerikoj kuopos, kurių čia yra net aštuonios.

Nepavykęs sumanymas. Englewood'e, kur, sakoma, esama apie 500 lietuvių, prieš šešetą mėnesių buvo kilęs sumanymas įsteigti ko-operatyvišką valgomų daiktų krautuvę. Buvo jau ir virš šimto narių prisirašusių. Bet kada prisiėjo pinigus sumokėti už šėrius, tai nei pusė neužsimokėjo. Surinkta išviso apie $800, kurių, suprantama, geresnei bučernei nupirkti neužtenka. Taigi bal. 22 d. tapo sušauktas susirinkimas, kad nutarius, ką su tuom reikalu toliaus daryti. Po ilgų kalbų ir svarstymų nutarta sugrąžinti atgal įmokėtus už šėrus pinigus, nes matyt buvo, kad šiuom laiku butų sunku tą gražiai pradėtą sumanymą įvykdinti. Gaila, nes tokia krautuvė čia buvo labai pageidaujama. Lietuviškų bučernių čia mažai yra; pas anglus lietuvių daugumas negali lankytis, nes ne visiems paranku susikalbėti; ant lietuviškų bučernių, tarp kurių yra stipri "unija," ir musų gaspadinės dažnai nusiskundžia, kad blogą tavorą dažnai prisieina imti. Bet, jeigu tasai ko-operatyviškos krautuvės sumanymas nejvyko, tai matyt, kad dar peranksti musų žmonėms tuomi užsiimti. Na, kaip kas sau pasikloja, taip ir išsimiega.

Čia į šitą susirinkimą buvo atsilankęs ir niekeno nekviestas agitatorius, tulas J. N., "pirmeiviškos Šakės" koks ten agentėlis. Nepavyko ir jo agitacija, nes pirmininkas gražiuoju paprašė, kad susirinkimą apleistų. Tai ir išsinešė vyrutis laukan tik su dideliu riksmu.

Kalbant apie šitą "agitatorių," prisimena man ir vietiniai musų agitatorėliai, su kuriais yra gyva bėda. Štai, čia gyvuojanti T. M. Lietuvos pašelpinė dr-ja buvo nutariusi surengti vakarą su programu. Jau buvo parupinta vieta ir veikalas lošimui. Vienok atsirado tokių, kurie moka viską kritikuoti ir griauti, bet nieko nemoka statyt. Šie paleido savo burneles, pradėjo pašaliais agituoti ir antrame susirinkime visą sumanymą išardė. Pirmam susirinkime negalėjo slaptų agitacijų varinėti, nes mat pas mus pirmininkas B. Jonelis yra vyras, kuris tų pašnibždinių agitacijų nemyli ir neleidžia varinėti: ką turi pasakyt, tai sakyk viešai susirinkime. Nuo tokių agitatorėlių, kurie tik knisa dirvą, kurią kiti stengsis apdirbti, butų jau laikas mums kokiu nors budu pasiliuosuoti.

Teisybės Mylėtojas.

Žada "runyt." Pereitą subatą Vincas Žukauskas pasėjo pirmus grudus, iš kurių jis tikisi ateinantį parudenį susilaukti rugiapjutės: jis žada "runyt" šiuosmet ant pavieto komisionieriaus, ir lietuvių demokratų lyga, kurios kandidatu jis yra, surengė pirmas prakalbas ir balių šv. Jurgio parapijinėj svetainėj. Vakaro vedėju buvo P. Mažeikis. Kalbėtojais, apart p. Mažeikio, buvo advokatas Jonas Brendza ir pats kandidatas Vincas Žukauskas. Balius neapsiėjo ir be iškilmingo Grand March, kurį vedė J. Sabaliauskas su p. A. Mažeikiene. Šiame vakare pasižymėjo stygine orkestra po vadovyste p. Čiurlianio (iš West Side).

p. Vincas Žukauskas, busiamasai kandidatas, gyvena ant North Side, dirba prie advokatų ofiso vidumiestyj.

Publikos buvo apie 600. Smagiai linksmintasi net iki po 1 valandai.

Apvogė. Nežinomi vagiliai pereitos savaitės ketverge apvogė Alex. Stirbio namus, prie 4503 So. Paulina st. Pavogta $50 pinigais, auksinis moteriškas laikrodėlis, branzolietas ir vyriškas

laikrodėlis. Abelnai, nuostolio padaryta ant apie $170.00. Plėšikai įsilauže namuosna apie 1 val. popietų ir apsidirbo labai greitai: viskas tapo atlikta į apie 10 minučių. Ikišiolei vagilių nesusekta. S.

Nuo 18-tos gatvės. Ketverge buvo laikytas susirinkimas vietinės bažnyčios svetainėje. Tapo nutarta uždėti knygyną, kaip jau buvo "Lietuvoj" minėta. Kun. Krušas žadėjo paaukauti ant knygyno $100.00. Buvo duotas klausimas, kokios pakraipos laikraščiai rasis knygyne. Liko nutarta, kad tiktai šitie gali buti: "Draugas," "Katalikas," "Žvaigždė," "Pavasaris" ir "Tarka." Kun. Krušas buvo priešingas ir "Tarkai," bet kamendorius, "Draugo" redaktorius, kun. Kemešis, paaiškino, kad "Tarką" visai kiti išleidinėją dabar, negu pirma. Tai liko priimta į knygyną ir "Tarka." Apart to tapo nutarta laikyti šokius bažnytinėj svetainėj kas ketvergo vakarą, ir pardavinėti nesvaiginančius gėrimus bei "Ice Cream."

Subatoje buvo parengtas LSS. 37 kuopos vakaras Žemaičio svetainėj. Vakaro programas buvo geras, ir buvo matyt, kad publika buvo užganėdinta. Įžanga buvo uždyką, todėl ir žmonių prisirinko pilna svetainė. "Naujienų" laikraščio agentas siulijo net po prievarta (?), kad užsirašytų tą laikraštį, pripažindamas, kad "Naujienos" trumpu laiku, girdi, busią dienraštis. Kas pasakė, kad skaitąs "Vien. Liet.," ar "Lietuvą," tai gaudavo atsakymą: užsirašyk musų, girdi, "darbininkų" laikraštį. Tas darė labai blogą įspudį, nes męs juk žinome, kad "Vien. Liet." ir "Lietuva" nepasmerkia nei vieno darbininko ir visai bepartyvišku keliu eina, neparemdama nei vienos partijos. Kas kitaip tvirtina, tas tai daro, kad tik savo biznį rekliamuoti. A. B.

Meilė kopėčiomis ir ant antrų lubų užlipa. Englewoode nesenai buvo toks atsitikimas:

Tulas J. Šeštokas įsimylėjo į skaisčią merginą J. Jauna porelė galų gale nutarė, kad bus geriausiai įsikinkyti į "stono moterystės" vežimėj. Todėl ir nutarta judviejų apsivesti. Tačiaus merginos švogeris J. B. manė, kad, jiedviem įsikinkius, vežimėlis sparčiai nesiris: dėlei kokių ten priežasčių, vaikinas jam nepatiko, ir jis užsimanė suardyti visus jaunos porelės plianus. Jam vos tik ir nepasisekė tas padaryti. Vienok meilės dievaitis (Amuru jį vadina) pasirodė už švogerį gudresnis. Vieną gražų rytą merginos švogeris, užsikėlęs, nuėjo merginos kelti. Rado tuščią kambarį, ir atidarytą langą. Iškišęs galvą per langą (ant antrų lubų jų gyventa), pamatė tik kopėčias prie lango pastatytas: jauna porelė nakčia pabėgo. Telefonuota švogerio į visas Chicagos lietuviškas parapijas, bet apie tokią porelę ten nieko nežinota. Tikimasi, kad jaunavedžiai greitu laiku ir vėl pargrįžšią,—kaip švogeriui piktumas pereis.

Nedažnai tarp lietuvių toki romantiški atsitikimai pasitaiko. T. M.

Vestuvės. P-as Jonas Pajauskas, "Lietuvos" statėjas, pereitą seredą apsivedė su p-le Uršule Radomskaite, "Birutės" draugijos dainininke ir artiste.

P-as Pajauskas yra "Kanklių" draugijos narys ir todėl šliubas, kuris atsibuvo šv. Jurgio bažnyčioj, buvo iškilmingas: "Kanklių" choras sugiedojo savo draugui iškilmingą "Veni Creator" Hymną.

Jaunavedžiai buvo žinomi Bridgeporte kaipo geri lietuviai ir pavyzdingi musų jaunimo typai, ir todėl velijama jiems kuolaimingiausio sugyvenimo.

Įvairumai. Dramos Draugija ateinantį nedėldienį stato scenoje trijų veiksmų melodramą "Užburti Turtai," šv. Jurgio parapijinėj svetainėj ant Bridgeporto. Pradžia 7:30 vakare.

— Lietuvių bažnyčiose tapo pagarsinta, kad gegužio 10 d. busiąs "Tag-Day" lietuvių šv. Kazimiero seserų vienuolyno naudai. Tą dieną tarp visos Chicagos lietuvių busią renkamos minėtam vienuolynui aukos. Aukautojams bus prisagstomas ypatingas aukavimo ženklelis.

— Advokatas Antanas Šliakis nuo gegužio 1 d. perkelia savo ofisą vidumiestyj į Association Building (Room 1014) prie 10 So. LaSalle st. (Telefono num. Randolph 5246).

— Balandžio 26 d. atsibuvo SLA. 129 kuopos (ant West Side) susirinkimas. Buvo nubalsuota SLA. valdyba ateinantiems metams. Daugiausiai balsų gavo: ant prezidento F. Živatkauskas, ant vice-prezidento P. Mikolainis, ant sekretorius—A. B. Strimaitis, ant iždininko—J. Skritulskas, ant iždo globėjų—V. Ambrozevičius ir T. Astramskas, ant daktaro kvotėjo—Dr. A. K. Rutkauskas.

Ši kuopa paaukavo SLA. 2 apskričiui $8.00. Ačiu pasidarbavimui apskričio pirmininko M. Šarkos, į musų kuopą prisirašė devyni nauji nariai.

Eskulapas.

PRAKTIKOS ATŽVILGIU.

Tarnautojas: "Gerbiamasai pone, aš manau apsivesti."

Užvaizda: "Labai malonu tai girdėti. Tuomet taip greitai namon nesiskubinsite."

ATSAKĖ.

— Tamista esi gyvulių tėpliotojas? Ar negalėtumėte nupiešti man bezdžionę?

— O taip! Meldžiu sėstis štai priešakin.

Atskaita Schloss Bros. Co. Darbininkų straiko, buvusio rugsėjo, spalio ir lapkričio mėnesiuose 1913 m.

ĮPLAUKIMAI.

Sukolektuota Budicko šapoje	2.00
Siaurusaičio	21.35
S. Bon	28.40
Preseriai iš Graifo šapos	8.10
Stien	40.75
Hamburger	236.40
Juškelio	26.85
Višniaucko	56.50
Ugenckio	26.70
Mačiulaičio	33.12
Abromaičio	68.35
Hamburger Bros.	478.08
Srusigio šapos	58.05
Nisburgio	208.50
Velibio	87.35
Karaliaus	61.40
Woičikowskio	17.10
Miliaucko	28.05
Bulotos	26.50
Ginsburgio	11.90
Gustaičio	15.65
Waškevičiaus	2.50
Bielio	32.40
Griberio	94.10
Krasaucko	81.95
Silbermans	166.98
Matusevičiaus	193.85
Matulionio	33.50
Žalegirio	60.00
Sakevičiaus	11.65
Walincko	29.00
Sakalaucko	18.90
Goldbergio	5.00
Dudonio	67.65
Bilos	64.00
Laukio	26.00
Budavičios	33.92
Wenckaičio	31.95
Ambraziejaus	142.15
Gričinos	25.20
Urbono	38.95
Skirpsto	11.60
Žydų skyrius No. 4	42.55
Lietuvių prosytojų No. 2	583.16
Lietuvių socialistų 14-ta kuopa	10.00
Iš kitų miestų prisiųsta	517.20
Ypatiškai sukolektuota	224.50
Nuo Baliaus pelno liko	140.00
Ypatiškai sukolektuota	294.82
Hamburgers šapos	162.05
Griefs	29.25
Silbermans	26.00
Strauso	3.50
Stiens	73.80
Burkenfried	54.95
Paskolinta nuo W. Trizno	50.00
" " Kranowsky	20.00
" " M. Gudlas	15.00
" " Sibistovicz	5.00
" " Green	75.00
" " Stankevicz	20.00
" " Crosete	5.00
Rusų baliaus ir koncerto pelno	20.00
Lenkų taipgi baliaus pelno	10.00
Baliuno šapos	78.00
Chesno	195.35
Miliaucko	70.85
Razaucko	47.60
Kairio	34.70
Waškevičiaus	104.95
Jasaičio	4.20
Chesnavičiaus	58.60
Grajaucko	117.30
Kurlaucko	2.75
Ilguno	8.00
Milasevičiaus	4.00
Sekevičiaus	21.50
Strauss Bros.	98.85
Bakučio	54.15
Makaro	42.26
Laukaičio	33.75
Chimkaus	151.05
Borge	158.70
Rakaucko	31.50
Žvingilo	95.70
Sukolektuota nuo lenkų tautiško susivienijimo	40.00
Sukolektuota nuo italų	151.50
" " ant mass-mitingo	35.48
Aukos iš pavienių skyrių dėlei straiko:	
Skyrius No. 1	181.00
Kriaučių skyrius No. 2	1,700.00
Prosytojų skyrius No. 2	35.00
Skyrius No. 3	230.00
Skyrius No. 4	30.80
Rusų progresistų organizacija	13.20
Išviso įplaukė	$8.933.37

IŠLAIDOS.

Straikieriams pašelpos	7,701.00
Court'ą kaštų	227,90
Svetainės randa	394.00
Telegramos	4.30
Pačto ženkleliai	4.00
Už spaudinimą cirkliarų ir kitų visokių reikalų	45.45
Popieris ir kopertai	23.30
Streiko komitetų iškaščiai:	
kasieriui J. Lazauckui	1.25
Streikierių sekretoriui dėlei jo neturtingumo paskirta	12.30
Už karus ir visi kaštai dėl užstatymo bilų	17.28
Atiduota skolos ypatoms, kurios buvo skolinusios:	
V. Trizno	50.00
Kranowski	20.00
M. Gudlas	15.00
Sibistovicz	5.00
Green	75.00
Stankevicz	20.00
Crozete	5.00
Organizatoriui Kneble algos	114.00
" " Giestiniani	72.00
Skola atiduota Ed. Bruzaro	10.00
" " Burgess	10.00
Delegatams į Pittsburgą už geležinkello tikietus	25.00
Straiko komitetų kaštai	66.62
Geležinkelio kaštai Bartosz ir Salle į N. Y.	15.00
Viso išduota	$8,913.40

Prie peržiurėjimo knygų buvo sekančios ypatos: sekr. 192 lokalo F. J. Bartosz, streikierių sekretorius Th. Truss.

Knygų peržiurėtojai: J. Brunert, J. Michulis, W. Chepaitis ir J. Lazauckas.

P. S. Prašoma kitų laikraščių šią atskaitą perspauzdintų.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Shenand. Mainieris. Butume jųs žinutes sunaudoję, bet viena jų yra nuo 1 d. kovo, o antra net 19 d. vasario. Per tą laiką laiškas galėjo aplink pasaulį apkeliauti. Męs prašytum naujų žinučių. Juk laiškas į Chicago ateina į vieną dieną. Ką galime tą sunaudojame.

p. P. Simanavičia. Bus apie tai "pašnekėlių kampelyj."

pp. G. Sylvester, Kar—s. Ch Karskis ir kitiems, čia neminėtiems. Sunaudosim, kiek bus galima, sekančiam numeryj.

p. S. Zurlis. Jeigu šiek-tiek plačiau ir aiškiau parašytumet ir sulygintumet pragyvenimą tenai ir čia Amerikoj, tai su mielu noru įdėtum.

p. P. Krakaitis. Apysaką "Auka" gavome, — ačiu. Peržiurėsim liuosesniu laiku.

pp. Lingia, Deveikis ir Girijotas. Šiame numeryj telpa "Socialist Party" skyriaus raštelis ir atsakymas. To, manome, užteks. Redakcijai nėra malonųs panašųs ginčai, ir męs geistume nuo jų kuogreičiausiai pasiliuosuoti, nes iš to vis viena tiek yra naudos, kiek iš tuščių šiaudų kulimo.

p. Montellietis. Vesti ginčų su rašėju "Jauna Mergaitė" neapsimoka. Gaila vietos, todėl ir nedėsim.

p. Daunoras, Brolis. Patalpinsim sekančiam numeryj.

p. A. Kr-as. Apie vakarą telpa kitas ankščiaus prisiųstas raštelis.

Apgarsinimai.

VISIŠKAI UŽGANĖDINTAS.

Kai-kurie žmonės netiki į vaistus tol, kol jie gali be jųjų apsieiti, tuom tarpu kaip kiti vartoja juos, pastebėję pirmą ligos ženklą. Mr. Edward Ranzdorff parašė mums sekančiai: "Kaslink Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro, aš esmiu visiškai užganėdintas, kad jisai turi medikališką vertę. Birželio mėnesyje praeitų metų aš baisiai kankinausi su savo skilviu. Mano pati parnešė man bonką Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro, ir mano apetitas labai daug pasigerino. Aš paėmiau dar dvi bonkas ir buvau visiškai sveikas. Aš noriu jįjį rekomenduoti kiekvienam. Edw. Ranzdorff, 12608 Waterson ave., Cleveland, Ohio." Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras suteikia greitą palengvėjimą skilvio, kepenų ir žarnų ligose, nervingume ir nusilpnėjime. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Jeigu jųs kenčiate nuo skaudėjimo raumenyse ar sunariuose, pabandykite Trinerio Linimentą.

DRAUGIJŲ REIKALAI

JAUNŲ LIET. AMERIKOJ TAUT. KLIUBO ADMINISTRACIJA.
Cnicago, Ill.

J. Jankauskas, Pirm., 927 W. 34th pl.
A. Zalatorius, Pagelb., 917 W. 33rd st.
D. Gulbinas, Prot. Rašt., 927 W. 34th pl.
P. Motiejunas, Turtų Rašt., 930 W. 33rd st.
T. Radavičia, Kasierius, 936 W. 33rd st.
J. Mikalauskas, Užžiurėt.-org. 841 W. 33rd st.

DRAMOS IR CHORO SKYRIAUS VIRŠININKAI.

M. Girnus, kompoz., Mokytojas choro, 902 N. California ave.
B. Vaitiekunas, Režisierius, 3149 So. Halsted st.
M. M. Juodis, Pirm. choro ir dramos. 3252 So. Halsted st.

Mitingai atsibuna kiekvieną pirmą nedėldienį menesio 1-mą valandą po-ietų T. Radavičiaus svetainėje, 936 7. 33-čios gatvės, ant antrų lubų. Taipogi choro ir dramos repeticijos, atsibuna toje pačioje svetainėje. Choro repeticijos atsibuna seredomis, 7:30 val. vakare. Teatro repeticijos atsibuna petnyčiomis, 8-tą val. vak. Taigi, jauni vaikinai ir merginos, jei mylite prasilavinti dailėje, kaip tai dainose ar teatrų lošimuose, tai kviečiam prigulėti prie Jaunų Lietuvių Am. Taut. Kliubo, nes J. L. A. T. K. nevien tik užsiima dainomis, lošimais, bet taipogi ir pašelpa ligoje. Taigi, kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė privalo prisidėti prie jo auklėjimo.

Su pagarba, J. L. A. T. K.
ir
Atyda!

ŽIRGVAIKIO PASK. IR BUĖ. DR-JA.
Jau gyvuoja 3 metai ir turi kapitalo suvirš $13,000.00

Taigi, lietuviai, kurie norit sučėdyti pinigų mokėdami tik po mažą sumą, prisirašykit prie šios draugijos. Dr-ja laiko savo susirinkimus kas seredos vakarą apie 8 val. vak. L. Ažuko svet., 3301 Auburn ave., kertė 33-čios gat. Taipgi šita Dr-ja skolina pinigus ant namų už prieinamą procentą.

Nauja 16-ta serija atsidarė balandžio (April) 15 d. 1914 m. Kurie norite užsirašyti, atsilankykit po viršminėtu antrašu.

DVIDEŠIMTS METŲ SUKAKTUVĖS IR GRAŽUS VAINIKINIS BALIUS

Parengtas Dr-stės Š. M. P. Ražancavos Panų ir Moterių, atsibus Ned., balandžio (April) 26 d., 1914 m., M. Meldažio svetainėje, 2242-44 W. 23rd Place. Prasidės 6 val. vakare. Įžanga 25 centai ypatai.

ŽINGEIDUS VAKARAS

parengtas per Tėv. Myl. Draug. 28 kuopą. Stato scenoje Br. Vargšo 3 aktų dramą

"ŽMONĖS,"

ir Levo N. Tolstojaus dviejų aktų komediją,

"NUO DEGTINĖS."

Bus lošta per T. M. D. 28 kp. Dramatišką skyrių. Nedėlioj, gegužio (May) 3 d. 1914 m. M. Meldažio svet., 2242-2244 W. 23rd pl. Salė atsidarys 5:30 val vakare, uždanga pasikels 6:30. Tikietai po 25c., 35c. ir 50c. ypatai.

Tarpe aktų dekliamacijos ir e. Butkaus prakalbos.

Po teatrui puikus balius is šokiai. Grajys Brolių Sarpalių Orchestra.

Širdingai kviečia, KOMITETAS.

LABAI GRAŽUS TEATRAS
Dramos Draugija

stato scenoje naują veikalą. pirmu kart ant Bridgeport'o vardu: "UŽ BURTI TURTAI," trijų veiksmų melodrama, nedėlioj, gegužio 3 d. 1914 m. Šv. Jurgio parap. svet., prie 32-ro place ir Auburn ave. Perstatymas prasidės 7:30 val. vakare. Įžanga 25c., 35c. ir 50c. Po teatrui, įvairus šokiai ir žaismės. Orchestra Brolių Sarpalių.

Veikalas "UŽBURTI TURTAI" yra iš žmonių kaimiečių gyvenimo, labai užimantis ir pamokinantis. Čia atsižymi karčiamninkas ir zakrastijonas, kuriuodu vienas ant kito labai šnairuoja už užslėptus turtus. Daug gailestingų scenų ir sveiko juoko žiurėtojas pamatys, juo labiau veikalas bus įdomus, kad DRAMOS artistai-scenos mylėtojai puikiai-gyvai atvaidins. Kviečiame visus atsilankyti.

"Dramos Dr-jos" KOMITETAS.

DIDELIS GRAŽUS BALIUS

Parengtas Dr-tės Susivienijimo Brolių Lietuvių Ned., balandžio (April) 19 d. 1914 m. Casino svet., 645-47 W. 12th st. Pradžia 3 val. popietų. Įžanga 25c. porai.

Visi lietuviai ir lietuvaitės širdingai kviečiami atsilankyti į šitą gražų balių. Galėsite smagiai pasilinksminti ir puikiai praleisite liuosą laiką. Kviečia

KOMITETAS.

ANTRAS METINIS BALIUS

parengtas Draugijos "Vytis," su išlaimėjimu Auksinio Laikrodėlio vertės $25.00. Ned., gegužio (May) 10 d. 1914 m. Šv. Jurgio Parap. svet., prie 32-ro place ir Auburn ave. Balius rasidės 5 val. vak. Įžanga 25c. porai.

Širdingai kviečiam visus lietuvius ir lietuvaites, kuoskaitlingiausiai atsilankyti, nes tai bus labai iškilmingas Balius, kuriame grieš puikiausia lietuviška orkestra visokius lietuviškus ir angliškus šokius, kur jaunuomenė galės linksmai laiką praleisti ir smagiai pasišoktie. o katras turės geriausią laimę, tas galės išlaimėti viršminėtą laikrodėlį.

Su pagarba,
KOMITETAS.

BALIUS, GEGUŽINIS BALIUS!

parengtas Jaunų Lietuvių Lavinimosi Kliubo, nedėlioje, gegužio (May) 3 d. 1914 m. Freiheit Turner Svetainėje, 3421 So. Halsted st. Pradžia 5 val. vak. Drabužiai pasidėti dykai. Įžanga 25c. ypatai.

Nuoširdžiai kviečiame visuomenę atsilankyti ant musų prakilnaus vakaro, kur galėsime visi drauge gegužio linksmą vakarą praleisti, nes šitas vakaras bus pritaikintas, kaip dėl jaunų, taip-pat ir dėl senesnių. Prie to bus puiki Lietuvių Beno muzika, kuri grajys visokius šokius pagal publikos noro.

Meldžiame nepamiršti gražaus gegužio vakaro, atsilankykite kuoskaitlingiausiai, o busite maloniai priimti ir pilnai užganėdinti.

Nuoširdžiai visus kviečia
Baliaus rengėjai.

TEATRAS IR GRAŽUS BALIUS

parengtas spėkomis 9 Draugijų ant West Side naudai Lietuvių Viešo Knygyno, atsibus ned., gegužio (May) 10 d. 1914 m. M. Meldažio svet., 2242-44 W. 23rd pl. Pradžia 5:30 val. vakare. Tikietai 50c., 35c. ir 25c. ypatai.

Kviečiame atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes vakaras bus vienas iš puikiausių.

Su pagarba,
KOMITETAS.

Pajieškojimai.

Pajieškau brolio Kastanto Balčiaus, paeina iš Viečiun sodžiaus, Vilniaus gub. Čia Amerikoje gyveno Plymouth, Pa. Prašau atsišaukti. Yra svarbių reikalų.

Liudvisė Balčiutė,
73 Chestnut st., Lawrence, Mass

Pajieškau Prano-Pranciškaus Juzeliuno (kitaip vadinasi Nevronis), paeina iš Paistrečių kaimo, Pampėnų vol. ir parap., Panevėžio pav., Kauno gub. Amerikoje apie 7 metai. Turiu didžiai svarbų reikalą. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu kuoveiklausiai atsišaukti adresu:

Anton Yankeviczia,
U. S. L. H. Aspen, Sault Sainte Marie, Mich.

Lietuvė mergina: — pajieško ofiso darbo, kalbu lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai, latviškai, ir, gali dirbti ant typewriter, ir dar pajieško paveikslų darbo, gali dirbti visą retušo darbą ir t.t. Meldžiama kreiptis antrašu:

S. Pesecki,
1254 N. Ashland ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dėdės Antano Kvielo, iš žilių sodžiaus, Papilės parap., Šiaulių pav., Kauno gub. Gyveno, girdėjau, Chicago, Ill. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Barbora Šlamtariutė,
20 So. Hudson st., Hartford, Conn.

Pajieškau savo brolio Domininko Piltau, iš Sodelio sod., Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiu atsišaukti adresu:

Tom Ballit,
% J. H. Langlan, Edmore, N. D.

Pajieškau savo brolių Petro ir Povilo Maciukų, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Kriučino parap., kaimo Petriškių. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiu duoti žinią antrašu:

Antanas Maciukas,
10616 Edbrook ave., Roseland, Ill.

Pajieškau Juozapo Jotkaus, 5¼ pėdų augščio, tamsiai-gelsvų plaukų. dešinės rankos nuo nykščio pirmutinio piršto nėra. Lietuvoj turi pačią ir biskį užsitraukdamas šneka, gyveno Pittsburg, Pa. Jam staiga išvažiavus, prapuolė dviejų vyrų baksai ir 53 doliariai. Kas pirmutinis praneš jo adresą, tas gaus dovanų $5. Atsišaukite adresu:

S. Petrikas,
1404 Western ave., N. S. Pittsburg, Pa.

Pajieškau Kazimiero Šmulkščio (jisai vadina save Ch. Smith). Metai atgal gyveno Waterbury. Dabar girdėjau. kad jisai yra agentu degtinės. Meldžiu biznierių saliuninkų man pranešti, prie kokios kompanijos jisai dirba. Dėkingai jusų prašau.

Jurgis Žemaitis,
827 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau darbo:—bučernėj ir grosernėj, esu išsilavinęs tuose bizniuose, moku kalbas: lietuvišką, lenkišką ir angliską. Atsišaukit antrašu:

Joe Butvilas.
10726 Edbrook, ave., Roseland, Ill.
Telefonas: West Pullman 151.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda namas labai pigiai. Priešai Olszewskio Banką. Atsišaukite į Banką.

Ant pardavimo: saliunas geroje vietoje, lietuvių apgyventoje, netoli šv. Jurgio bažnyčios. Pardavimo priežastis: savininkas išvažiuoja į Lietuvą; atsišaukti
3337 Auburn ave., (prie 33 pl.).

Parsiduoda:—farma, 80 akerių, stuba, 2 tvartai, sklepas, rugiais užsėta 30 akerių. Kaina $2,200. Kreiptis antrašu:
John Kitinsh, Necedah, Wis.

Parsiduoda:—labai pigiai, muriniai namai ant Bridgeporto, Chicagoj geriausia vieta. Atsišaukit kuogreičiausiai:

Jos. Skinderis,
3362 So. Halsted st., Chicago, Ill.

ATYDA

Parsiduoda pigiai grosernė ir bučernė lietuvių ir lenkų apgyventoje apielinkėje, arklys, vežimas; pigi randa: $23 drauge už krautuvę ir butą; parsiduoda, nes savininkas pirko nuosavią vietą. Kreiptis išsyk:
1753 N. Wood st., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—naminiai rakandai, labai pigiai per tai, kad savininkas išvažiuoja iš Chicagos. Reikalaujantie, pasiskubinkite nupirkti puse pigiau negu kitur. Kreiptis:

Povilas Stogis,
2131 W. 24th st., Chicago, Ill.
Atsišaukit vakarais nuo 6 iki 9 val.

Parsiduoda:—bučernė ir grosernė, didelė, puiki, geroje vietoje, po 3244 So. Morgan gat., kampas 33-čios gat.

Parsiduoda:—už prieinamą kainą dar geri naminiai rakandai. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą, todėl parsiduoda labai pigiai. Greit atsišaukit šiuo antrašu:
926 — 34th place. Chicago, Ill.

Parsiduoda:—Barbershop su visais įrankiais. Atsišaukit pas:

Jurgis Žemaitis,
8430 Vincennes ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—prapertė su saliunu, nebrangiai, nes savininkas turi apleisti šitą apygardą ir išvažiuoja į Lietuvą. Saliunas prie didžiausios gatvės, palei dypo ir stritkario, geriausia vieta šitame mieste. Atsišaukit adresu:

Adomas Rynkevičius,
18 E. Sunburry st., Minersville, Sch. Co., Pa.

PARSIDUODA:—8 kambarių murinis namas prie Wallace st., tarp 36-tos ir 37-tos gat. Name yra gazas, maudynė ir t. t., mažas įmokėjimas perkant. likusioji dalis ant labai lengvų išmokėjimų. Pigumynas—$1.900.00. Kreiptis į
A. OLSZEWSKIO BANKĄ.

PARSIDUODA:—10 kambarių namas prie Lime st., tarp 32-ros ir 33-čios gat. Atneša randos $22.00. Už $1,900.00. $300 perkant, likusioji dalis ant labai lengvų išmokėjimų, tinkamų pirkimui. Kreiptis į
A. OLSZEWSKIO BANKĄ.

PARSIDUODA:—3 augštų namas prie Lime st., atneša $29.00 randos, mažai reikia įmokėti perkant, likusioji dalis ant lengvų išmokėjimų, tinkamų pirkikui. Kaina $2,350.00, pigumynas. Kreiptis į
A. OLSZEWSKIO BANKĄ.

Parsiduoda:—labai pigiai, 6 ruimų medinis namas su lotu mieste Steger, Ill. Savininkas išvažiuoja Europon ir todėl parduoda pigiai. Atsišaukite adresu:

Jos. Dulinskas,
2224 W. 23rd place. Chicago, Ill.

PARSIDUODA:—6 kambarių murinis namas, vienas blokas nuo Halsted st., tarp 32-ros ir 33-čios gat., su mažu įmokėjimu ir lengvais išmokėjimais. Kreiptis į
A. OLSZEWSKIO BANKĄ.

Parsiduoda:—4618 Champlain ave. 10 kambarių naujoviškas butas, metai atgal pertaisytas. Dalis grynais pinigais. Vidutiniškas pasiulijimas neatmetama.

JOSEPH STEIN & CO.
1935 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

ANT RANDOS.

Geroje lietuvių apielinkėje
2—4 ruimų fliatai.
1—8 ruimų fliatas ir saliunas prie kampo 47th ir Morgan sts., norima išrandavoti vienam žmogui—pigu.
Atsišaukite ar rašykite antrašu:
Thomas Murphy,
2267 W. 107th st., Morgan Park, Ill.

Parsiduoda: — saliunas; savininkas išvažiuoja su kitu bizniu į South America; tirštai apgyventa lietuvių vieta ir prie kampo 2 strytkarių linijų.

John Mozier,
824 West 21st st., Chicago, Ill.

Ant pardavimo:—saliunas, 1905 Canalport ave., su "Pool-table and Bowling alley," lietuvių tirštai apgyventa, apie biznį galite ateiti ir persitikrinti.

Važiuojantiems į GARY, IND.

Kas apsilankys į Gary, Ind., ir norės budavoti sau namus, kreipkitės prie savo tautiečio, kuris kontraktuoja ir budavoja namus. Aš gyvenu savame name adresu:

Jonas Misunas,
1600 Adams st., Gary, Ind.

10 METŲ

Kaip Lietuva

Atgavo Spaudą

Visi privalo žinoti, kokią milžinišką svarbą turi spauda kiekvienos tautos kulturiškam gyvenime. Todėl patariame perskaityti labai žingeidžią ir naudingą knygą

Kultura ir Spauda.

Šitą knygelę verta perskaityti visiems laikraščių skaitytojams, korespondentams ir 10-metinio jubilėjaus atgavimo spaudos rengėjams. Knygos didumas 153 puslapiai. Kaina tik 45 centai. Imant didesnį skaitlių,—dar pigiau.

Adresuokit, kartu prisiųsdami ir pinigus:

Lietuva Publishing Co
3252 SOUTH HALSTED STREET,
CHICAGO, ILLINOIS

Kam reikalinga partnerio:— į biznį, aš tinku visokiam bizniui: grosernei, saliunui, šiaučių štorui; kalbu lenkiškai, vokiškai ir pusėtinai angliškai. Kam reikalinga, kreipkitės adresu:

K. Znaminsky,
1138 Gest st., Cincinnati, Ohio

GERIAUSIA ŠOKIŲ MOKYKLA CHICAGOJE.

Tango, One Step, Three Step, Dream Waltz ir kitus šokius, lietuviškus ir angliškus, išmokinu į trumpą laiką už mažą prekę. Aš apsiimu išmokinti senus ir jaunus. Kas tik gali pavaikščioti, tas gali ir šokti išmokti, šokti nemokėdamas, žmogus neturi savyje ramumo nei linksmybės. Norinčių mokintis meldžiu atsilankyti seredoj ir subatoj, nuo 8 iki 11 val. vak. Town of Lake Turner Hall, 46th ir Wood sts., Chicago, Ill. Ant 3-čių lubų.

Maloniai kviečiu jaunuomenę ir mylinčius pasišokti. Bus patiekiami gražiausieji šokiai. Neužmirškite: kiekvieną seredos ir subatos vakarą nuo 8 iki 11 valandai.

Telephone Yards 550.

Prof. F. L. Jankauskas.

J. J. HERTMANOVICZ visiems žinomas tautininkas ir Notaras—specialistas atlikime reikalų Lietuvoje, sugrįžo iš Lietuvos ir tapo nariu firmos.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Kas turi neatliktus reikalus Lietuvoje, ar tai pasilikusios žemės, dalių, skolų, pasiliuosavimo iš kariumenės, išgavimo pasporto, grįžtant Lietuvon, išdirbimo visokių raštų ir patikrinimą jų pas Rusijos Konsulį ir tt., gali kiekviename laike kreiptis į New City Savings Bank ir gaus tikrus padavadijimus ir aprupinimą reikale greitai, mandagiai, pigiai ir gerai.

NEW CITY SAVINGS BANK yra įstaiga, egzistuojanti nuo kelių metų, sutverta įžymių pramoninikų ant Town of Lake. veda reikalus locname name ir džiaugiasi geriausiu pasisekimu.

Priima pinigus taupinimui ir moka 3% metams.

Parsamdo Bankines Skryneles po $2.50 metams.

Skolina pinigus ant namų Chicagoje lengvomis išlygomis.

Parduoda šifkortes ant geriausių linijų, ir grįžtantiems Lietuvon parupina Konsulio pasportus be jokių kliučių.

Apdraudžia Namus, Rakandus, Biznius ir kitus daiktus saugiausiose kompanijose.

Perka ir parduoda Namus ir Lotus Chicagoje.

PASTABA. Turi apipirkus 28 akerius žemes, padalintus į Lotus, tinkamiausioj Lietuviams apsigyventi vietoje, arti didelės dirbtuvės; visiems lietuviams žinomos CRANE CO., kur tukstančiai lietuvių turi darbus, ir parduoda tuos lotus dabar po $275.00 ir brangiau, lengvomis išmokestimis. Kainos bus trumpame laike pakeltos.

Jau nėra Biaurų Išbėrimų

Taip mums p. Eddie Hurt iš Phroso, Okla., parašė, patikrindamas, kad

SEVEROS
Kraujo Valytojas
(SEVERA'S BLOOD PURIFIER)

pagelbėjo jam pasiliuosuoti nuo bjauraus išbėrimo ant veido. Jis dabar nevartos kitokių vaistų, kaip tik Severos, kada jam jų reikės. **Kaina Severos Kraujo Valytojo $1.00.**

Patariama ypatoms

liesoms, silpnoms, turinčioms: nešvarų kraują, išbėrimus, varvėjimus ir votis, kurios yra pasekmė kraujo nevalumo.

Parduodama aptiekose. Reikalaukit Severos Kraujo Valytojo. Nieko kito neimkit.

SEVEROS TAB-LAX Paliuosuojanti Saldukai / Smagus ir Pasekmingi / Vaikams ir Suaugusiems — **Kaina 10 ir 25c.**

Severos vaistai pardavinėjami visose aptiekose. Bet svarbu, kad reikalautumėte, kad jums duotų Severos vaistus ir kad neimtumėte vieton jų, jokių kitokių. Jeigu aptiekorius jų negalėtų pristatyt, parsitraukit stačiai nuo

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

KAS GERIAU

3-čias AR 6-tas PROCENTAS?

Bankai moka 3-čią procentą, o Bondsai moka 6-tą procentą, ir į Bondsus įdėti pinigai yra geriau apsaugoti, negu ant mortgečių paskolinti. Nepatyrę žmonės nusisamdo Banke Boxą ir ten užrakina savo pinigus, kuriuose užrakinti pinigai neatneša nė vieno procento. Išmintintingi žmonės, nusisamdę Boxą, deda į jį ne pinigus, bet Bondsus, kurie neša jiem 6-tą procentą, ir jų pinigai Bondsuose yra taip gerai apsaugoti, kaip anų Boxe laikomi. Jie kas pusmetis tik kuponus nuo Bondsų atkerpa, paduoda Bankai ir gauna savo procentą. Yra šimtai žmonių, kurie musų Banko Boxuose laiko savo Bondsus ir naudojasi 6 procentu.

Taigi jei nori, kad tavo pinigai neštų 6-tą procentą, tai įdėk juos į Bondsus.

Norinti dasižinoti kas yra Bondsai, rašykit adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St. - Chicago, Ill.

"JAUNOJI LIETUVA"

ILIUSTRUOTAS LITERATUROS, MOKSLO VISUOMENES MENESINIS LAIKRAŠTIS.

Išėjo iš spaudos jau antrasai numeris.

"JAUNOJI LIETUVA" laikosi bepartyvės pažangiosios pakraipos,

"JAUNAJAI LIETUVAI" sandarbininkauja, prižadėjo ir pakviesta sandarbininkauti beveik visi pirmaeiliai musų poetai, beletristai, mokslininkai, publicistai ir t.t.

"JAUNĄJĄ LIETUVĄ" leidžia bendrovė, inkorporuota pagal Illinois valstijos tiesas.

Kiekvienas, kuris užrašys nemažiaus kaip tris metinius prenumeratorius "Jaunajai Lietuvai," gaus dovanų 6 knygas V. Kudirkos raštų, T. M. D. išleistu.

"JAUNOJI LIETUVA" kainuoja metams $3.00, pusei metų $1.50, pavienis numeris 25 centai.

Visa ką siųskite antrašu:

"JAUNOJI LIETUVA"

4611 SO. PAULINA ST., CHICAGO, ILL.

28-29 SUSIVIEN. LIET. AMERIKOJE SEIMAS

ĮVYKS WATERBURY'JE, CONN.

24 iki 30 d. Gegužės mėn., 1914 m.

Šiuo kreipiamasi į visus SLA. narius, ypatingai į kuopų valdybas ir organizatorius, ir šiaip į geros valios ir Susivienijimui užjaučiančius žmones, kad jie visi, sujungtomis spėkomis pasidarbuotų per tuos likusius iki Seimui 2 mėnesius, idant galėtume pasitikti 28-tą—29-tą Seimą su didžiausiu džiaugsmu.

Nuo pereito Seimo Susivienijimas Lietuvių Amerikoje labai žymiai pakilo narių skaičiumi, bet mes norime dar augščiau jį pakelti: NORIME PASITIKTI SLA. SEIMĄ SU 10,000 NARIŲ! Iki tam skaičiui nelabai daug tetrukstą.

Subruskite, vyrai ir moters! Nieko nėra negalimo tiems žmonėms, kurie dirba idėjai! Stokite darban, prirašinėkite naujus narius ir parodykite savo tautai, jog jųs, SLA. nariai, esate verti didelės pagodonės ir užsipelnot su garbe nešioti tos organizacijos vardą!

PAKILKITE, KAIP VIENAS, O BŪSIANTIS SEIMAS BUS MUSŲ DŽIAUGSMO SUEIGA!

Informacijų klauskites SLA. Centro Adresu:

A. B. STRIMAITIS,

307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

UŽSIRAŠYKITE SAU AR SAVO GIMINĖMS LIETUVOJE

Pažangiosios pakraipos dienraštį "LIETUVOS ŽINIAS" ir "LIETUVOS UKININKĄ" per šitų laikraščių generalę agenturą Amerikoje. Prenumerata "LIETUVOS ŽINIŲ" Amerikoje: metams $6.00, pusei metų — $3.00, norint-gi gauti du kartu savaitėje po 3 num. antsyk, metams — $4.30, pusei metų — $2.15. Lietuvoje: metams — $3.20, pusei metų — $1.60. "LIETUVOS UKININKO" prenum. metams Amerikoje — $2.20, pusei metų — $1.10; Lietuvoje — metams — $1.65, pusei metų 85 centai.

Gener. "L. Ž." ir "L. U." Agenturoje Amerikoje galima gauti visos Europos leidimo knigos. Reikalingi yra agentai. Užsakymus ir pinigus siųskite Bendrovės vyriausiam atstovui Amerikoje šituo adresu:

V. K. RAČKAUSKAS,

Madis. Square Stat. Box 204. New York, N. Y.

JONAS KULIS

3259 So. Halsted st., Chicago

GENERALIŠKAS AGENTAS

Lankosi Chicagoj, užrašinėja "Lietuvą". Renka apgarsinimus ir šiaip spaudos darbus. Perka namus, lotus ir parduoda. Ir šiaip suteikia informacijas biznio reikaluose.

A. Olszewski,

"Lietuvos" leidėjas.

PETRAS VAITIEKUNAS

"LIETUVOS" AGENTAS

Dabar lankosi Detroit, Mich. Pas ji galite užsisakyti "LIETUVĄ" ir pinigus užsimokėti.

A. OLSZEWSKI,

"Lietuvos" leidėjas.

J. J. STASULANIS,

PRAKTIŠKAS ĮSDIRBĖJAS IR PARDAVĖJAS MUZIKALIŠKŲ INSTRUMENTŲ.

Turiu krautuvę ir dirbtuvę muzikališkų instrumentų. Dirbu naujus ir gerai pataisau senus instrumentus. Neskreipkit pėdžiagentų, kurtiems už patarnavimą turite mokėti; kreipkitės stačiai į mano dirbtuvę, bus jums pigiaus. Turiu 36 metų praktiką ir paliudijimus iš Rosijos, Vokietijos ir Amerikos, kad darbą atlieku kuogeriausiai. Mano krautuvėje yra didelis pasirinkimas įvairių muzikališkų instrumentų, ir mano kainos daug pigesnės kaip kitų. Jei pirkęs nebutų kuom nors užganėdintas, aš permainau, arba pataisau uždyką. Savo darbą gvarantuoju.

J. J. STASULANIS,

3231 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Telephone Yards 4780

K. J. FILLIPOVIČIUS

Parduoda už labai žemas kainas (prekes) namus, lotus ir farmas, kurių turi didžiausį pasirinkimą. Apsaugoja nuog ugnies namus, biznius ir furničius geriausiose kompanijose. Perkantiems prepertę dirba visokias reikalingas popieras ir parupina paskolas - mortgečius. Parduoda lotus visose Chicagos miesto dalyse nuog $500 ir aukščiaus. Taipogi turi ant pardavimo biznių ir biznerių namų su biznais, arba be jų. Apsaugoja žmonių gyvastis pašelpa ligos ir nelaimės atsitikimuose. Reikalaujama agentų. Reikalaujantieji, atsišaukite sekančiu antrašu:

58 W. 33rd st., Chicago, Ill. Telefonas Drover 2250. Ofiso valandos: nuog 8 val. iki 10 val. iš ryto, ir nuog 5-tos val. iki 9-tai val. vakare.

APGARSINU

visiems lietuviams, kad aš, gyvendamas ant savo ukės Mich. valstijoje, patėmijau, jog daug musų tautiečių atvažiuoja ir perka ukes per visokius agentus

Aš pasirengiau visiems patarnauti ir galiu prirodyti, kur pigiau žemė pirkti šitoje apielinkėje, kuri daugiausia lietuvių apgyventa.

Taigi, gerb. tautiečiai, norėdami pirkti ukę didžiausioje lietuvių kolionijoje, malonėkite kreiptis prie manęs laišku, o aš suteiksiu jums galutiną atsakymą į jusų užklausimą.

Mr. A. Zabela,

Box 1, Peacock, Mich.

GERIAUSIA ŠOKIŲ MOKYKLA CHICAGOJ.

Tango, One Step, Three Step, Dream Waltz ir kitus šokius, lietuviškus ir angliškus, išmokinu į trumpą laiką už mažą prekę. Aš apsiimu išmokinti senus ir jaunus. Kas tik gali pavaikščioti, tas gali ir šokti išmokti. Šokti nemokėdamas, žmogus neturi savyje ramumo nei linksmybės. Norinčių mokintis meldžiu atsilankyti seredoj ir subatoj, nuo 8 iki 11 val. vak. Town of Lake Turner Hall, 46th ir Wood sts., Chicago, Ill. Ant 3-čių lubų.

Maloniai kviečiu jaunuomenę ir mylinčius pasišokti. Bus patiekiami gražiausieji šokiai. Neužmirškite: kiekvieną seredos ir subatos vakarą nuo 8 iki 11 valandai.

Telephone Yards 550.

Prof. F. L. Jankauskas.

Leveskio Prekybos ir Kalbų

Dieninė ir Vakarinė Mokykla.

Mokinama:

1. Pradinis (Pirmengiamasai) Kursas,
2. Prekybos Kursas pagal Amer. plianą,
3. Prekybos Kursas pagal Rusijos plianą (del manančių grįžti Lietuvon).

Kalbos:

Lietuviška, Angliška, Vokiška ir Rusiška (pagal norą ir Lenkiška).

Del smulkesnių žinių kreipkitės ypatiškai arba per laišką šitam antrašu:

G. J. LEVESKIS,

Vedejas Mokyklos

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Canal 285

K. KATUTIS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

710 W. 18th St. Chicago

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

TELEPHONE DROVER 1924

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene

3364 S. Halsted St.

(Kampas 34-tos)

Chicago, Ill.

Telefonas Humboldt 4532

Atdara Dieną ir Naktį.

L. KAPLAN MAUDYKLIŲ CO.

Rusiškai-Turkiškos ir visokių rųšių maudyklės.

1914-1916 W. Division Street

Arti Robey st.

Taipogi Rusiškai-Turkiškų maudyklių kambariai ir moterims.

Barzdaskutykla kruvoje. Chicago.

Kiekvienas gali išmokti barberystės trumpu laiku ir galite padaryt pinigą kol mokinatės. Rašykit, klausdami informacijų. Nossokoff's Barber College, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa.

LIETUVIŠKA BANKA

Town of Lake Savings Bank

Joseph J. Elias, Savininkas

4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Priimame pinigus į Banką užčėdijimui nuo vieno doliario ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas svieto dalis pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikalluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland ave., Chicago.

Geo. L. Ukso pres., St. Marcinkiewicz vice-pres., A. J. Bierzynski iždininkas.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredoms, ketvergais ir subatomis nuo ninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarnikais 6 vakaro.

ATPIGO LIETUVIŠKI REKORDAI!

Mes dabar turime 30 lietuviškų įvairioms dainoms rekordų, kurie iki šiol parsidavė po $2.00, dabar partraukėme didelį transportą iš Lietuvos ir gavome pigiaus, taip kad dabar parduodama po $1.00 su prisiuntimu.

Parašykite mums savo adresą, o mes prisiųsime katalogą, iš kurio galesite pasiskirti ir apsisteliuoti lietuviškom dainoms ir deklamacijoms rekordus. Adresuokite:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

TĖMYKITE!

Turėdamas $500.00, gali įgyti namą prie So. Halsted st., beveik priešais naujai statomą teatrą. Gera proga lietuviui įgyti namą su mažais pinigais, biznevoj vietoj ir prieg to labai pigiai. Kreipkitės platesnėms žinioms į:

A. OLSZEWSKIO BANKĄ.

F. A. JOZAPAIČIO APTIEKA

Telefonas Yards 155 ir Yards 551.

Užlaikome tik geriausius vaistus. Ypatingą atydą atkreipiame į gerą išpildymą receptų. Reikalui esant, meldžiame pas mus kreiptis.

Laiškus tik tiem atsakome, kurie prisiunčia už 2c. stampą.

F. A. Jozapaitis, Aptiekos Broviorius.

3601 So. Halsted St. Chicago Ill.

$10 DOVANAI $10

Kožnam vienam, kuris iškirps šitą straipsnį ir atsineš į musų ofisą ir pirks Lotą nuo musų kompanijos, tai bus priimtas vieton $10.00 prie pirmo įmokėjimo už Lotą.

Tik vienas šitoks kuponas bus geras kiekvieno loto pirkimui ir tik iki gegužio 1-mos dienos.

LOTAI PIGŲS LOTAI

NAUJOJ LIETUVIŲ KOLIONIJOJ

Lietuviai jau nupirko 20 Lotų dėl bažnyčios, kurią pradės netrukus budavoti už Western ave., tarpe Kedzie ir Archer aves., Chicago, Ill.

ŠITOJ APIELINKĖJ CRANE KOMPANIJA BUDAVOJA DIDŽIAUSIUS FABRIKUS, KURIE KAŠTUOS $2,000,000.00.

LOTŲ PREKĖS PO $300.00 IR AUKŠČIAU

kuriuos dabar parduodame ant visai lengvų išmokėjimų.

VIRŠMINĖTOS PREKĖS ANT LOTŲ BUS PAKELTOS PO $50.00 ANT KOŽNO LOTO NUO GEGUŽIO PIRMOS DIENOS.

Ant tų Lotų jau yra cementiniai saidvokai sudėti ir pilnai užmokėti. Taip-gi suros, vanduo ir gasai jau yra pravesta. Prie pat McKinley Parko. Čystas ir sveikas oras dėl gyvenimo.

Nelaukit ir neatidėliuokit ant rytojaus, bet važiuokit šiądien ir pirkit sau puikų Lotą, nes dabar yra pati geriausia proga pasiskirti kampinius Lotus dėl biznių, ir dėl gyvenimo prie pat Parko, kolei dabar dar pigiai parduodame. Kitą metą nei už dvigubus pinigus nepirksi tokių Lotų.

MĖS UŽMOKAME VISUS KELIONĖS KAŠTUS TIEMS, KURIE IŠ KITŲ MIESTŲ, PIRKS LOTUS NUO MUSŲ KOMPANIJOS.

Dėl platesnių žinių kreipkitės ypatiškai arba per laiškus žemiaus parodytu antrašu:

WESTERN REALTY CO. Co.-Part

4616 S. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. Tel. Drover 2054

ANTANAS VISBARAS

Parduodu namus ir lotus po visą Chicago. Apdraudžiu namus ir rakandus nuo ugnies geriausiose kompanijose, kaip Royal, North Western ir kitose, kurios turi po keletą milionų kapitalo. Taipogi parduodu farmas po visą Ameriką ant labai lengvų išmokėjimų. Duodu paskolas ant pirmo mortgage.

3112 So. Halsted st.,

CHICAGO, ILL.

Telefonas Yards 3159.

PASLAPTYS

Ar žinai kas tamstai užslėpta. Jaigu nori viską žinoti, tai nusipirk tuojaus šitą knygą su 170 aprašymų ir 50 paveikslų. Joje aprašoma paslaptys visų stebukladarių-moninkų, stukorių, kazirinkų ir kitų. Aiškiai ir suprantamai išaiškina visas jų gudrybes, taip kad tamsta galėsi viską padaryti ir busi mylimas kaipi gabus žmogus. Tai yra viena iš geriausių knygų, kurios niekur kitur negalima gauti. Gražiais audimo apdarais $1.50.

J. SINKUS,

3130 S. Halsted st., Chicago, Ill.

GERA PROGA!

Gramatika angliškoskalbos mokytisbe mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaiku Draugas arba kaip mokytisskaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) .. 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpes šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Tel. Canal. 2118

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSRED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

Phone Drover 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVYS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 9 ryto lig 9 vakare

3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Priešai A. Olševskio Banką

IŠRADIMAI

Kurių jokiam katalioge ligišiol nebuvo. Męs, matydami daug ko trukstant kituose katalioguose, pasistengėm išleisti naują su naujausiais išradimais tinkamais vyrams ir moterims, su paveikslais ir 370 aprašytų reikalingų dalykų, visokių patarimų, receptų ir knygų. Yra tas viskas kas tik žmogui reikalinga. Kas prisiųs dešimtuką gaus katalioga.

J. SINKUS,

3130 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Konkurencijinis Karas.

7 daiktai vertės $30.00 už $5.95

MĖS TURIME NUOSTOLĮ, UŽTAI JŲS NAUDOKITĖS.

Dėlei konkurencijos sumažinome prekes ant musų laikrodėlių ir kitų daiktų ir sulyg reikalavimo nusiųsime kiekvienam visą setą, susidedantį iš 7 daiktų vertės $30.00 už $5.95, butent: $15.00 laikrodėlu, gvarantuotą ant 20 metų, vidutiniško didumo, vyriską, uždengtą su trimis kopertomis, dailiai ingraviruotą, geriausu amerikoniišku verku, pilnai nureguliuotą iki sekundai; $8.00 vertės 32-ro kalibro revolverį iš kalto kanuolinio plieno, nikeliuotą; $3.00 vertės barberišką britvą iš angliško plieno; $2.00 pustuvą britvai; $1.00 importuotą akmenį britvai galąsti; $1.00 aliumininį nikeliuotą puodelį muiliui su šepetuku ir, apart to, dar pridėsime prie laikrodėlio naujos mados šilkinį lenciugėlį užždyžką.

NESIŲSKIT PIRMA PINIGŲ! Užmokėsit tada, kada viską pamatysit!

Prisiųskit mums tik savo gerą adresą ir šitą apgarsinimą, o tada męs Jums viską išsiųsime, visą setą, C. O. D. per expresą, ir galėsite jį apžiurėti pirma ėmimo. Atimant, kada viską apžiurėsit ir liksite pilnai užganėdinti, tai tada užmokėsite agentui $5.95 už tavorą vertės $30.00 ir kaštus už persiuntimą, kurie nebus daugiaus kaip 30 centų. Priešingai gi nereikalaujate mokėti nei vieno cento.

Pasinaudokit iš šitos progos greičiausiai! Rašykit mums tuojaus ir adresuokit:

UNIVERSAL COMPANY, 162 N. Dearborn st., Dept. 17, Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiatt-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street	5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Wood gat.	Tel. Austin 737
Phone Canal 1208	Valandos:
Valandos:	tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto	
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.	
Nedėliomis	
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	

FURNIČIAI

Geriausius Furničius, didžiausiame pasirinkime ir pigiausiomis kainomis rasite lietuviškame Store:

SO. HALSTED FURNITURE HOUSE

3224-26 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia rasite geriausius pečius anglinius, gazinius, puikiausias Lovas, Stalus, Sofas, Kėdes, Karpetus ir viską o viską kas tik parėdymui ir užlaikymui namų reikalinga.

Šis štoras turi savo locną namą, randa jam nieko nekaštuoja, o tavorą perka už gyvus pinigus, stačiai iš fabrikų, todėl gauna geresnį tavorą ir žemesnes kainas, ir užtai savo kostumeriams gali pigiau parduoti, kaip kiti štorai.

Šis štoras parduoda furničius už pinigus ir ant išmokesčių, ir pristato į visas dalis Chicagos miesto ir į kitus miestus ir farmas.

Reikalaudami tikrai gerų Furničių, rasykite mumi arba ypatiškai atsilankykite į musų štorą.

Musų štoras yra atviras ir vakarais: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomi iki 9 valandai.

SOUTH HALSTED FURNITURE HOUSE

3224-26 So. Halsted St., Chicago, Ill.

RUSIJOS IR AMERIKOS VIENINTĖLĖ TIESIOGINĖ LINIJA TARP RUSIJOS IR KANADOS

Greičiausi, Puikiausi, Didžiausi dviejų šrubų pasažierinai laivai tarp Liepojaus ir New York ir nuo New York iki Rotterdam ir Liepojaus. Vidutinės kainos. Kreiptis prie A. E. Johnson & Co., Gen. Pass. Agents, 37 Broadway, New York, N. Y.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Pasiųsdami man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? Reikalingi knygų platintojai-agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

JUBILIEJAUS NUMERIS.

Laikraščiui susilaukti jubiliejaus ir išleisti jubiliejaus numerį galima tik vieną sykį į 15, 25 ar 50 metų. Toks tai retas atsitikimas.

Ir šie metai tuo yra žymus, kad didžiausias lietuvių laikraštis "Kataliko" susilaukė 15-os metų jubiliejaus ir išleidę gražų jubiliejinį numerį, pilną paveikslų ir indomių raštų. Amžinos svarbos šitame numeryje yra ankietą į klausimą: "Kas šiandien butų svarbiausiai lietuvių kulturos pakėlimui Amerikoje?"

Šitą jubiliejinį "Kataliko" numerį kiekvienas privalo įsigyti atminčiai. Už 10c. bus prisiųstas kiekvienam. Reikalaukite tuojaus, kol neišsibaigę.

Rašydami adresuokite:

J. M. TANANEVIČIA,
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

28 metų senas laikraštis
VIENYBE LIETUVNINKU
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.

Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metams tik $2.00; pusei metų $1.00. Užrubežiuose, metams $3.00; pusei metų $1.50.

RAŠYK ADRESU:

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

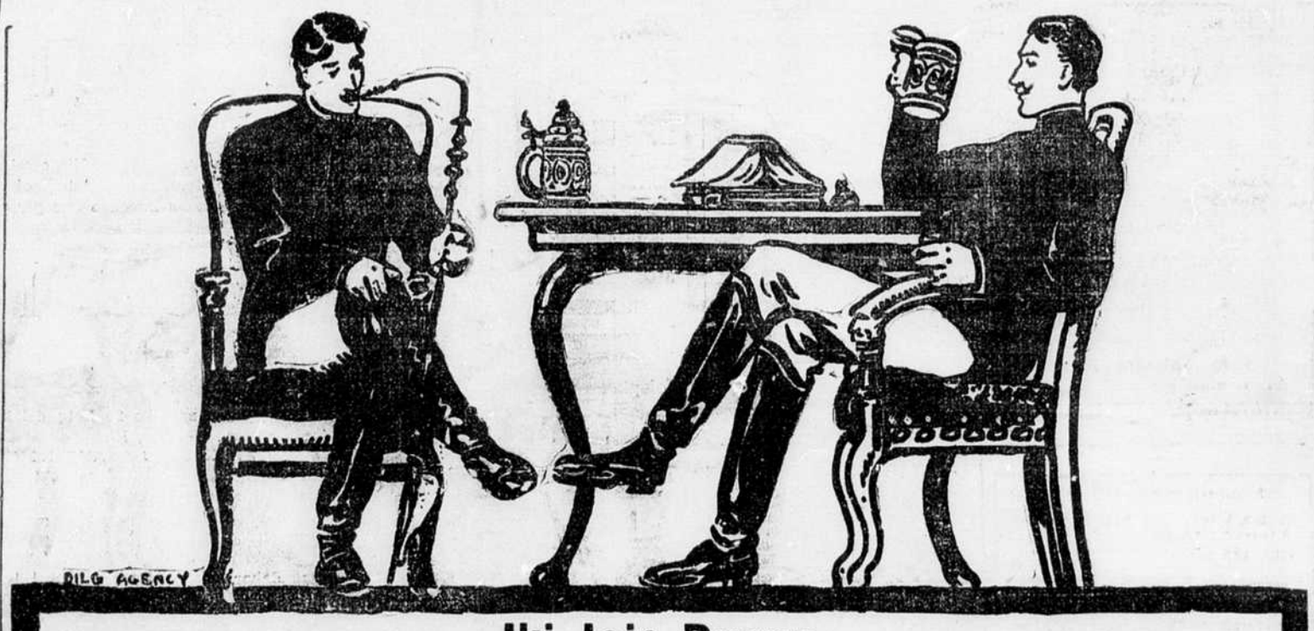

Iki Jojo Dugno

Su charakteringu nuodugnumu Vokietijos universiteto studentas savo troškulio mažinimo smagume ištuština iki sausa savo stiklą gyvybę teikiančio savo prigimtos šalies gėrimo, kurisai taip daug panašus į

ALMA MATER

Šisai nepasekamas alus yra vainikuojančia pastanga pusės šimtmečio praktiško "Alaus Žinojimo," pridėto prie moksliškiausiai nurodyto įrengimo, žinomo alaus dirbimo menui. Pasišaukite *Calumet* 5401 "Tuojaus Dabar" ir turėkite dėžę namon pristatytą "Tuč-Tuojaus."

McAvoy's Malt Marrow yra puikus tonikas sveikatai ir jiegai atgaivinti. Žmonėms, sveikstantiems po drugių, jisai yra idealis vaistas. Gaukite jojo nuo savo aptiekoriaus.

McAVOY BREWING COMPANY, CHICAGO, ILL.

K. ZURAITIS
PIRMAEILINIS BUFETAS
Šaltas alus, gera degtinė, kvepianti cigarai. Priima svečius : kuoširdingiausiai. :
200 0. HALSTED ST.

Ar matei kada-nors laikraštį
"DRAUGĄ"?
"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.
"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Naujas Savaitinis Laikraštis
"ATEITIS"
"Ateitis yra bepartyviškas laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kulturos reikalams. Talpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik $1.50 metams, o 85c. pusei metų.
"Ateitį" išleidinėją bendrovė, inkorporuota ant $25,000. Dabar laikas užsirašyti "Ateitį". Reikalaukit vieno numerio pažiurėjimui uždyką.
Adresuokit taip:
"ATEITIS"
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Turek Savo Namuose
Geriausią Degtinę (arielką) jei nori buti sveikas ir turėti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę
S-O-L-O Rye
Kaipo Skanų, Tvirtą ir sveiką gėrymą
Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani ir sveikiausia stalava degtinė.
Gaunama visuose geresniuose Saliunuose
STRAUS BROS. CO. Išdirbėjai, DEP'T L. CHICAGO, ILL.
216 W. Madison St. A. CHAPOSKE, ir T. PODLASKIS lietuviai agentai

International
Harvester
Smetonos
Koštuvas

TUKSTANTIS farmerių dabar turi International smetonos koštuvus. Jie iškošia pieną bemelždami, kad pienas košiasi geriausia. Vieną ar du syk į savaitę jie turi gabenti į smetoninę vien smetoną, o šviežiu šiltu iškoštu pienu ugdina riebius sveikus paršus ir veršius. Jie nežino vargo ir laiko gaišaties, kokia yra košiant rankomis, ir padidina savo pieninkystės pelną.

Pirkite International smetonos koštuvą—Lily, Bluebell ar Dairymaid—ir pasinaudokite ilgiausiu jų ištesėjimu ir geriausia tarnyste. Žinovai suplanuoja ir padaro International koštuvus. Jie padaro juos stiprus, pilniausia pritaikytus ir lengviausiai vartoti. Daug patobulinimų ir pagerinimų suteikia jiems pirmą vietą rinkoje. Pastebėkite, pavyzdžiui, žemą pripildomą blėkinę, augštą iškošto pieno šmirkšlę, tvirtus sanitariškus atvirų pagrindų rėmus ir tokius vidurinius patobulinimus kaip plieninius volelius, bronzinius varpstynus, vingiuotus krumplius ir t.t.

Jeigu jus mums parašysite by kokia kalba, mes pasiųsime jums ilustruotą katalogą, pasakantį viską apie International smetonos koštuvus. Jeigu jus nežinote kas juos pardavinėja, mes pasakysime, kur juos galima pamatyti ir išbandyti. Adresuokite savo laišką:

International Harvester Company of America
(Incorporated)
CHICAGO USA
Champion Deering McCormick Milwaukee Osborne Plano

Duoną Kepa Tobuliai
New Perfection
WICK BLUE FLAME
Oil Cook-stove
Švariau negu anglis ar medis
Pigiau negu gazas
Geriausioms Pasekmems Vartokite Perfection Alieju
Pas Vertelgas Visur.
STANDARD OIL COMPANY
(An Indiana Corporation)
CHICAGO, ILL.

DU-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS
SAULĖ
THE SUN.
Eina jau 25 metai
Utarninkais ir Pětnyčiomis
Prenumerata metams $2.50
„ „ pusei metų $1.25
Adresuokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

ANTANAS A. ŠLAKIS
ADVOKATAS
Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose). Peržiuri obstraktus ir padirba visus kitus legališkus dokumentus.

MIESTO OFISAS:
Room 510 Ashland Block
Cor. Randolph and Clark Sts.,
CHICAGO
Telephone RANDOLPH 1307

BRIDGEPORTO OFISAS:
3255 So. Halsted Street
(Priešai 33-čią gatvę)
VAKARAIS: nuo 7 iki 9 val.,
išskiriant nedėlias
Telephone DROVER 5326

Geriausia Gyduolė
PLAUKAMS
sustiprina skelpą, sujudina šaknis, plaukus padaro švelnius, blizgančius, yra geriausis vaistas nuo Dandruff "lusku". Vartojant du ar tris kartus į savaitę, sustabdis plaukų slinkimą.
Trinkie gerai į skelpą, ant šaknų kas antra ar trečia dieną.
Prekė 50c. ir $1.00.
F. A. POSZKA'S PHARMACY
3121 So Morgan Street
Tel. Yards 695 CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Bell CHICAGO TELEPHONE COMPANY LOCAL LONG DISTANCE TELEPHONE BELL SYSTEM AMERICAN TELEPHONE & TELEGRAPH CO. System

Persikraustymai iš vienos vietos į kitą pertraukia daug draugiškų ryšių.

Draugavimas, ačiu nesusiėjimui, eina šaltyn.

Long Distance Telefono nekliudo nei vieta, nei laikas. Jisai visuomet yra gatavas. Jisai yra tikru draugavimo užlaikytoju.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Dr. G. M. Glaser
Šiuomi apreiškiu pagodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą į savo locną namą po numeriu
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.
Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Daran visokią operaciją.
Liekuosi su pagarba
Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Rusiškas Dovierennastis,
Pasportus, Affidavitus,
Kontraktus Pirkimo Namų ir Biznių ir Visokius kitus Rejentališkus Raštus Geriausia Padaro
LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS
Iškolektuoja vekselines paskolas, algas, dales ir pinigus, paliktus kitose bankose Amerikoje ir Europoje greitai ir pigiai.
LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS
A. OLSZEWSKIO BANKOJE
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO.
BIURO VALANDOS:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais
Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais

Pigumynai vyrų ir jaunikaičių aprėd.
Nauji, ant užsakymo padaryti pavasariniai siutai, vilnoniai, po $35, $40 ir $50, dabar parsiduoda nuo $10 iki $20. Dėvėti siutai, kurie buvo padaryti už $40 ir $50, dabar parsiduoda už $5 ir augščiaus.
Didelis pasirinkimas ant užsakymo padarytų kelinių, padarytų už $4, $5 ir $6, dabar parsiduoda už $2.50.
Speciališkumas ant kuparų ir valizų drabužiams.
Paduoti užsakymai veikiai aprupinama.
S. GORDON
VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ ŠTORĄ
1415 S. Halsted St. - Chicago, Ill.

KIEKVIENAS GALI BUTI FARMERIU.
Šiaurinėje Louisianoje, vietoje, kurią gamta turtingai apdovanojo, atsidaro nauja lietuviška kolionija. Vaisinga žemė yra prie geležinkelio ir prie miestų. Vieta labai puiki. Klimatas sveikas ir malonus. Prekės labai mažos ir išlygos mokėjime prieinamos ir biedniausiam žmogui. Nepraleisk progos tapti neprigulmingu ir tuojaus kreipkis artimesnėms žinioms pas:
A. VISBARAS & CO.
DEPT. L.
3112 So. Halsted St., Chicago, Ill.
TELEPHONE YARDS 3159

Telefonas Yards 3162
Dr. A. L. Graičunas
GYDO INVAIRIAUSIAS LIGAS
3310 So. Halsted St. - Chicago, Ill.

Seniausia Lietuvių užeiga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ
Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepenčius cigarus ir
Gražią Naują Svetainę
Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam
3253 Illinois St., Kertė 33rd

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1173
Lietuvis advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).
Gyv. 1123 S. Halsted St., arti 31-mo
Telephone Yards 2390

Garsinkitės visi "Lietuvoje"